

วารสารห้องสมุด T.L.A. BULLETIN

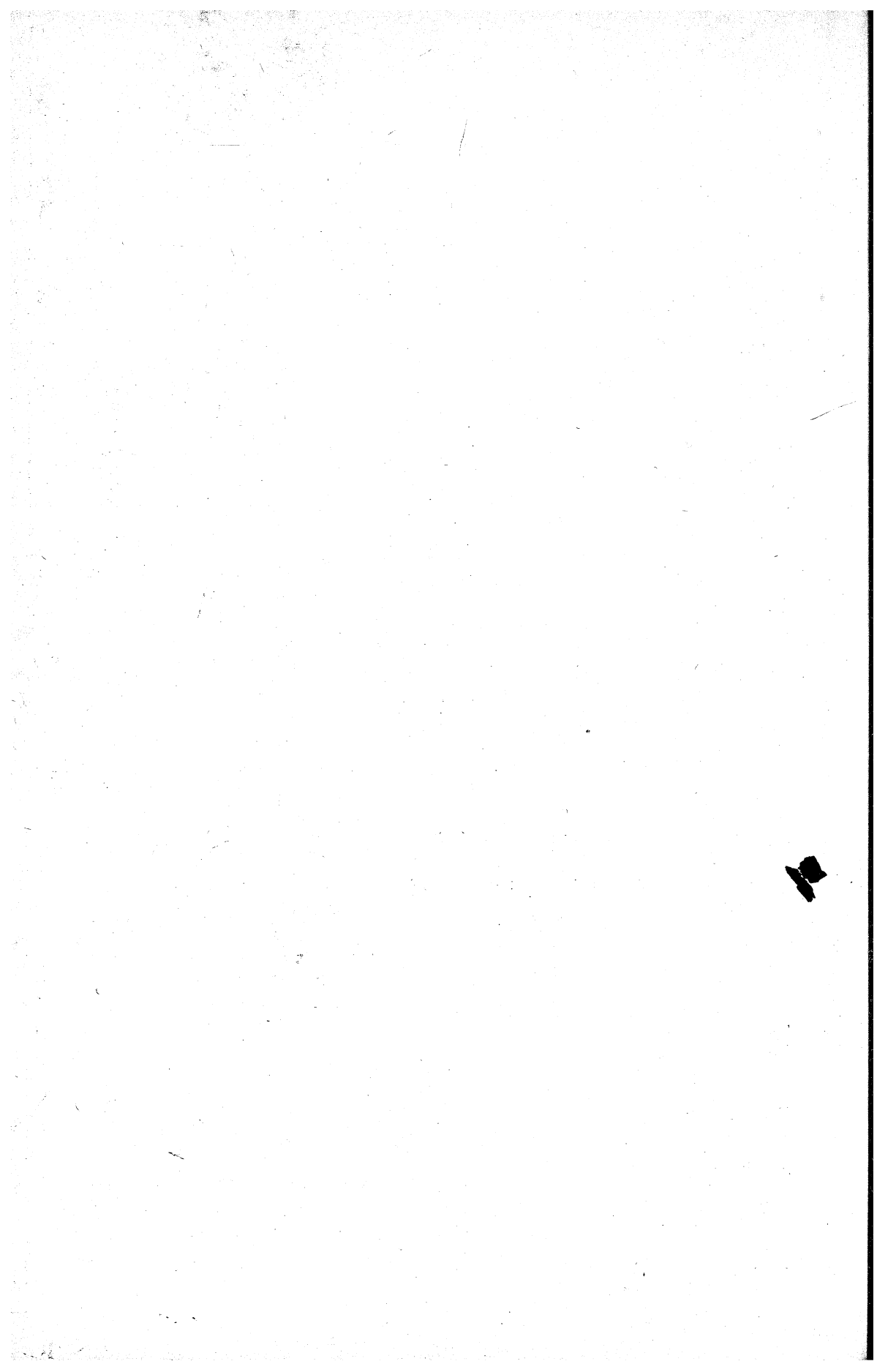
ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๒

มีนาคม — เมษายน ๒๕๑๗

“โรงอุปรากรซิดนีย์” สมเด็จพระบรมราชินีนาถ เอลิซาเบธ ที่ ๒
ทรงเปิดเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๑๖

“Sydney Opera House”, Officially Opened by Queen
Elizabeth II on October 20, 1973

วารสารห้องสมุด

T.L.A. BULLETIN

ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๒
มีนาคม — เมษายน ๒๕๑๗

นิตยสารรายสองเดือนของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

สารบัญ

	หน้า
หนังสือขณะประกวด	จารุวรรณ สินธุโสภณ ๕๓
ห้องสมุดเขาวชนนนานาชาติ	กล่อมจิตต์ พลายเวช ๑๐๗
สรุปการประชุมผลการสัมมนาผู้บริหารงานห้องสมุด	
ณ หอประชุมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	
ระหว่างวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ — ๑ มีนาคม ๒๕๑๗	นวนิตย์ อินทรามะ ๑๑๔
โครงการปฐมนิเทศ และการสอนการใช้ห้องสมุด .	เสริมศรี เจริญผล ๑๔๒
การประชุม “สัปดาห์นักเขียน” ณ นครอะดิเลด	
มัลรัฐออสเตอร์เลย์ไท้	ฉุน ประภาวิวัฒน์ ๑๕๑
บทบรรณาธิการ : โรงอุปการชิตนี้ย	๑๖๖
แผนกข่าว	๑๗๐
ศูนย์สื่อสัมพันธ์บรรณารักษ์	๑๘๗

T.L.A. BULLETIN

Volume 18, Number 2

March - April B.E. 2517 (1974)

C o n t e n t s

	Page
Books which win the 1974 Thailand's National Book Week's Prizes	<i>Charuwan Sindusopon</i> . . . 93
The International Youth Library	<i>Klomchit Plywej</i> 107
Summary of the Evaluation on the Seminar of the Library Administrators at the NIDA During February 18, - March 1, 1974 . .	<i>Navanit Intrama</i> 114
Library Orientation and Instruction of Library Use	<i>Serm Sri Charoenpol</i> . . . 142
Writers' Week, The Adelaide's Festival of Arts	<i>Chun Prabhavi - Vadhana</i> 151
Editorial : Sydney Opera House	166
News	170
Librarian Relation Center	187

วารสารห้องสมุด
T.L.A. BULLETIN

นิตยสารรายสองเดือน ของ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ เพื่อ

ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาบรรณารักษศาสตร์
ส่งเสริมและเผยแพร่การศึกษาและวัฒนธรรม

บรรณาธิการ

นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย

ประจำกองบรรณาธิการ

นางแม่นันมาส ชวลิต
นางกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ
ม.ล. จ้อย นันทวิจิตร
นางรำณี กุลสมบุรณ์
นางจุฑามาศ สุวรรณโคตร

นางนวนิตย์ อินทรามะ
นางสาวทองหยด ประทุมวงศ์
นางสาวลมูล รัตติกาล
นางสาวกาญจนา ไสยโณกร
นายชลัช ลีระวิเศษ

เจ้าของ :

ผู้จัดการ, ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา :

สำนักงาน :

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

ตึกอรรถยัยเทพกัญญา เลขที่ ๒๔๑ หน้าวัดบวรนิเวศ

ถนนพระสุเมรุ บางลำพู กรุงเทพมหานคร โทร. ๘๒๕๕๒๘

โรงพิมพ์ไทยเชมม ถนนเฟื่องนคร กรุงเทพมหานคร โทร. ๒๒๐๔๔๘

พิมพ์ที่ :

สงวนลิขสิทธิ์

ห้ามคัดลอกข้อความตอนหนึ่งตอนใดไปตีพิมพ์โดยไม่ได้รับอนุญาต.

T.L.A. BULLETIN

Official Bi – monthly Journal of the Thai Library Association

Editor in Chief

Dr. Damrong Bejrablaya

Editorial Staff

Mrs. Maenmas Chavalit
Mrs. Kulasap Kesmankit
M.L. Joy Nanthivashrin
Mrs. Rampee Kulsomboon
Mrs. Chutamart Suwanakroth

Mrs. Navanit Intrama
Miss Tongyod Pratoomvongs
Miss Lamoon Ruttakorn
Miss Kanchana Sophanodorn
Mr. Shalash Liyavanija

Owner

Thai Library Association
Mahamakut Rajvidyalaya

Bovoranyes, Bangkok Metropolis, Thailand

Printed at Thaikasem Press, Fuangnakorn Road, Bangkok Metropolis, Thailand

(All rights reserved. No part of this journal may be reproduced in any form without the permission of the owner)

OFFICE BEARERS OF THE T.L.A. 1973-1974

President	- Mrs. Maenmas Chavalit
First Vice President	- Mrs. Charuwan Sindusopon
Second Vice President	- M.L. Manich Jumsai
Secretary	- Mrs. Thara Kanakamani
Treasurer	- Miss Katalee Sombatsiri
Librarian	- Miss Tongyod Pratoomvongs
Registrar	- Mrs. Chutamart Suwanakroth
Chief of Reception Committee	- Miss Kaimook Milintalake
Chief of Foreign Relations	
Chief of Library Training	- Mrs. Charuwan Sindusopon
Chief of Public Relations	- Miss Rasa Wongyoungyu
Chief of the T.L.A. Bulletin	- Mr. Shalash Liyavanija
Chief of Fund Raising	- Dr. Damrong Bejrablanya
Chief of Publication	- Mrs. Chutamart Suwanakroth*
Chief of Library Clinic	- Mrs. Sasiwong Pungtrakul
Chief of Development of School Libraries	- Mrs. Sasiwong Pungtrakul
Chief of Research Project for Library Technique and Information Science	- Mrs. Rampee Kulsomboon
Chief of Gift and Exchanges	- Miss Katalee Sombatsiri
Chief of Provincial Library Club	- Mr. Sook Pongsatidya
Member	- Miss Nilawan Pintong
Member	- Miss Kanchana Sophanodorn
Member	- Dr. Pradisth Cheosakul
Member	- Mrs. Chittra Pranich
Member	- Mrs. Kulasap Kesmankit
Member	- Mrs. Amporn Punsri
Member	- Dr. Navanit Intrama
Member	- Mrs. Supapan Boon Sa-ard*
Member	- Mr. Wit Pincanngern*
Member	- Miss Vanida Suravadi*

* These bearers have been officially changed since January 1974 according to the former resignation.

รายนามคณะกรรมการบริหารประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๑๗

ของ

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

นายกสมาคม

อุปนายก คนที่ ๑

อุปนายก คนที่ ๒

เลขาธิการ

เหรัญญิก

บรรณารักษ์

ปลัด

นายทะเบียน

ประธานแผนกวิเทศสัมพันธ์

ประธานแผนกเผยแพร่วิชาการ

ประธานแผนกประชาสัมพันธ์

ประธานแผนกจัดทำวารสาร

ประธานแผนกหาทุน

ประธานแผนกจัดพิมพ์

ประธานแผนกนิเทศก์ห้องสมุด

ประธานแผนกห้องสมุดโรงเรียน

ประธานแผนกวิจัย

ประธานแผนกแลกเปลี่ยนหนังสือและสิ่งพิมพ์

ประธานแผนกชมรมห้องสมุด

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

- นางแม่นมาส ขวลิต

- นางจรรวรณ์ สันธุโสภณ

- พล.ต.ต. ม.ล. มานิจ ชุมสาย

- นางธราภรณ์ กนกมณี

- นางสาวกัทลี สมบัติศิริ

- นางสาวทองหยด ประทุมวงศ์

- นางสาวไข่มุกด์ มลิทธะเลข

- นางจุฑามาศ สุวรรณโคจร

- นางจรรวรณ์ สันธุโสภณ

- นางสาวรา วังศ์ยังอยู่

- นายชลัช ถัยะวนิช

- นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย

- นางจุฑามาศ สุวรรณโคจร*

- นางศศิวงศ์ ปิงตระกูล

- นางรำภา กุลสมบูรณ์

- นางสาวกัทลี สมบัติศิริ

- นายสุข พงษ์สถิตย์

- นางสาวนิลวรรณ ปิ่นทอง

- นางสาวกาญจนา โสภโณตร

- ดร. ประดิษฐ์ เชี่ยวสกุล

- นางจิตตรา ประนิษ

- นางกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ

- นางอัมพร บันศรี

- นางนวนิตย์ อนทรมะ

- นางสุภาพันท์ บุญสะอาด*

- นายวิทย์ พินคณเงิน*

- นางสาววนิดา สุรวดี*

* กรรมการบางคนเปลี่ยนแปลงตั้งแต่มีนาคม ๒๕๑๖ เนื่องจากคนเก่าลาออก.

หนังสือขนะประกวด

จารุวรรณ สันตุโสภณ*

เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้มีพิธีแจกรางวัลแก่ผู้ชนะ การ ประกวดหนังสือภาษาไทย ที่ตีพิมพ์ในประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ที่โรงละครแห่งชาติ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ประธานคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นผู้แจกรางวัล.

การประกวดหนังสือภาษาไทยที่ตีพิมพ์ในประเทศไทยนี้ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้จัดทำมาแล้วในปีก่อน ปีนี้คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้แต่งตั้ง จึงได้มอบหมายให้สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการ โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง จำนวน ๓๒ ท่าน เรียกชื่อว่า คณะกรรมการแผนกประกวดหนังสือ^(๑) มีศาสตราจารย์สุกิจ

นิมมานเหมินท์ เป็นประธาน และหม่อมหลวงมานิจ ชุมสาย เป็นกรรมการและเลขานุการ.

หนังสือที่ตีพิมพ์ให้มีการประกวดนี้ มีหลักเกณฑ์พอสังเขปดังนี้ :—

๑. เป็นหนังสือภาษาไทย แต่งเรียบเรียงขึ้นเอง ไม่ใช่ผลงานแปล.

๒. เป็นหนังสือที่พิมพ์สำเร็จเป็นรูปเล่มมีเนื้อเรื่องจบบริบูรณ์ พิมพ์เผยแพร่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖.

๓. เป็นหนังสือที่ยังไม่เคยส่งเข้าประกวดที่ไหนมาก่อน.

๔. ผู้ที่ส่งหนังสือเข้าประกวด ได้แก่ ผู้จัดทำพิมพ์จำหน่าย หรือ สำนักพิมพ์ สำนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา สำนักศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือองค์การนิสิตนักศึกษา.

๕. หนังสือที่ส่งเข้าประกวด แบ่งเป็น ๔ ประเภทคือ :—

๕.๑ หนังสือสารคดี.

* บทความนี้ เรียบเรียงเพิ่มเติมจากเรื่องที่น่าสนใจไปออกอากาศทางสถานีวิทยุ ท. ท. ท. ในรายการของแผนกประชาสัมพันธ์ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่เสาร์ ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗.

(๑) คุราชนามท้ายบทความ

๕.๒ หนังสือนวนิยาย.

๕.๓ หนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภท
นี้ ไม่ับพิจารณาหนังสือตำราเรียน.

๕.๔ หนังสืออนุสรณ์ที่จัดทำโดย
สำนักศึกษาหรือองค์การนิศนศึกษา.

๖. ขนาดของหนังสือที่ส่งเข้าประกวด
นั้น สำหรับสารคดีหรือนวนิยายต้องมี
ขนาดไม่น้อยกว่า ๑๐ ยกพิมพ์ ส่วนหนังสือ
อ่านสำหรับเด็ก ต้องมีขนาดไม่น้อยกว่า
๑๖ หน้า หรือ ๒ ยกพิมพ์.

๗. ผู้ส่งหนังสือเข้าประกวด ส่งได้
เพียงประเภทละหนึ่งเรื่อง.

ในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๑๗ ซึ่งเป็น
วันกำหนดหมดเขตการส่งหนังสือเข้าประกวด
นั้น ปรากฏว่ามีผู้ส่งหนังสือเข้าประกวด
รวมทั้งสิ้น ๑๑๓ ราย แยกเป็นประเภท
ดังนี้ :-

๑. หนังสือสารคดี ๖๒ ราย.
๒. หนังสือนวนิยาย ๒๗ ราย.
๓. หนังสือสำหรับเด็ก ๗ ราย.
๔. หนังสืออนุสรณ์ ๑๗ ราย.

ในปีก่อน ๆ สภาหนังสือแห่งชาติ
ตรงกับวันที่ ๑-๗ เมษายน มาในปี
เลื่อนเป็นวันที่ ๑-๗ กุมภาพันธ์ เพื่อให้
การพิจารณาคัดสินการประกวดเสร็จสิ้น
ทันการ คือประกาศผลและทำพิธีแจก

รางวัลระหว่างงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ
จึงแบ่งการดำเนินงานเป็น ๒ ชั้น การ
ดำเนินงานชั้นต้นนั้น นางสาวทองหยด
ประทุมวงศ์ เป็นผู้จัดหนังสือสารคดีและ
นวนิยายที่มีผู้ส่งเข้าประกวดทั้งหมดส่งให้
กรรมการกลุ่มที่หนึ่งทำหน้าที่พิจารณา
“กลั่นกรอง” ประเมินผล การดำเนินงาน
ชั้นที่สองก็คือ กรรมการกลุ่มที่สองทำ
หน้าที่พิจารณา “คัด” เรื่องที่ผ่านการ
กลั่นกรองแล้ว เพื่อคว้า เล่มใดดีที่สุด
ประเภทของตน ส่วนการพิจารณาหนังสือ
สำหรับเด็กและหนังสืออนุสรณ์นั้น เนื่อง
จากมีจำนวนน้อย จึงส่งให้กรรมการกลุ่ม
ที่สองของแต่ละประเภทพิจารณาเลยที่
เดียว จากนั้นกรรมการทั้งคณะก็มาประชุม
พร้อมกันพิจารณาคัดสินการประกวด.

ผลของการตัดสินมีดังนี้ :-

๑. ประเภทสารคดี.

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคัดสิน
คือเนื้อเรื่อง ความเพียรพยายามเกี่ยวกับการ
แต่งเรื่อง สารประโยชน์และความคิด
ความสมเหตุผล ทำนองแต่ง สำนวนและ
ภาษากับภาพประกอบด้วยถ้า ผู้ทำ
หน้าที่หัวหน้าคณะกรรมการกลุ่มที่สองคือ
หม่อมหลวงมานิจ ชุมสาย ทร. ประดิษฐ์
เชื้อวสกุล ทำหน้าที่กรรมการให้คำ

ปริกษาในแขนงวิชาวิทยาศาสตร์ นาย
แปลก สนธิรักษ์ ทำหน้าที่กรรมการให้
คำปริกษาในแขนงวิชาศาสนา ผลการตัดสิน
ปรากฏว่า หนังสือซึ่งสำคัญ คำพระอุ
เป็นผู้จัดทำ เรื่อง เขาสู้เพื่อเสรีภาพ ได้
รบรรรางวัลยอดเยี่ยม เป็นหนังสือปกอ่อน
หนา ๒๗๐ หน้า ขนาด ๕ x ๗ นิ้ว
พิมพ์ที่โรงพิมพ์สันติพันธ์การพิมพ์ ราคา
เล่มละ ๑๐ บาท มีภาพประกอบเล็กน้อย
ปกหลังทั้งด้านนอกและด้านในมีเรื่องเกี่ยว
กับผู้แต่ง คือ เสถียร เกตสัมพันธ.

เนื้อเรื่องแสดงการต่อสู้อย่างมีคุ
หมายของหนุ่มชาวอเมริกันผู้หนึ่งเมื่อประ
มาณ ๑๕๐ ปีมาแล้ว เป็นระยะที่ยังมีทาส
ผิวดำในอเมริกาผู้คนบางกลุ่มบางพวกมี
อิทธิพล มีอิสระเสรีที่จะทำอะไรก็ตาม
อำเภอใจ หนุ่มผู้นั้นชื่อ อีไลหาท์ ลัฟรอย
เป็นคนผิวขาว เรียนหนังสือจนจบวิทยาลัย
เริ่มจับอาชีพทนายการเป็นครูสอนหนังสืออยู่
ไ้พักหนึ่งก็เบื่อ หันไปทำหนังสือพิมพ์
ต่อมาเกิดความเลื่อมใสในทางศาสนา จึง
วางมือจากงานหนังสือพิมพ์ หันไปศึกษา
หาความรู้เรื่องศาสนาโดยไปเข้ารับการ
อบรมจนจบหลักสูตร จากนั้น เขาก็เริ่ม
งานเผยแผ่ศาสนา ต่อมาก็มียุมาทาบ
ถามให้เขากลับเข้าทำงานหนังสือพิมพ์อีก

โดยจะออกหนังสือพิมพ์ที่จะช่วยเสริมสร้าง
ศาสนา ศีลธรรมและการศึกษา และต้อง
การบรรณาธิการ “ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติ
สองประการอยู่ในตัวคน ๆ หนึ่ง หมายความว่า
จะต้องเป็นทั้งพระและมีความสามารถ
ในการทำหนังสือพิมพ์ด้วย และบุคคลผู้นั้น
จะต้องมีความกล้าหาญแข็งแรงแรงพอที่จะ
เปลี่ยนเมืองที่เต็มไปด้วยความ ‘บาป’
อย่างเซนต์หลุยส์ ให้เป็นเมืองสงบเรียบร้อย
ไร้ภัยไ้ด้วย” ตำแหน่งบรรณาธิการจึงตก
แก่ลัฟรอยผู้มีคุณสมบัติต้องประสงค์อย่าง
ง่ายกาย และเขาก็ยึดอาชีพนักหนังสือ
พิมพ์จนถูกยิงตายเมื่ออายุไ้เพียง ๓๕ ปี.

ตลอดชีวิตอันสั้นของเขา เขามุ่งมั่น
ต่อสู้เพื่อให้ไ้มาซึ่งเสรีภาพในการพูด
เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ และต่อสู้เพื่อให้
มีการปลดปล่อยทาสนิโกรในอเมริกา ให้
คนเหล่านั้นไ้มีโอกาสเป็นมนุษย์เสรีเท่า
เทียมคนอื่น ต้องเรียกว่า เขาเป็นวีรบุรุษ
โดยแท้ เขากล้าพูดกล้าเขียน กล้าโจมตี
เรื่องการเมืองการมีทาส.

.... “ข้าพเจ้ารู้ตัวไ้ว่าประชาชน
เกือบทุกคนเป็นปฏิปักษ์กับข้าพเจ้า และ
ข้าพเจ้าอยากทราบว่าตัวเองทำผิดคิดร้าย
อะไรไว้อย่าง ข้าพเจ้าอยากจะถามท่านที่
ปรากฏตัวอยู่ ณ ที่นี้ว่า มีใครบ้างที่เคยถูก

ข้าพเจ้าทำร้าย ? ครอบครองของใครบ้างที่ถูกข้าพเจ้าข่มเหง ? ธุรกิจการงานของใครบ้างที่ข้าพเจ้าเข้าไปก้าวก่ายยุ่งเกี่ยวด้วย ? ถ้าหากมีก็ขอไปโปรดลูกชิ้นและทั้งข้อหาปรักปรำข้าพเจ้าไว้ทันที.

ถ้าหากข้าพเจ้าทำการโคชก่อกวนหมาย ข้าพเจ้าก็ไม่มีอิทธิพลกว้างขวางอย่างใดในชุมชนแห่งนั้น พอที่จะปกปักรักษาความผิดและท่านยอมเอาโทษแก่ข้าพเจ้าได้ไม่ยาก ท่านมีศาลสถิตยุติธรรม มีตุลาการและลูกขุน แต่ก็หาความผิดอะไรจากข้าพเจ้าไม่ได้ และ ณ บัดนี้ ท่านมาชุมนุมกันอยู่ ณ ที่นี้ ด้วยจุดประสงค์ที่จะขับไล่ไล่ส่งผู้บริสุทธิ์คนหนึ่งไปเสียให้พ้นไทยปราศจากสาเหตุดี ๆ นอกจากเพราะการที่เขา กล้า คึก กล้า พุก ในสิ่งที่ สำคัญ และความรับผิดชอบของเขาเห็นว่าถูกต้องชอบธรรมเท่านั้น”

ในช่วงเวลาที่เขาทำงานหนังสือพิมพ์อยู่นั้นโรงพิมพ์ของเขาถูกประชาชนรุมทำลายถึง ๔ ครั้ง ผลที่สุดด้วยความที่ย่านเมืองยังหาความยุติธรรมไม่ได้ในตอนนั้น เขาก็ถูกประชาชนรุมฆ่าตาย มีผู้อ้างตัวเป็นวีรบุรุษถึง ๔ คน ในฐานะเป็นผู้ฉกกระสุนสังหารลัฟายสำเร็จ แต่ก็ไม่มีใครถูกพิพากษาลงโทษสักคนเดียว อย่างไรก็ตามก็

บทบาทของเขาก็เป็นแรงผลักดันให้การต่อต้านการมีทาสดำเนินต่อไป แฮเรียต บีเชอร์ สโตว์ ได้แรงบันดาลใจในการแต่งหนังสือเรื่อง Uncle Tom's Cabin ซึ่งมีผู้แปลเป็นภาษาไทย และให้ชื่อว่า กระต่อน้อยของลุงทอม และต่อมาอีกไม่ถึง ๓๐ ปี อับราฮัม ลินคอล์น ก็ประกาศการปลดปล่อยทาสในอเมริกาให้สำเร็จ.

หนังสือเล่มนี้ แสดงความเพียรพยายามของการแต่ง เพื่อประมวลความจริงจากหลาย ๆ ตอนในสารคดีเล่มนี้ เราทราบว่า เสถียร เกตส์มันน์ ใช้วิธีเดินทางไปยังสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์จริง ๆ สอบถามรายละเอียดจากผู้รู้เรื่องที่เขาถือได้หลายคน และศึกษาเพิ่มเติมจากเอกสารที่คนเหล่านั้นมอบให้ ขอยกตัวอย่างมาให้ให้เห็นสำนวนภาษาและความคิดที่แฝงอยู่.

“ จากโต๊ะร้านวิมส์ของร้านกาแฟมองทะลุหน้าต่างกระจกออกไปภายนอก ฝนที่ตกลงมาเพียงโปรยปราย เมื่อครู่เริ่มหนาเมื่อลมแรงหอบละอองน้ำสีขาวนวลม้วนตัวพุ่งไปตามถนน ผู้คนสัญจรที่เดินอย่างใจเย็นเมื่อแรกวิ่งหลบเข้าหาซายคากันซุกมุน หนุ่มสาวคู่หนึ่งภายใต้เสื้อคลุมยาวเดินเกาะสะเอวกันต่อไป

กลางสายพิรุณอย่างไม่อานาทร และหลายคนเสื้อผ้าเปียกปอนถือโอกาสเข้ามานั่งฆ่าเวลารอให้ฝนซาในร้านกาแฟ.

และเราก็ยังฉวยโอกาสนั่งคุยกันต่อไป.

“คุณูกทางนี้ข้างซี สวยก็” สติฟ คัสลีย์^(๒) ซึ่งนั่งอยู่ด้านตรงข้าม หยุกเล่าเหตุการณ์อันน่าตื้นตันชั่วขณะ ชั่วขณะที่ผมออกไปทางคานที่อยู่ตรงหน้าเขาออกไป.

เหลียวหลังมองตามที่เขาชี้ ทิวสนริมฝั่งแม่น้ำมิสซิสซิปปี กิ่งไม้และโถงเงนด้วยแสงลมเหนือลำน้ำสายใหญ่ขาวโพลนด้วยสายฝนที่กำลังเทลงมาอย่างหนัก จนมองไม่เห็นฝั่งตรงข้าม.

“นี่ถ้าเกิดพายุใหญ่ มันคงน่ากลัวมากกว่าน่าคุณะ”.

“แน่ละซี อะไรที่มันรุนแรงละก็น่ากลัวไปทั้งนั้น ถ้าเกิดพายุใหญ่เราก็ไม่มีอะไรจะไปยับยั้งได้ มนุษย์ก็เหมือนกัน ลงจับกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก ๆ และเกิดลูกชื้อขึ้นมาพร้อมกัน ไม่ว่าจะทำในสิ่งถูกหรือผิดก็ตาม ยากที่จะสักกกันยับยั้งไว้ได้อย่างเรื่องที่ผมกำลังเล่าให้คุณ ฟังเป็นต้น” สติฟว่า.

การพิสูจน์อักษรในหนังสือนี้ว่าภาพประกอบอยู่รวมกันตรงประมาณกลางเล่ม บันทึกภาพของเสถียร เกตสัมพันธ์ ขณะเดินทางไปพบปะบุคคลบางคนและไปแวะเยี่ยมสถานที่บางแห่งที่เกี่ยวข้องกับอีไลจาห์ ลัฟจอย หนังสือเรื่อง เขาผู้เพื่อเสรีภาพ นั้น สำฤทธิ คำพระอุ ผู้จักพิมพ์ได้ชี้แจงไว้ในส่วนนำว่า เคยลงในหนังสือพิมพ์แนวหน้าแห่งยุคเกลนิวส์ ใช้ชื่อว่า “อดตัน ต้นทางแห่งเสรีภาพ” ได้มองเห็นคุณค่าของเรื่องในฐานะที่จะให้ความรู้และเป็นแบบอย่างแนวทางของคนหนังสือพิมพ์ จึงจักพิมพ์เป็นรูปเล่มขึ้น จึงทำให้เราผู้อ่านได้มีหนังสือก็ ๆ อ่านอีกเล่มหนึ่ง.

ในประเภทสารคดีนี้ มีได้รับรางวัลชมเชย ๓ ราย คือ หมอแมกไซไซ สุมิตร เทมสถล แห่งหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์—เวิลด์เป็นทั้งผู้แต่งและผู้จักพิมพ์เล่มที่ได้รับเข้าประกวดเป็นเล่มดีพิมพ์ซ้ำเป็นครั้งที่สองในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ พิมพ์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. อำนวยพาณิชย์ เป็นหนังสือปกอ่อน ขนาด ๔×๗ นิ้ว ราคา

(๒) เป็นนักข่าวแห่งหนังสือพิมพ์ “อดตัน เทเลกราฟ” เป็นผู้ให้รายละเอียดบางส่วนเกี่ยวกับเรื่องของอีไลจาห์ ลัฟจอย แก่เสถียร เกตสัมพันธ์ หนังสือพิมพ์ “อดตัน เทเลกราฟ” ดำเนินการมาตั้งแต่สมัย อีไลจาห์ ลัฟจอย.

๑๐ บาท เนื้อเรื่องแท้ ๆ มีความยาว ๑๔๘ หน้า มีภาพประกอบเล็กน้อยหนังสือเล่มนี้เป็นเรื่องของนายแพทย์กระแสด์ ชนวงศ์คนไทยคนที่ ๖ ที่ได้รับรางวัลแมกไซไซ ในฐานะผู้นำชุมชนของปี ๒๕๑๖ เริ่มเรื่องตั้งแต่ นายแพทย์กระแสด์ยังเป็นเด็กชายวัย ๑๐ ขวบ มาจนโชคอันวยให้ไต่เรียนหนังสือต่อจนจบได้เป็นแพทย์ปริญญา กลับไปประกอบอาชีพยังถิ่นกำเนิดเดิมซึ่งมีสภาพแร้นแค้น มีครอบครัว จนท้ายที่สุดมาจบเรื่องลงตรงนายแพทย์และภรรยากำลังเตรียมออกเดินทางไปรับรางวัลอันมีเกียรติที่ประเทศฟิลิปปินส์.

รางวัลชมเชยอีกเล่มหนึ่งได้แก่หนังสือที่สำนักพิมพ์แพรวพิตยาส่งเข้าประกวด เรื่อง นรชาติ ซึ่งสมภพ จันทรประภา เป็นผู้แต่ง เป็นหนังสือปกแข็งมีความยาว ๕๑๕ หน้า ขนาด $5\frac{3}{4} \times 8\frac{1}{2}$ นิ้ว มีภาพประกอบอยู่ตอนต้น ราคาจำหน่ายเล่มละ ๖๕ บาท พิมพ์ที่โรงพิมพ์อักษรเพชรเกษม มีบัญชีแก้คำผิดอยู่ท้ายเล่มรวม ๕ หน้า นรชาติ จัดเป็นสารคดีทางประวัติศาสตร์ไทยทำนองศึกษาชีวประวัติบุคคลสำคัญ แสดงให้เห็นความเพียรพยายามของผู้แต่งที่ได้ศึกษาค้นคว้าหาหลักฐานต่าง ๆ มาเป็นอย่างดี เรื่องทั้งหมดมี ๑๒

เรื่อง คือ ไอรสพระนเรศวร เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ เจ้าพิมาย ยุกรบัตร์ นายสุกจินดา พระวังหลัง สมเด็จพระศรีสุริเยนทราฯ แผ่นดินที่สาม ขวัญใจสถาน สมเด็จพระฟ้ากรมพระยานริศฯ สมเด็จพระกรมพระยาฯ และเจ้าพระยาเทเวศร์ หม่อมเจ้าหญิงพูนพิสมัย กิดกุล ทรงไว้ในคำนำว่า:—

“ลักษณะการเขียนหนังสือมีมากมายหลายอย่างต่างกัน ถ้าจะรวมความเอาแต่หลักก็มีอยู่ ๒ ประเภทเท่านั้นคือ:—

๑. เขียนไปตามอารมณ์ซึ่งค่อนข้างง่าย เพราะนึกถึงแต่ใจเราคนเดียวก็พอแล้ว.

๒. เขียนเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อื่นไม่ให้เบื่อหน่ายที่จะอ่าน และชี้ให้เห็นคุณและโทษไปด้วยกัน ไม่ใช่ทำได้ง่าย ๆ นัก ก่อนอื่นจะต้องค้นคว้าหาหลักฐานให้เพียงพอที่จะออกเป็นความเห็นได้ การค้นคว้านั้นจะต้องมีทั้งการอ่านและการไต่ถามผู้รู้จนแน่ใจว่าถูกต้องแล้วจึงจะลงมือเขียนได้ ฉะนั้นในการเขียนชนิดที่ ๒ นี้จึงต้องใช้เวลาและเห็นคเห็นน้อยมิใช่น้อย.

สมภพ จันทรประภา เป็นนักเขียนประเภท ๒ ดังกล่าวมานี้ ข้าพเจ้าเคยพบไปค้นหนังสือหาหลักฐานที่หอสมุดบ่อย ๆ

หนังสือชนะประกวด

จึงยินดีเป็นอันมาก ที่ได้มีนักเขียนรุ่นใหม่
ขึ้นอีกคนหนึ่ง ที่สมควรใจยอมรับเห็นชอบในการ
ค้นหาความจริงเป็นหลักฐาน อีกประการ
หนึ่งสำคัญสำนวนที่เขียน แม้จะเป็นสมัย
ใหม่อยู่บ้าง สมองก็มีทางเป็นของตัวเอง
ไม่มีเงาว่าคัดลอกจากใครที่ไหน แสดง
ว่ามีตัวเป็นของตัวเองอย่างน่าพอใจ....”

รางวัลชมเชยเล่มที่สามได้แก่สำนัก
พิมพ์บรรณาการ ซึ่งส่งหนังสือความยาว
ห้าเล่มขอซื้อ ทางแห่งความดี เข้าประ-
กวด หนังสือพิมพ์ที่โรงพิมพ์เจริญกิจ
ราคาทั้งชุด ๑๘๐ บาท รูปเล่มขนาด
 $5\frac{1}{2} \times 7\frac{1}{2}$ นิ้ว ผู้แต่งหนังสือชุดนี้คือ วรดิ-
นินทระ มีวิธีแต่งคือ ยกพระพุทธภาษิต
มาเป็นตอน ๆ ตอนละสั้น ๆ แล้วแปล ต่อ
มาก็อธิบายขยายความพระพุทธภาษิต กับ
มีเรื่องเล่าประกอบด้วย เรื่องต่างๆ เหล่านี้
ก็รวมกันเป็นพวก ๆ เช่น เรื่องว่าด้วยพระ
ภิกษุ เรื่องว่าด้วยคณา ว่าด้วยผู้ประเสริฐ
เป็นต้น สารประโยชน์ของหนังสือนี้โดยตรง
ที่การถ่ายทอดเรื่องในภาษาอื่นมาให้อ่าน
ได้อ่านกันง่ายยิ่งขึ้น ทั้งเนื้อเรื่องก็มีใช้การ
แปลมาโดยตลอด.

๒. ประเภทนวนิยาย

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาตัดสิน
คือเนื้อเรื่อง สารประโยชน์และความ

คิด ทำนองแต่งสำนวนและภาษา ผู้ทำ
หน้าที่เป็นหัวหน้าคณะกรรมการกลุ่มที่
สองคือ นายนพ ปลายกระวงศ์ ณ อยุธยา
ผลการตัดสิน ได้แก่หนังสือของห้างหุ้น
ส่วนจำกัด บรรณกิจเทรคคิง เรื่อง ขาว
นอกนา แต่งโดยนามปากกา “สีฟ้า”
ความยาว ๒ เล่ม พิมพ์ที่โรงพิมพ์เฟื่อง
อักษร ขนาดเล่ม $5 \times 7\frac{1}{2}$ นิ้ว ราคาเล่ม
ละ ๕๐ บาท เติมนำลงเป็นตอน ๆ ใน
นิตยสารรายสัปดาห์ชื่อสตรีสาร และได้
รับความนิยมมากเพราะดูเหมือนว่าผู้อ่าน
จำนวนมากใจจะจ่อรอกำหนดออกของ
นิตยสารนี้ทุกสัปดาห์เพื่อจะอ่านเรื่อง ขาว
นอกนา นวนิยายเรื่องนี้แสดงชีวิตของเด็ก
ผู้หญิงตัวดำมหยิกมีแม่เป็นหญิงไทยอา-
ชีพภรรยาเช่า มีพ่อเป็นคนอเมริกันทำ
คืออเมริกันนิโกร ชาติกำเนิดนี้ประทั-
บรอยซ้ำไว้อย่างเห็นชัดที่รูปร่างหน้าตาของ
เด็กน้อย จึงทำให้คำเด็กหญิงผู้นี้มีปม
ค้อยอย่างมากมายตั้งแต่เริ่มรู้จักคิดและ
เป็นแรงผลักดันให้ประกอบความชั่วครั้ง
แล้วครั้งเล่าตามวันเวลาที่ผ่านไปและวัย
ที่เพิ่มขึ้น ตัวละครสมจริง มีชีวิตชีวา
ฉากก็ ภาษาเหมาะกับตัวละครและท้อง
เรื่อง ทั้งหมดคนผสมผสานกันอย่างดีจนบาง
ครั้งผู้อ่านจะรู้สึกเหมือนอ่านเรื่องจริง ไม่

ใช้อ่านนวนิยาย ขำขันนอกนา จะทำให้ผู้อ่านได้เห็นปัญหาของคนกลุ่มหนึ่งในสังคมไทยปัจจุบันของเราอย่างเห็นได้ชัดทีเดียว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องหญิงเช่า วิญญาณบาเลศพิศ ชีวิตในมัมมี่ คนที่ไม่รู้จักคำว่าคุณธรรม หรืออย่างอาช.

๓. ประเภทหนังสืออ่านสำหรับเด็ก
หลักเกณฑ์ที่ใช้ เป็นหลักเกี่ยวกับ
การพิจารณาหนังสือสองประเภทแรก กับ
พิจารณาในเรื่องศิลปแห่งการเขียนให้เกิด
ประโยชน์แก่เด็กและให้เด็กเกิดความสนใจ
พิจารณาการแสดงภาพประกอบในเชิง
ศิลป และพิจารณาศิลปในการพิมพ์ด้วย
กรรมการกลุ่มที่สองซึ่งมีนางเสนาะจิตร
สุวรรณโพธิ์ศรี เป็นหัวหน้า พิจารณาคัด
เลือกหนังสือทั้ง ๗ เล่มที่ส่งเข้าประกวดเลยก็
ได้ พิจารณาแบ่งหนังสือออกเป็น ๒
พวก พวกหนึ่งคือหนังสือสำหรับเด็กเริ่ม
อ่าน อีกพวกหนึ่งคือหนังสือสำหรับเด็กโต.

ประเภทหนังสือสำหรับเด็กเริ่มอ่าน
รางวัลยอดเยี่ยมได้แก่หนังสือที่สภาคิส-
จักรแห่งประเทศไทยจัดพิมพ์ และสุภา
ลือศิริเป็นผู้แต่ง เรื่อง ลูกไก่แสนสวย
ความยาว ๒๕ หน้า ปกอ่อน ขนาด
๗×๕ นิ้ว โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์เป็น

ผู้พิมพ์ ไม่ระบุราคาไว้ในเล่ม ราคา
จำหน่ายเล่มละ ๖ บาท เป็นเรื่องของลูกไก่
๑๐ ตัว เพิ่งออกจากไข่ ทั่วท้องท้อง
พิการขาเดียวไปข้างหนึ่ง เลยถูกพวกพี่ ๆ
หัวเราะเยาะเขาบ่อย ๆ และได้ชื่อว่า เจ้าเป
ลูกไก่ตัวแรกชื่อ เจียบ ทะนงตนว่าสวย
กว่าลูกไก่ตัวอื่น ๆ เลยไม่ค่อยเชื่อฟังคำ
สอนของแม่ออกเดินหาอาหารกินเองไป
ตามลำพัง จึงถูกเหยี่ยวคำควาตัวไป
เคาะที่คอกที่เกิสงครามซึ่งลูกไก่เจียบกั้น
กลางอากาศระหว่างเหยี่ยวตัวแรกกับอีก
ตัวหนึ่งซึ่งกำลังหิวก็อยู่ด้วย ลูกไก่เจียบ
จึงรอกปากเหยี่ยวเลียเหยี่ยวหล่นลงกิน
เพราะหิวทรองขาหักไปข้างหนึ่งและตา
ก็บอดไปข้างหนึ่ง เจ้าลูกไก่ตัวอื่น ๆ ก็พา
กันมาหัวเราะเยาะซ้ำเติมเจ้าเจียบ แต่
เจ้าเปเองสุดท้ายก็ตัวที่ขาพิการมาแต่เกิด
กลับเป็นควาที่มาเคียนสติลูกไก่อื่น ๆ จน
ทั้งหมดต่างรู้สำนึกตัว เลิกหัวเราะเยาะผู้
พิการอีกต่อไป ภาพวาดประกอบในหนังสือ
นี้ระบุไว้ว่า วาดโดย พิไลย์ ภาพน่าดู
ให้รายละเอียดก็ สด ๆ พิมพ์ดี.

ประเภทหนังสือสำหรับเด็กโต รางวัล
ยอดเยี่ยมได้แก่หนังสือชื่อ วัฒนธรรม
โบราณที่บ้านเชียง องค์การคำของ

ครูสภาส่งเข้าประกวด เป็นหนังสือปกแข็ง เล่มเล็ก ๆ ขนาด $5\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ นิ้ว หนา ๕๒ หน้า พิมพ์ที่โรงพิมพ์ครูสภา ลาภ-พร้าว พิสิฐ เจริญวงศ์ เป็นผู้แต่ง จัดอยู่ในชุดความรู้ไทย ลำดับที่ ๑๐๐๑ ราคาเล่มละ ๑ บาท เริ่มเรื่องเป็นการอธิบายว่า นักโบราณคดีทำงานอะไร การเรียนโบราณคดีต่างจากการเรียนประวัติศาสตร์อย่างไร จากนั้นก็อธิบายถึงคนโบราณพวกหนึ่ง ซึ่งเคยอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยเมื่อราว ๆ ๑,๐๐๐ ปีมาแล้ว สมัยนั้นคนยังติดต่อกันสื่อสารกันได้แต่ด้วยภาษาพูดอย่างเดียว ยังไม่มีหนังสือ แถบที่กล่าวถึงนั้นคือบ้านเชียงบุรีชุมบงอยู่ในจังหวัดอุดรธานี คนโบราณหมู่บ้านเชียงนั้น เมื่อสมัยก่อนเขามีแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างไร ทำมาหากินอย่างไร ประเพณีปฏิบัติในสังคมของเขาอย่างไรบ้าง เขามีอะไรเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องประดับ ตลอดจนอาวุธป้องกันตัว สิ่งเหล่านี้รูปร่างเป็นอย่างไร เขาใช้อะไรทำ เขาทำอะไร ใคร คนพวกนี้มีความคิดความอ่านความเชื่อถ้อยในเรื่องอะไรบ้าง หนังสือเล่มนี้ย่อเรื่องวัฒนธรรม

โบราณที่บ้านเชียงอธิบายให้เข้าใจชัดเจน กล้วยภาษาง่าย ๆ.

“โลหะที่เขาทำเครื่องมือเครื่องใช้ เรียกว่าสัมฤทธิ์ และว่าเขาจะค้นพบได้ ก็คงต้องใช้เวลาไม่น้อยทีเดียว เพราะ สัมฤทธิ์เป็นโลหะผสมของทองแดง.

เขาเป็นนักทดลองก่อนหน้าเราแล้ว หลายพันปี เขาค้นอยู่นานกว่าจะพบว่า การเอาดินมาผสมกับทองแดงนั้นจะทำให้ โลหะที่แกร่ง ถ้าใช้ทำขวาน ก็สับฟันได้อย่างดี เนื้อไม่ร่อน ไม่บิ่นง่ายเหมือน ทำด้วยหิน หรือทองแดงแต่อย่างเดียว.

อันที่จริงเขาเอาทองแดงมาใช้ก่อน* แต่แล้วก็พบว่าทองแดงบริสุทธิ์นั้นเนื้ออ่อนเกินไป พอทำเป็นอาวุธหรือเครื่องมือ ก็ไม่ใคร่ทน คมก็ยุบ ย่อยง่ายเมื่อไปฟันกับของแข็งเข้า จึงคิดค้นหาอย่างอื่นมา ผสมกับทองแดงแล้วก็ได้พบว่า ดินเผา นี้แหละเหมาะที่สุด.

คราวนี้ขั้วหน้าต่อไป กลับเป็นว่า จะต้องให้มีทองแดงเท่าไร ดินเผาเท่าไร ถึงจะพอดี เขาก็ทดลองต่อไป จนได้เป็นสูตรตามต้องการ”.

ภาพประกอบในหนังสือเล่มนี้มีทั้งภาพถ่าย และภาพวาด ภาพถ่าย ถ่ายและพิมพ์ได้

ซึกเจนคิมมาก ภาพวาด วาดโดยนาย
สุรศักดิ์ ชัยโชคมโหฬาร นักศึกษามหา-
วิทยาลัยศิลปากร ช่วยความคิดคำนึง
ของเก็ทผู้อ่านได้ก็ การพิสูจน์อักษรก็.

๔. ประเภทหนังสืออนุสรณ์

เกณฑ์สำคัญที่ใช้พิจารณาก็คือ เป็น
หนังสือที่ให้สารประโยชน์ในการทำหน้าที่
รวบรวมความรู้และการแสดงความคิดมา
เผยแพร่แก่ผู้อ่าน พิจารณาวลีการวางรูป
หนังสือการพิมพ์ การออกแบบปก กรรม-
การกลุ่มที่สองมีนายกำธร สติรกุล เป็น
หัวหน้าและทำหน้าที่พิจารณาหนังสือทั้ง
๑๗ เล่ม เลย์ที่เกี่ยวข้อง เช่นเกี่ยวกับ
กรรมกรกลุ่มที่สองของประเภทหนังสือ
เด็ก.

หนังสือชื่อ สมานมิตร ๑๖ ของสวน
กุหลาบวิทยาลัยได้รับรางวัลยอดเยี่ยม
รางวัลชมเชยให้แก่หนังสืออนุสรณ์ของ
โรงเรียนราชินีและโรงเรียนเทพศิรินทร์
สำหรับสมานมิตร ๑๖ ซึ่งได้รับรางวัล
ยอดเยี่ยมนี้ แสดงให้เห็นความคิดในการ
ออกแบบรูปเล่ม และความคิดในเชิง
ประหยัคด้วยรูปเล่มเกือบจะเป็นสี่เหลี่ยม
จัตุรัส ขนาด $5 \times 5 \frac{3}{4}$ นิ้ว ปกอ่อน ไม่ระบุ
เลขกำกับหน้า พิมพ์ที่กรุงสยามการพิมพ์

หน้าปกพิมพ์สอกลีเป็นรูปศาลมีพระพุทธรูป
ประภัสสรฐานอยู่ภายใน ชีวชีวสวน
กุหลาบเรียกว่า ศาลหลวงปู่ สารของ
หนังสืออนุสรณ์เล่มนี้บรรยายด้วยภาพและ
เรื่อง อาจเป็นตอนใหญ่ ๆ กันคือ ตอน
แรกแสดงให้ทราบประวัติของโรงเรียน
อย่างย่อ ๆ ทำให้ผู้อ่านทราบถึงที่ตั้งของ
โรงเรียนในระยะแรก ความสำคัญของ
โรงเรียนในฐานะเป็นบ่อเกิดของสถาบัน
และกิจการบางประการ ความทรงจำนา
คิยย์เก่าเกี่ยวกับโรงเรียนเมื่อ ๕๐ ปีก่อน
ความเป็นมาของพระพุทธรูปประจำโรง-
เรียน ตอนต่อมาแสดงให้ทราบถึงคณา-
จารย์และนักเรียนปัจจุบัน มีภาพและ
คำขวัญของอาจารย์ภาพรวมของนักเรียน
ทุกชั้นเรียนพร้อมอาจารย์ประจำชั้น ภาพ
และคำบรรยายเกี่ยวกับนักเรียนปัจจุบัน
เป็นรายตัว ตอนนี้แสดงความคิดในเชิง
ประหยัคอยู่มาก มีการตกแต่งประกอบหลาย
ตอน เช่น ภาพการ์ตูนโยแมงมุมจับไต่
เรียนและม้านั่ง ภาพรูปอยู่ในสนามหญ้า
มีป้ายปักไว้ให้ทักใช้สนาม สร้างอารมณ์
ขันสลับฉากได้ก็ ตอนที่ให้ชื่อว่า
“ขี้มสวน” แสดงให้ทราบว่า ระหว่าง
เดือนสิงหาคม ๒๕๑๕ ถึง สิงหาคม

หนังสือชนะประกวด

๑๐๓

๒๕๑๖ มีกิจกรรมหรือเหตุการณ์อะไรเกี่ยวกับโรงเรียนบ้าง ตอนท้ายแสดงคณะกรรมการนักเรียนประจำปี ๒๕๑๖.

การพิมพ์ดีมาก กระดาษก็ ฟิล์มอักษรก็ ไม่มีโฆษณาเลย มีบทความสั้น ๆ ในตอนต้นและท้ายเล่ม เป็นทำนองว่าพื้ถึงสถานศึกษาแห่งนี้ แสดงความรู้รักไ้แก่ ภาษา.

"...วันนี้ ฉันมาถึงโรงเรียนเช้ามากมากจนฉันพอจะมีเวลาทำอะไรทำอะไรเพลิน ๆ ไ้ ทั้งกระโดดหมอกยามเช้าที่หนาวสะท้าน หยาดน้ำค้างบนกลีบกุหลาบละมุนซึ่งแย้มรับความชุ่มชื้นของรุ่งอรุณ สนามหญ้าเขียวขจีและคึกคักวระห่่านน้ำเกรงขาม พาให้ฉันย้อนนึกถึงชีวิตการเป็นกุหลาบ หนึ่งในสวนกุหลาบตลอดสี่ปีเศษที่ผ่านมา สี่ปีเศษในสวนกุหลาบที่ฉันรัก....

วันนี้เหลวไหลจริง คิดเรื่อยเปื่อยจนตลอดทั้งวัน จนเวียนเกือบไม่รู้เรื่อง และก็เผลออยู่ในโรงเรียนจนมืดค่ำ คงเป็นเพราะความอาลัยที่ระท้องจากไปในไม่กี่เดือนนี้ จากคึกคักว จากสนามหญ้า จากครูอาจารย์ จากบ้านเครื่องคิม จากเพื่อน ๆ คึกแล้วหคหู่ใจจริง ๆ.

มีค่าแล้วเห็นจะกลับเสียก็ พรงั้นฉันจะมาแต่เช้าอีก ช่วงไม่กี่เดือนที่เหลอฉันอยากใช้ชีวิตในสวน ำ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ก่อนจะกล่าวว่า ลาก่อนสวนกุหลาบที่ฉันรัก".

หนังสือต่าง ๆ ที่นำมาแนะนำข้างต้นนี้เป็นผลการทักสินของคณะกรรมการกลุ่มหนึ่งซึ่งมีความเห็นว่า มีการจักพิมพ์ให้เกิกหนังสือคัสตามเกณฑ์ที่ประสงค์ มีข้อสังเกตไ้ยินไ้ฟังมาว่า การจักพิมพ์หนังสือในปี ๒๕๑๖ มีคุณภาพคึกว่าปีก่อนทั้งในค่านความพิถีพิถันในการเสาะหาเรื่องมาพิมพ์ และในการควบคุมให้การพิมพ์เป็นไปอย่างคึ นับว่าเป็นข่าวคึสำหรับผู้อ่านทั่วไป แต่เมื่อคุปริมาณการจักพิมพ์หนังสือบางประเภทแล้วยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก หนังสือแขนงวิทยาศาสตร์ไม่มีผู้ส่งเข้าประกวดเลย หนังสือสำหรับเด็กจริง ๆ มีน้อยมาก สำหรับให้เด็กโตอ่านก็ค่อนข้างเป็นหนังสืออ้างอิงกลาย ๆ หนังสืออนุสรณ์ก็ไม่มีใครมีผู้จักทำ.

ผู้เขียนบทความนี้ใคร่ขอนำข้อสังเกตในเรื่องปริมาณการพิมพ์หนังสือบางประเภทมาพิจารณา การที่ไม่มีสำนักพิมพ์หนังสือในแขนงวิทยาศาสตร์เข้าประกวด

เลยนั้น เป็นเพราะหาผู้สนใจแต่งไม่ได้เลย หรือ ? หรือแต่งยากเปลืองเวลามากกว่า แต่งหนังสือแขนงอื่น ? หรือเรื่องแขนง วิทยาศาสตร์ล้าสมัยเร็ว ไม่อยากจัดพิมพ์ เพราะหนังสือจะพลอยล้าสมัยเร็วไปด้วย ในเรื่องหนังสือสำหรับเด็กนั้น ต้องการวิธี แต่งไม่เหมือนแต่งหนังสืออื่น เพราะเป็น ทำนองผู้ใหญ่แต่งให้ผู้อ่านที่มีความรู้สูง นักคิด สติปัญญา ความสนใจ และอารมณ์ แตกต่างไปจากผู้แต่งอย่างสิ้นเชิง นอก จากนี้ต้องอาศัยผู้วาดภาพ ต้องใช้กระดาษ ก็ เทคนิคการพิมพ์ก็ต้องดี จะเป็นไปได้ ใหม ที่เรายังขาดผู้แต่งและผู้วาดภาพที่ไ้ รับการฝึกฝนอบรมมาในเรื่องหนังสือเด็ก ญเหมือนว่า ได้เคยมีความคิดที่จะฝึกอบรม กันในเรื่องนี้ น่าจะได้ริบเร่งดำเนินการให้ ความคิดที่กินบรรลุผลในทางปฏิบัติ ส่วน การที่มีการจัดทำหนังสืออนุสรณ์กันเป็น

ส่วนน้อยนั้นขอสนับสนุนข้างปัญหาเรื่อง เงินทุนที่จะนำมาใช้จ่ายในการพิมพ์ ขอ อย่าให้เป็นเพราะไม่มีผู้คิดจัดทำเพราะมี กิจกรรมนอกหลักสูตรอื่น ๆ ที่น่าทำกว่า การทำหนังสืออนุสรณ์เสียเลย กลับขอ หวังให้มีศิษย์เก่าของสำนักศึกษาช่วยกัน บันดาลให้ศิษย์ปัจจุบันมีเงินทุนพอที่เขา จะร่วมกันนำความศึมาทำให้เรื่องราวของ สำนักศึกษาของเขาปรากฏให้คนทั่วไปได้ ร่วมรับรู้.

ผู้เขียนหวังว่าข้อสังเกตที่ได้ยินได้ฟัง เกือบเล็กน้อยมา รวมทั้งข้อสงสัยและ ข้อความหวังบางประการคงจะได้รับการ พิจารณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดพิมพ์ หนังสือประเภทต่าง ๆ และหาทางให้ ผู้อ่านได้มีหนังสือที่มีประโยชน์ไว้อ่านและ ปรึกษาไว้ให้ลูกหลานได้มีอ่านต่อ ๆ ไปใน โอกาสหน้า.

รายนามคณะกรรมการแผนกประกวดหนังสือ

ในคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗

๑. ศาสตราจารย์สุกิจ นิมมานเหมินท์	ประธาน
๒. ศาสตราจารย์กสิน สุวตะพันธ์	กรรมการ
๓. ศาสตราจารย์ช่อนกลิ่น พิเศษสถลกิจ	กรรมการ
๔. รองศาสตราจารย์กุลหลาบ มลลิกะมาส	กรรมการ

หนังสือขณะประกวด

๑๐๕

๕. นางวิภาวี ประพนธ์โยธิน	กรรมการ
๖. นางสาววิญวณ อินทวงำแหง	กรรมการ
๗. นายนพ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา	กรรมการ
๘. นายเปลื้อง ณ นคร	กรรมการ
๙. นางเสนาะจิตร สุวรรณโพธิ์ศรี	กรรมการ
๑๐. ศาสตราจารย์สุมนา คำทอง	กรรมการ
๑๑. นายกำธร สติรกุล	กรรมการ
๑๒. นายประจักษ์ คนตรง	กรรมการ
๑๓. นายสงัด มุสิกถาวร	กรรมการ
๑๔. นางผอูน สุวรรณาวิน	กรรมการ
๑๕. นางสาวกาญจนา ไสยโณคร	กรรมการ
๑๖. นางสาวไข่มุกต์ มิติทะเลข	กรรมการ
๑๗. นางารุวรรณ สันตุโสภณ	กรรมการ
๑๘. นางจุฑามาศ สุวรรณโคตร	กรรมการ
๑๙. นายชลธิ์ ลีระวนิช	กรรมการ
๒๐. นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย	กรรมการ
๒๑. นางสาวทองหยก ประทุมวงศ์	กรรมการ
๒๒. นางธรา กนกมณี	กรรมการ
๒๓. ดร. นวนิตย์ อินทรามะ	กรรมการ
๒๔. นางสาวรส วงศ์ยังอยู่	กรรมการ
๒๕. นางรำภา กุลสมบุรณ์	กรรมการ
๒๖. นางศศิวงศ์ บึงตระกุล	กรรมการ

๒๗. นางอัมพร ปันศรี

กรรมการ

๒๘. นายทวี ทวีวรรณะ

กรรมการ

๒๙. นางกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ

กรรมการ

๓๐. กร. ประกิจฐ์ เชื้อวสกุล

กรรมการ

๓๑. นายแปลก สนิธิรักษ์

กรรมการ

๓๒. หม่อมหลวงมานิจ ชุมสาย

กรรมการและเลขานุการ

วชิร

ตีพิมพ์ที่ 9/82-83 ถนนสีหวิสาร-หัวขวง ซอยสมบุญพัฒนา
ต.สามเสนใน อ. พญาไท พระนคร

รับทำหนังสือปกแข็ง
เค้นทองทุกชนิด

ห้องสมุดเยาวชนนานาชาติ

กล่อมจิตต์ พลายเวช

เมื่อต้นปีที่แล้ว ระหว่างวันที่ ๑๖ เมษายน ถึง วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๖ คิฉันได้มีโอกาสไปฝึกอบรมและศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวรรณกรรมสำหรับเด็ก ที่ห้องสมุดเยาวชนนานาชาติ—The International Youth Library (IYL) เมืองมิวนิค สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน จึงอยากจะแนะนำห้องสมุดคนแก่เพื่อนบรรณารักษ์ทุกท่าน.

IYL เป็นห้องสมุดที่ไม่ใหญ่โตหรูหราอะไรเลย ตัวอาคารเป็นตึกเก่า ๆ ที่มีอายุยืนยาวรอดพ้นจากภัยของสงครามโลกครั้งที่ ๒ มาได้อย่างหวุดหวิด มองจากภายนอกเหมือนบ้านน้อยในเทพนิยายที่เก่าทิพย์แต่ภายในสไลด์ด้วยหนังสือสำหรับเด็กนานาชาติที่วางเรียงอยู่บนชั้นรายรอบห้องเด็กห้องน้อยเต็มไปหมด นอกจากนั้บริการต่างๆ ที่ให้แก่ผู้ใช้ห้องสมุดทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ก็มากมายและแพร่ขยายไปยังเมืองและประเทศต่าง ๆ จนแทบไม่น่าเชื่อว่าห้องสมุดเล็ก ๆ ขนาดนี้จะมีมีความสำคัญต่อวงการหนังสือสำหรับเด็กได้ถึงเพียงนั้น.

IYL เปรียบได้กับสาวสวยวัยเบญจเพส ก่อตั้งขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๔๘ โดย Mrs. Jella Lepman ผู้ซึ่งมีความสนใจในเรื่องหนังสือเด็กเป็นอย่างมาก และตระหนักดีว่าหนังสือสำหรับเด็กเยอรมันในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ แทบจะไม่มีเลย Mrs. Jella Lepman ในตอนนั้นอยู่ที่เมือง มิวนิค ทำงานเป็นที่ปรึกษาทางด้านวัฒนธรรมและการศึกษา ให้แก่ชาวอเมริกันที่อยู่ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ได้พยายามที่จะจัดงานแสดงหนังสือสำหรับเด็กนานาชาติ (international children's book exhibition) โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่สำคัญ ๆ ต่าง ๆ และขอบริจาคหนังสือเด็กจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ทั่วโลก จำนวนหนังสือเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในที่สุดก็ได้ขออนุญาตใช้เนื้อที่บางส่วนของ Haus der Kunst เป็นที่จัดแสดงหนังสือ อาคารนี้ในขณะนั้นเป็นสถานที่ทำงานของกองทัพบกสหรัฐอเมริกา.

งานแสดงหนังสือสำหรับเด็กนานาชาติ เปิดแสดงเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๓

กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๔๖ มีผู้สนใจเข้าชม ทั้งเด็กและผู้ใหญ่มากมายหลายพันคน และในปีเดียวกันนั้นเองก็ได้นำหนังสือเหล่านั้นไปจัดแสดงที่เมืองอื่น ๆ อีก คือ ที่เมืองสตัตทการ์ต ฟรังค์เฟิร์ต และเบอร์ลิน.

จากงานแสดงหนังสือครั้งนี้ Mrs. Jella Lepman ก็เกิดความคิดที่จะจัดตั้งสถาบันสำหรับหนังสือเด็กขึ้น และในที่สุดก็ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลเยอรมันให้จัดตั้งห้องสมุดเยาวชนนานาชาติขึ้นที่เมือง มิวนิก ใน ค.ศ. ๑๙๔๗ งานที่ต้องจัดทำโดยรีบด่วนก็คือ จัดหาสถานที่ที่จะใช้เป็นห้องสมุด และจัดหาทุนเพื่อดำเนินงานก่อตั้งต่อไป.

สำหรับเงินทุนนั้น ด้วยความที่เป็นผู้กว้างขวางในหมู่ชาวอเมริกันทั้งในและนอกประเทศของ Mrs. Jella Lepman จึงได้เริ่มต้นติดต่อกับมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ และใน ค.ศ. ๑๙๔๕ ก็ได้รับอนุมัติเงินทุนจากมูลนิธิเป็นจำนวน ๒๒,๐๐๐ เพื่อใช้ในการก่อตั้ง IYL กระทำพิธีเปิดห้องสมุดเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๕ ซึ่งในระยะ ๑๐ ปีแรก งานของ IYL ดำเนินรุดหน้าไปด้วยเงินทุนที่ได้รับจากมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ ปัจจุบันห้องสมุดมีเงินงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินการต่าง ๆ ของห้องสมุดปีละประมาณ ๕๕,๐๐๐—๑๐๐,๐๐๐

DM โดยได้รับเงินอุดหนุนจาก ๓ ทางด้วยกัน คือจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันจากรัฐบาวาเรีย (ซึ่งมีเมืองมิวนิก เป็นเมืองหลวงของรัฐ) และจากเมืองมิวนิกเองอีกด้วย นอกจากนี้ บรรดาสำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือสำหรับเด็กทั่วโลกก็มีส่วนสำคัญไม่น้อยในการช่วยพัฒนา IYL ให้เจริญก้าวหน้าด้วยการส่งหนังสือที่ตนจัดพิมพ์ในแต่ละปีมาให้ห้องสมุดเป็นประจำ โดยไม่ได้คิดเงินแต่ประการใด ดังนั้นห้องสมุดจึงสามารถส่งเงินไว้จัดซื้อเฉพาะหนังสืออ้างอิงและวารสาร เพื่อประโยชน์ทางด้านการค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมสำหรับเด็กนานาชาติ.

รัฐบาลเยอรมันได้อนุญาตให้ใช้ตึกเก่า ๆ หลังหนึ่งเป็นที่จัดตั้งห้องสมุด ตั้งอยู่บนถนนสายเล็ก ๆ แคบ ๆ ชื่อ Kaulbachstrasse ซึ่งคู่ขนานไปกับถนน Ludwigstrasse ที่ใหญ่โตกว้างขวางในย่านมหาวิทยาลัยที่คึกคักกลางลำต้วนนักศึกษา ถ้ามองดูจากแผนที่เมืองมิวนิก จะเห็นว่า IYL แอบซุกอยู่ทางด้านหลังของห้องสมุดของรัฐบาวาเรีย (Bayerische Staatsbibliothek) ตัวอาคารเป็นครั้งคึกครั้งไม้ รูปร่างผอมสูง คือมีส่วนสูงมากกว่าส่วนกว้าง มีทั้งหมด ๓ ชั้น และมีห้องใต้ดินอีกชั้นหนึ่งด้วย ด้าน

ซ้ายของประตูทางเข้ามีแผ่นป้ายทองเหลืองจารึกว่า "Jella Lepman, Founder, 1891 — 1970".

ผู้อำนวยการคนปัจจุบันของ IYL คือ Mr. Walter Scherf วิทยาทิตต่อจาก Mrs. Jella Lepman ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๕๗ บุคคลผู้เป็นนักการศึกษาอย่างแท้จริง ได้อุทิศเวลาทั้งหมดให้กับการศึกษา ค้นคว้า เกี่ยวกับความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็ก ประวัติและวิวัฒนาการของหนังสือเด็กทั่วโลก รวมทั้งพยายามหาทางที่จะปรับปรุงให้หนังสือเด็กมีคุณภาพดีขึ้นในด้านเนื้อหาภาพประกอบ และรูปเล่ม สนับสนุนการแปลหนังสือเด็กอย่างมาก โดยได้ตระหนักว่า การแปลจะช่วยให้วรรณกรรมสำหรับเด็กแพร่ขยายไปยังประเทศต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง Mr. Scherf มีความรู้อย่างดีเยี่ยมในภาษาต่าง ๆ เช่น เยอรมัน อังกฤษ ฝรั่งเศส และภาษาอื่น ๆ ที่ใช้ในยุโรปอีกหลายภาษา โดยสามารถพูด อ่าน และเขียนได้อย่างคล่องแคล่ว และด้วยเหตุที่เป็นผู้ที่รักการศึกษา ค้นคว้า Mr. Scherf จึงยินดีที่จะได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงการหนังสือเด็ก

จากประเทศต่าง ๆ ด้วยเงินงบประมาณที่ได้รับจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน IYL ได้พยายามเก็บค่าเป็นทุนสำหรับนักศึกษา บรรณารักษ์ ครู อาจารย์ นักเขียน นักแปล หรือผู้จัดทำหนังสือ ที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้าเรื่องวรรณกรรมสำหรับเด็ก ทั้งนี้ให้เฉพาะผู้ที่ไม่ใช่ชาวเยอรมันที่ต้องการจะมาศึกษาค้นคว้าที่ IYL โดยจะมีทุนให้ประมาณปีละ ๖ — ๘ ทุน ผู้ที่ได้รับทุนจะได้รับเงินค่าใช้จ่ายเดือนละ ๕๐๐ DM เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน และจะต้องจ่ายค่าเดินทางเอง เท่าที่ผ่านมา ผู้ที่ได้รับทุนของ IYL ส่วนใหญ่มาจากประเทศต่าง ๆ ในยุโรปซึ่งติดต่อกันให้สะดวกไม่ต้องสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากนัก.

จำนวนหนังสือในห้องสมุดเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จากสถิติของ ค.ศ. ๑๙๗๓ IYL มีหนังสือประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ เล่ม ได้รับหนังสือใหม่เข้าห้องสมุดปีละประมาณ ๑๒,๐๐๐ เล่ม โดยไม่ต้องจัดซื้อแต่ประการใด เคยมีผู้โจมตีว่า หนังสือของห้องสมุดล้วนเป็นหนังสือที่ได้รับจากการบริจาคทั้งสิ้น จึงขาดหนังสือที่ดี ๆ ที่ห้องสมุดควรจะมี ในเรื่องนี้ ห้องสมุดได้แก้ปัญหามาแล้ว

คือ ในเมื่อห้องสมุดไม่มีเงินมากพอที่จะจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดได้ครบถ้วนสมบูรณ์ได้ จึงใช้วิธีมอบหมายให้บรรณารักษ์แต่ละคนของห้องสมุดที่รับผิดชอบหนังสือของแต่ละประเทศ คอยติดตามตรวจสอบหนังสือเด็กของประเทศนั้น ๆ ว่ามีหนังสืออะไรออกมาบ้างห้องสมุดมีแล้วหรือยัง ถ้ายังไม่มีก็จะทำหนังสือติดต่อขอไปยังสำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือนั้น ๆ และเท่าที่ได้ปฏิบัติมาก็ปรากฏว่าห้องสมุดได้รับหนังสือที่ขอไปทุกครั้ง จากประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลก โดยจะเห็นได้จากหนังสือของ IYL ในปัจจุบันเป็นหนังสือจากประเทศต่าง ๆ ถึง ๕๗ ประเทศ สำหรับของประเทศไทยนั้นห้องสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเคยส่งไปให้ ๕ เล่ม โดยส่งผ่านไปทาง UNESCO ยังไม่เคยติดต่อขอมาอย่างสำนักพิมพ์ในประเทศไทยโดยตรง แต่เท่าที่คิดนั้นได้เคยเรียนถามท่านผู้อำนวยการองค์การฯ ของครุสภา ก็ได้ทราบว่าทางองค์การฯ มีหนังสือไว้จำหน่ายแต่เพียงอย่างเดียว ไม่มีสำหรับให้เป็นอนันตนาการเลยทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณทางด้านโฆษณา มีน้อย.

IYL แบ่งงานออกเป็นแผนกต่าง ๆ ดังนี้คือ :—

(๑) แผนกทำบัตรรายการและบรรณานุกรม (Catalogue and bibliography section).

(๒) แผนกภาษาอังกฤษ (English language section).

(๓) แผนกภาษาฝรั่งเศส (French language section).

(๔) แผนกภาษาเยอรมัน (German language section).

(๕) แผนกภาษาของประเทศในกลุ่มสแกนดิเนเวีย คือ สวีเดน นอร์เวย์ เดนมาร์ก และไอซ์แลนด์ (Scandinavian language section).

(๖) แผนกภาษาสลาฟ (Slavic language section) ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้กันในหมู่ชาวรัสเซีย บัลแกเรีย โปแลนด์ และโพล.

(๗) แผนกหนังสืออ้างอิงและประกอบ การค้นคว้าเกี่ยวกับวรรณกรรมสำหรับเด็ก (Theoretical and historical section).

(๘) แผนกให้ยืมหนังสือ (Children's lending library) มีหนังสือให้ยืมออกประมาณกว่า ๕,๐๐๐ เล่ม เป็นหนังสือภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมัน.

(๕) แผนกห้องเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ (Children's study room and activities) จัดแยกย่อยออกไปเพื่อให้เด็กเลือกเข้าร่วมตามความสนใจและพอใจ เช่น กลุ่มอภิปรายหนังสือชั้นเรียนภาษาอังกฤษ และฝรั่งเศส (สำหรับเด็กเยอรมัน) ห้องศิลปะ สำหรับให้เด็กได้มาวาดภาพ เป็นต้น.

แต่ละแผนกมีบรรณารักษ์ควบคุมดูแลและรับผิดชอบงาน ขึ้นต่อผู้อำนวยการ.

นอกจากภาษาต่าง ๆ ที่แยกออกเป็นแผนก ๆ ดังที่กล่าวไปแล้ว ห้องสมุดยังมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาษาอื่น ๆ อีกด้วย คือ ภาษาแอฟริกัน ทัช เฟลมิช อิตาลีเลียน และภาษาสเปน.

ในด้านการบริการของห้องสมุดที่ควรกล่าวถึงประการแรกคือ บริการที่ให้โดยตรงแก่เด็กในห้องอ่านหนังสือ มีหนังสือเด็กจัดไว้ ๓ ภาษา คือ อังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมัน แยกเป็น ๒ ห้อง คือ ห้องหนังสือสำหรับเด็กเล็ก โตแก่หนังสือภาพ และห้องหนังสือสำหรับเด็กที่อ่านหนังสือออกแล้ว เด็ก ๆ สามารถจะมานั่งอ่านและยืมกลับไปบ้านได้ด้วย โดยอนุญาตให้ยืมออกได้ครั้งละไม่จำกัดจำนวน แต่ต้องนานไม่เกิน ๓

สัปดาห์ ถ้าไม่นำหนังสือมาส่งตามกำหนด จะต้องเสียค่าปรับสัปดาห์ละ ๑๐ pf คือประมาณ ๗๐ - ๘๐ สตางค์ ซึ่งนับว่าถูกมาก.

กิจกรรมสำหรับเด็กมีทุกวันในตอนบ่าย คือ เวลาบ่าย ๓ โมง มีชั่วโมงเล่านิทาน เด็กเล็ก ๆ จะทยอยกันเข้ามานั่งรอในห้องอ่านหนังสือ เมื่อผู้ฟังมากขึ้นพร้อมแล้ว บรรณารักษ์ประจำห้องนั้นก็จะเริ่มเล่านิทานให้เด็กฟัง ผู้เล่านั่งตรงกลางล้อมรอบด้วยเด็ก ๆ ซึ่งโดยมากจะมีจำนวนประมาณ ๘ - ๑๐ คน อายุประมาณ ๔ - ๗ ขวบใช้เวลาเล่านานไม่เกินครึ่งชั่วโมง ขณะที่เล่าก็มีการพูดคุยซักถามกันไปด้วย บางครั้งบรรณารักษ์จะเชิญบุคคลภายนอกมาเป็นผู้เล่านิทาน.

ห้องศิลปะ บนชั้นสาม เป็นอีกห้องหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจจากเด็ก ๆ อย่างมาก ทุก ๆ วันตั้งแต่เวลาบ่าย ๓ โมง เป็นต้นไป เด็ก ๆ จะพากันมายังห้องนี้เพื่อวาดภาพ มีครูวาดเขียนอยู่ประจำห้องนี้ ๒ คน คอยช่วยเหลือให้เด็ก ๆ ได้วาดภาพที่ตนชอบ เด็ก ๆ จะได้รับแจกกระดาษและสี กระดาษแผ่นใหญ่มากต้องปูไว้บนพื้นห้องให้เด็ก ๆ นอนพาดขาขีดเขียน เด็กที่โตพอจะพูดกันรู้เรื่องจะได้รับการมอบหมายให้วาดภาพ

ตามที่ครูกำหนด เป็นบริการที่ช่วยให้เด็ก ได้ใช้จินตนาการ ได้ฝึกหัดวาดภาพ และ ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินด้วย ผลงานชิ้นเด่น ๆ ของเด็ก จะได้รับเกียรติติด แสดงไว้ที่ผนังห้องใกล้กับทางเข้าห้องสมุด.

ชั้นเรียนภาษาอังกฤษเป็นห้องเล็ก ๆ ที่จุประมาณ ๑๐ — ๑๒ คน มีครูมาสอนให้ เด็กหัดอ่านและเขียนภาษาอังกฤษง่าย ๆ.

นอกจากบริการที่ให้แก่เด็กแล้ว บริการที่ชนหน้าชั้นตาของ IYL คือ บริการ ตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า มีผู้มาใช้ หนังสืออ้างอิงเพื่อประกอบการศึกษาและ วิจัยทางด้านวรรณกรรมสำหรับเด็กนานาชาติ เป็นจำนวนมากทุกวัน และมีบุคคลอีก เป็นจำนวนมากทั้งในและนอกประเทศที่ใช้ บริการนี้ทางโทรศัพท์หรือทางไปรษณีย์ บรรณารักษ์ของแผนกนี้ให้บริการอย่าง เต็มความสามารถและรวดเร็วดีมาก.

งานค่านิทรรศการหนังสือเด็ก จะจัด ให้มีขึ้นปีละประมาณ ๑๐ ครั้ง เช่น นิทรรศการหนังสือเด็กเฉพาะหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่ จัดพิมพ์ขึ้นโดยสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ทั่วโลก หรือเฉพาะของชาติใดชาติหนึ่ง นิทรรศการหนังสือเด็กที่ดีที่สุดของประเทศต่าง ๆ นิทรรศการผลงานของนักเขียนหรือนักวาด

ภาพที่มีชื่อเสียงของชาติต่าง ๆ เป็นต้น ห้องสมุดใช้ห้องโถงกลางบนชั้นที่สอง เป็น ที่สำหรับจัดนิทรรศการซึ่งจะจัดแสดงครั้ง ละประมาณ ๑ — ๒ เดือน ต่อจากนั้นจึงจะ นำไปจัดแสดงตามเมืองและประเทศใกล้เคียงอื่น ๆ ต่อไป.

บริการทุกอย่างของ IYL จะมีการ ประชุมปรึกษาและวางโครงการไว้ล่วงหน้า และพิมพ์รายการประจำเดือนเป็นจุลสาร แจกผู้มาใช้ห้องสมุดและส่งไปเผยแพร่ยังที่ ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ทราบและเลือก เข้าชมหรือเข้าร่วมรายการได้ถูกต้อง.

สิ่งสุดท้ายที่อยากจะกล่าวถึง คือ ผลงานทางด้านสิ่งพิมพ์ของ IYL ที่สำคัญ ๒ เล่มคือ **Children's Prize Books** (München : Verlag Dokumentation, 1969) และ **The Best of the Best** (New York : Bowker, 1971; München : Verlag Dokumentation, 1971) จัดทำเป็น ๒ ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ และภาษาเยอรมัน ทั้ง ๒ เล่ม.

เล่มแรกเป็นรายชื่อหนังสือสำหรับเด็ก ที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ ตั้งแต่ปีแรกเริ่มจนถึง ค.ศ. ๑๙๖๘ จัดเรียงตามลำดับอักษรชื่อ ประเทศที่มีรางวัลให้แก่หนังสือสำหรับเด็ก แต่ละประเทศ แยกเรียงลำดับรางวัลตามปี

ห้องสมุดเยาวชนนานาชาติ

๑๑๓

ทั้งนี้ รวมรางวัลจากประเทศต่าง ๆ ทั้งสิ้น ๒๔ ประเทศ และรางวัลที่ให้แก่ทุก ๆ ชาติโดยไม่จำกัดเชื้อชาติหรือภาษา (international awards) อีก ๖ รางวัล ทุก ๆ รางวัลมีคำอธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และหลักเกณฑ์ของรางวัลนั้น ๆ อย่างสั้น ๆ.

สำหรับ **The Best of the Best** นั้น IYL ได้พยายามรวบรวมรายชื่อหนังสือสำหรับเด็กของชาติต่าง ๆ ถึง ๕๗ ประเทศ เฉพาะหนังสือที่จัดว่าเป็นหนังสือที่ดีที่สุดของประเทศนั้น ๆ โดยได้รับความร่วมมือในการคัดเลือกจากบรรณารักษ์และผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการหนังสือเด็กของชาตินั้น ๆ จึงนับว่าเป็นคู่มือเลือกหนังสือเด็กของชาติต่าง ๆ ที่ดีและเชื่อถือได้เล่มหนึ่ง จัดเรียงตามลำดับอักษรชื่อประเทศ และบอกภาษาของหนังสือของประเทศนั้น ๆ ควบคู่กันไปด้วย เพราะบางประเทศใช้ภาษามากกว่า ๑ ภาษา เช่น ประเทศแคนาดามีภาษาอังกฤษ และฝรั่งเศส ประเทศเบลเยียมมีภาษาฝรั่งเศส และกัช เป็นต้น แยกย่อยรายชื่อหนังสือของแต่ละประเทศและแต่ละภาษาออกไปตามอายุของผู้อ่าน คือ อายุ ๓-๖ ๗-๙ ๑๐-๑๒ และ ๑๓-๑๕ ปี น่าเสียดายที่ไม่มีบรรณนิ-

ทัศน์สังเขป ขณะนี้มีฉบับพิมพ์ครั้งใหม่ออกมาแล้ว คือฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. ๑๙๗๓.

IYL ยังคงก้าวรุดหน้าต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง และตั้งความหวังที่จะเป็นห้องสมุดเยาวชนนานาชาติที่สมบูรณ์แบบ คือมีหนังสือสำหรับเด็กทุกชาติทุกภาษา เพื่อให้เด็ก ๆ ทั่วโลกได้มาศึกษา ค้นคว้า ในขณะเดียวกันก็พยายามเพิ่มบริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุดทุกชาติและทุกวัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่องานทางด้านวรรณกรรมสำหรับเยาวชนนานาชาติมากยิ่งขึ้น.

บรรณานุกรม

1. Crossley, Winnifred Moffett. "House of a Hundred Window: How It Happened," *Horn Book Magazine*, XLVIII (December, 1972), 616 - 20.
2. _____. "House of a Hundred Window: The International Youth Library," *Horn Book Magazine*, XLVIII (August, 1972), 405-407.
3. Fotheringham, Hanish. "The International Youth Library," *UNESCO Bulletin for Libraries*, XXI (January-February, 1967), 34 - 5.
4. *International Youth Library*. (n.p, n.d.).
5. Lepman, Jella. *A Bridge of Children's Book*. translated from the German by Edith McCormick. Leicester: Brockhampton Press; Chicago: American Library Association, 1969.
6. Scherf, Walter. "Some Critical Aspects of the International Youth Library." Paper for the America Trip, 1971. (Type-written.)

สรุปการประเมินผล
การสัมมนาผู้บริหารงานห้องสมุด

ณ ห้องประชุมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ระหว่างวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ — ๑ มีนาคม ๒๕๑๓

นวนิตย์ อินทราเม

ตามที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้ขอความร่วมมือจากผู้เข้าสัมมนาในการตอบแบบประเมินผล เมื่อการสัมมนาสิ้นสุดลงแล้ว นั้น ปรากฏว่ามีผู้ตอบและส่งแบบประเมินผลคืนมาจำนวน ๓๔ ท่าน ขาดไป ๔ ท่าน ซึ่งอาจจะสรุปผลจากแบบประเมินผลทั้ง ๓๔ ชุด ได้ถึงต่อไปนี้ คือ :—

๑. ผู้เข้าสัมมนาอายุระหว่าง ๒๕—๓๐ ปี
มีจำนวน ๗ ท่าน.
- ผู้เข้าสัมมนาอายุระหว่าง ๓๑—๓๕ ปี
มีจำนวน ๘ ท่าน.
- ผู้เข้าสัมมนาอายุระหว่าง ๓๖—๔๐ ปี
มีจำนวน ๗ ท่าน.
- ผู้เข้าสัมมนาอายุระหว่าง ๔๑—๔๕ ปี
มีจำนวน ๔ ท่าน.

ผู้เข้าสัมมนาอายุระหว่าง ๔๖—๕๐ ปี
มีจำนวน ๕ ท่าน.

ผู้เข้าสัมมนาที่มีอายุการทำงานระหว่าง ๑—๕ ปี มีจำนวน ๔ ท่าน.

ผู้เข้าสัมมนาที่มีอายุการทำงานระหว่าง ๖—๑๐ ปี มีจำนวน ๕ ท่าน.

ผู้เข้าสัมมนาที่มีอายุการทำงานระหว่าง ๑๑—๑๕ ปี มีจำนวน ๕ ท่าน.

ผู้เข้าสัมมนาที่มีอายุการทำงานระหว่าง ๑๖—๒๐ ปี มีจำนวน ๖ ท่าน.

ผู้เข้าสัมมนาที่มีอายุการทำงานระหว่าง ๒๑—๒๕ ปี มีจำนวน ๗ ท่าน.

๒. ผู้เข้าสัมมนาที่มีผู้ใดบังคับบัญชาอยู่
๐—๒ คน มีจำนวน ๗ ท่าน.

ผู้เข้าสัมมนาที่มีผู้ไต่บังคืบบัญชีรายชื่ออยู่

๓ - ๕ คน มีจำนวน ๑๒ ท่าน.

ผู้เข้าสัมมนาที่มีผู้ไต่บังคืบบัญชีรายชื่ออยู่

๖ - ๑๐ คน มีจำนวน ๕ ท่าน.

ผู้เข้าสัมมนาที่มีผู้ไต่บังคืบบัญชีรายชื่ออยู่

๑๑ คนขึ้นไป มีจำนวน ๗ ท่าน.

๓. วัตถุประสงค์ของผู้เข้าสัมมนาในการ
เข้าสัมมนาครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้ :-

ผู้เข้าสัมมนาจำนวน ๒๘ ท่าน ต้อง
การความรู้ด้านการบริหารงาน.

ผู้เข้าสัมมนาจำนวน ๒๗ ท่าน ต้อง
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ
ประสบการณ์และปัญหา ในการ
บริหารงานห้องสมุด.

ผู้เข้าสัมมนาจำนวน ๑๘ ท่าน ต้อง
การนำความรู้ทางด้านการบริหาร
ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่และ
ปรับปรุงงานให้ดีขึ้น.

ผู้เข้าสัมมนาจำนวน ๑๕ ท่าน ต้อง
การพบปะรู้จักบรรณารักษ์ห้อง
สมุดอื่นที่มีอาชีพเดียวกันเพื่อร่วม
มือประสานงานกันต่อไป.

ผู้เข้าสัมมนาจำนวน ๓ ท่าน ต้องการ
วิชาการใหม่ๆ ทางด้านห้องสมุด.

ผู้เข้าสัมมนาจำนวน ๓ ท่าน ต้องการ
นำความรู้ด้านการบริหารไปสอน

นักศึกษา.

ผู้เข้าสัมมนาจำนวน ๓ ท่าน ต้องการ
เปลี่ยนบรรยากาศจากการทำงาน
ประจำวันเพื่อคลายความตึง-
เครียดเบื่อก่อน.

ผู้เข้าสัมมนาจำนวน ๓ ท่าน ต้องการ
ปรับปรุงตนเองเพื่อให้ได้ผลงาน
ดีขึ้น.

ผู้เข้าสัมมนาจำนวน ๒ ท่าน ต้องการ
มีความรู้รอบตัวเพิ่มขึ้น.

ผู้เข้าสัมมนาจำนวน ๒ ท่าน ต้องการ
นำความรู้ทางด้านการบริหารงาน
ไปเสนอผู้บังคับบัญชา.

ผู้เข้าสัมมนาจำนวน ๑ ท่าน ต้องการ
ให้เข้าใจวิธีการบริหารของผู้บังคับ
บัญชา.

ผู้เข้าสัมมนาจำนวน ๑ ท่าน ต้องการ
พักผ่อน.

๔. ผู้เข้าสัมมนาส่วนใหญ่ตอบว่าได้บรรลุ
วัตถุประสงค์ที่ตนตั้งไว้ในข้อ ๓
เป็นอย่างดีทุกข้อ ๓ ท่านบรรลุ
วัตถุประสงค์ทุกข้อแต่พอควรหรือ
ไม่ถึง ๑๐๐ % มีบางท่านไม่ค่อย
บรรลุวัตถุประสงค์ในบางข้อ ด้วย
เหตุผลดังต่อไปนี้ :-

- ที่ไม่ค่อยบรรลุวัตถุประสงค์ในข้อที่ว่าต้องการมาพักผ่อน เพราะเป็นการสัมมนาทางวิชาการโดยแท้จริง เคร่งเครียด ไม่มีเวลาได้พัก แต่เป็นผลดีเพราะได้ประโยชน์.
- ที่ไม่ค่อยบรรลุวัตถุประสงค์ในข้อที่ว่าต้องการนำไปปฏิบัติ นั้น เพราะต้องรอนำไปปฏิบัติก่อน.
- ที่นำความรู้ไปปรับปรุงห้องสมุดไม่บรรลุผลเพราะขาดการแสดงให้เห็นวิธีการบริหารห้องสมุด โดยนำระเบียบวิธีต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ ตัวอย่างส่วนมากเป็นทางธุรกิจ.
- ที่ว่าต้องการความรู้ทางด้านการบริหารและต้องการนำเอาความรู้ด้านการบริหารไปใช้ ไม่บรรลุผลนั้นเพราะผู้บรรยายบางท่านมีความรู้มาก แต่ประสบการณ์น้อย ตลอดจนบางท่านมีความรู้และความเข้าใจในงานห้องสมุดอย่างผิวเผิน.
- ที่ว่าไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการพบปะรู้จักบรรณารักษ์เพื่อร่วมมือประสานงานกันต่อไปนั้น

เพราะยังไม่มีโอกาสคุยกับทุกคนอย่างทั่วถึง.

๕. ต่อข้อถามที่ว่า การบรรยายและนำอภิปรายในหัวข้อวิชาต่างๆ ต่อไปนี้ มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของผู้เข้าสัมมนามากน้อยเพียงใดนั้น มีผู้ตอบโดยให้เหตุผลไว้ด้วยเป็นส่วนใหญ่ เหตุผลที่ให้ส่วนใหญ่เป็นการชี้แจงว่าเป็นประโยชน์จริง ๆ สามารถนำไปปฏิบัติได้ และชมเชยผู้นำอภิปราย ตลอดจนวิธีการนำอภิปรายที่นำมาใช้ เหตุผลส่วนน้อยชี้แจงว่าที่ได้ประโยชน์พอสมควรและประโยชน์ค่อนข้างน้อยนั้น เพราะลักษณะงานห้องสมุดของตนไม่สามารถนำหลักและวิธีการในวิชานั้น ๆ ไปใช้ได้, ผู้สอนอธิบายไม่ชัดเจนพอ การยกตัวอย่างไม่ตรงกับงานห้องสมุด และอื่นๆ ซึ่งเหตุผลเหล่านี้จะไม่พิมพ์ไว้ในหนังสือ แต่จะรวบรวมไว้สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร และแจ้งให้อาจารย์ผู้สอนทราบโดยตรงต่อไป.

๕.๑ วิชา ภาระหน้าที่ในการบริหารงาน (ศาสตราจารย์ ดร. ชูบุญ ภาณุจนประกร).

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕)
จำนวน ๗ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก
(๓) จำนวน ๑๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร
(๒) จำนวน ๑๒ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างน้อย
(๑) จำนวน ๑ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่า
กับ ๒.๘๐.

๕.๒ วิชา การบริหารงานในรูประบบ
(ดร. ศรีปริญญา รามโกมุท)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕)
จำนวน ๑๓ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก
(๓) จำนวน ๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร
(๒) จำนวน ๑๒ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่ากับ
๓.๐๓.

๕.๓ วิชา อิทธิพลของวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีที่มีต่อการบริหาร
(ดร. บุญเสริม วิสกุล)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕)
จำนวน ๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก
(๓) จำนวน ๓ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร
(๒) จำนวน ๗ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างน้อย
(๑) จำนวน ๑๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์น้อยมาก
(๐) จำนวน ๑ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย
เท่ากับ ๑.๕๔.

๕.๔ วิชา กระบวนการวางแผนงาน
(อาจารย์สุรัชย์ สุฟโปฏ)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕)
จำนวน ๑๒ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก
(๓) จำนวน ๑๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร
(๒) จำนวน ๖ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย
เท่ากับ ๓.๑๘.

๕.๕ วิชา การสั่งงานและการร่วมมือ
ประสานงาน (รองศาสตราจารย์
อาชวัน วายวานนท์)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕)
จำนวน ๑๓ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก (๓) จำนวน ๑๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร (๒) จำนวน ๕ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่ากับ ๓.๒๕.

๕.๖ วิชา กระบวนการควบคุมงาน (อาจารย์ศุภชัย ศิริสุวรรณา-กร)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕) จำนวน ๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก (๓) จำนวน ๑๒ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร (๒) จำนวน ๑๓ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างน้อย (๑) จำนวน ๓ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่ากับ ๒.๖๒.

๕.๗ วิชา การบริหารโครงการ (อาจารย์ทองศรี กำภูณอยุธยา)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕) จำนวน ๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก (๓) จำนวน ๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร (๒) จำนวน ๑๗ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างน้อย (๑) จำนวน ๓ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์น้อยมาก (๐) จำนวน ๑ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่ากับ ๒.๕๐.

๕.๘ วิชา มนุษยพฤติกรรมในองค์การ (ดร. วุฒิชัย จำนวนค์)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕) จำนวน ๑๒ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก (๓) จำนวน ๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร (๒) จำนวน ๑๐ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างน้อย (๑) จำนวน ๖ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่ากับ ๒.๗๐.

๕.๙ วิชา หลักการบริหารโดยอาศัยกลุ่ม (อาจารย์ ชรร คักกัหาญณรงค์)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕) จำนวน ๑๗ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก (๓) จำนวน ๑๐ ท่าน.

สรุปการประเมินผลการสัมมนาผู้บริหารงานห้องสมุด

๑๑๕

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร

(๒) จำนวน ๕ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่ากับ

๓.๓๗.

๕.๑๐ วิชา การสื่อสารข้อความ (ทร.
วุฒิชัย จำนวน ๕)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕)

จำนวน ๑๒ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก

(๓) จำนวน ๘ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร

(๒) จำนวน ๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างน้อย

(๑) จำนวน ๕ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่ากับ

๒.๘๗.

๕.๑๑ วิชา ลักษณะผู้นำและการ
ปรับลักษณะให้เข้ากับสถาน-
การณ์ (อาจารย์วินิต ทรงประ-
ทุม)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕)

จำนวน ๑๓ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก

(๓) จำนวน ๑๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร

(๒) จำนวน ๔ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่ากับ

๓.๒๗.

๕.๑๒ วิชา การบริหารงานโดยยึด-
เป้าหมาย (รองศาสตราจารย์
อาชวัน วายวานนท์)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕)

จำนวน ๗ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก

(๓) จำนวน ๘ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร

(๒) จำนวน ๑๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างน้อย

(๑) จำนวน ๒ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่ากับ

๒.๖๓.

๕.๑๓ วิชา การวางแผนการเงินและ
งบประมาณ (อาจารย์พายุพั
พยอมยงค์)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๕)

จำนวน ๗ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก

(๓) จำนวน ๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร

(๒) จำนวน ๑๓ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างน้อย

(๑) จำนวน ๕ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่ากับ

๒.๒๗.

๕.๑๔ วิชา ประสบการณ์ในการ
บริหารงานห้องสมุด (อาจารย์
แผ่นดิน ชาติ และผู้ทรง
คุณวุฒิอื่น ๆ คร. นวนิตย์ อิน-
ทราเมเป็นผู้ดำเนินการอภิ-
ปราย)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๔)
จำนวน ๑๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก
(๓) จำนวน ๗ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร
(๒) จำนวน ๑๑ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่ากับ

๓.๑๒.

๕.๑๕ วิชา การประชุมแก้ปัญหา
แบบซินติเกต (ผู้ช่วยศาส-
ตราจารย์ พจน์ เพชรบุรณิน
และอาจารย์วินิต ทรงประ-
ทุม)

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์มาก (๔)
จำนวน ๒๒ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก
(๓) จำนวน ๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์พอสมควร

(๒) จำนวน ๓ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า เป็นประโยชน์ค่อนข้างน้อย

(๑) จำนวน ๑ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนประโยชน์เฉลี่ย เท่ากับ

๓.๕๓.

๖. ผู้เข้าสัมมนาส่วนใหญ่เห็นว่าหัวข้อ
วิชาที่จัดไว้ในหลักสูตรนั้นเหมาะสม
แล้วแต่มีบางท่านเห็นควรให้เพิ่มหัว-
ข้อวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้:—

— ๕ ท่าน ให้เพิ่มวิชา มนุษยสัมพันธ์.

— ๔ ท่าน ให้เพิ่มวิชา การประชุมในเทศ
ผู้เข้าทำงานใหม่, การวินิจฉัยสั่ง
การ, และการใช้เทคโนโลยีสมัย
ใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ในงานห้อง
สมุด.

ส่วนวิชาอื่น ๆ ต่อไปนี้ มีผู้เสนออย่าง
ละ ๑ ท่าน คือ:—

วิชาการห้องสมุด, การปรับปรุงงาน,
การสอนงาน, การแก้ปัญหา, เทคนิคใน
การบำรุงขวัญ, จิตวิทยา, หลักเกณฑ์ใน
การบริหารงานห้องสมุดเฉพาะ, การจัด
หมวดหมู่หนังสือระบบ Library of Cong-
ress, การจัดซื้อหนังสือและครุภัณฑ์, การ
วิเคราะห์ระบบ, การปกครองบังคับบัญชา,
การประชาสัมพันธ์, และ crisis manage-
ment.

๗. ผู้เข้าสัมมนาส่วนใหญ่เห็นว่าหัวข้อวิชาที่จัดไว้ในหลักสูตรนี้เหมาะสมดีแล้วแต่มีบางท่านเห็นควรให้ตัดหัวข้อวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้:—

— ๓ ท่าน เห็นควรให้ตัดวิชา อิทธิพลของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีต่อการบริหารและวิชา การบริหารโครงการ.

— ๑ ท่าน เห็นว่าควรให้ตัดวิชา กระบวนการควบคุมงาน เพราะตามทฤษฎีบรรยายได้ประโยชน์น้อย.

๘. ผู้เข้าสัมมนามีความเห็นต่อเพื่อนร่วมการสัมมนาในเรื่องความสนใจในการสัมมนาดังต่อไปนี้:—

มีผู้เห็นว่า เพื่อนร่วมการสัมมนาสนใจฟัง และ ร่วมอภิปรายด้วยเสมอ ๆ จำนวน ๒๕ ท่าน.

มีผู้เห็นว่า เพื่อนร่วมการสัมมนา สนใจฟังแต่นาน ๆ จึงร่วมอภิปรายครั้งหนึ่ง จำนวน ๕ ท่าน.

มีผู้เห็นว่า เพื่อนร่วมการสัมมนา สนใจฟังแต่ไม่ร่วมอภิปราย จำนวน ๑ ท่าน.

คิดเป็น คะแนนความสนใจในการสัมมนาเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๘ ซึ่ง

แสดงว่าผู้เข้าสัมมนาส่วนใหญ่เห็นว่าเพื่อนร่วมการสัมมนาของตนสนใจฟังและร่วมอภิปรายด้วยเสมอ ๆ.

๙. ความคิดเห็นของผู้เข้าสัมมนาคือการอำนวยความสะดวกในการสัมมนามีดังต่อไปนี้:—

๙.๑ การจัดห้องสัมมนา

มีผู้ตอบว่า พอใจมาก (๔) จำนวน ๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจค่อนข้างมาก (๓) จำนวน ๑๐ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจ (๒) จำนวน ๑๒ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า ไม่ค่อยพอใจ (๑) จำนวน ๖ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนความพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๒.๔๗ ผู้ไม่ค่อยพอใจ ให้เหตุผลว่าเพราะห้องคับแคบอีกคือโต๊ะและเครื่องปรับอากาศไม่ดี.

๙.๒ การจัดทำเอกสารและอุปกรณ์

มีผู้ตอบว่า พอใจมาก (๔) จำนวน ๒๐ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจค่อนข้างมาก (๓) จำนวน ๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจ (๒) จำนวน ๔ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า ไม่ค่อยพอใจ (๑) จำนวน ๑ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนความพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๔๑.

๕.๓ อาหารและเครื่องดื่ม

มีผู้ตอบว่า พอใจมาก (๔) จำนวน ๒๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจค่อนข้างมาก (๓) จำนวน ๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจ (๒) จำนวน ๒ ท่าน.
คิดเป็นคะแนนความพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๕๕.

๕.๔ ห้องน้ำ

มีผู้ตอบว่า พอใจมาก (๔) จำนวน ๑๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจค่อนข้างมาก (๓) จำนวน ๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจ (๒) จำนวน ๑๒ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า ไม่ค่อยพอใจ (๑) จำนวน ๑ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนความพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๐๖.

๕.๕ ที่ตั้งของสถานที่สัมมนา

มีผู้ตอบว่า พอใจมาก (๔) จำนวน ๑๓ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจค่อนข้างมาก (๓) จำนวน ๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจ (๒) จำนวน ๑๐ ท่าน.
มีผู้ตอบว่า ไม่ค่อยพอใจ (๑) จำนวน ๖ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนความพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๒.๗๔.

ผู้ไม่พอใจพอใจให้เหตุผลว่า เพราะสถาบันฯ อยู่ไกลศูนย์กลางเมืองเกินไป.

๑๐. ความคิดเห็นของผู้เข้าสัมมนาต่อการสัมมนาที่โรงแรม อ.ส.ท. บางแสน มีดังต่อไปนี้:—

๑๐.๑ การเดินทาง

มีผู้ตอบว่า พอใจมาก (๔) จำนวน ๒๐ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจค่อนข้างมาก (๓) จำนวน ๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจ (๒) จำนวน ๘ ท่าน.
คิดเป็นคะแนนความพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๓๕.

๑๐.๒ ค่าใช้จ่าย

มีผู้ตอบว่า พอใจมาก (๔) จำนวน

๑๖ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจค่อนข้างมาก (๓)
จำนวน ๒ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจ (๒) จำนวน ๑๖
ท่าน.

คิดเป็นคะแนนความพอใจเฉลี่ย เท่า
กับ ๓.๐๐.

๑๐.๓ ห้องพัก

มีผู้ตอบว่า พอใจมาก (๔) จำนวน
๑๑ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจค่อนข้างมาก (๓)
จำนวน ๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจ (๒) จำนวน ๑๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า ไม่ใคร่พอใจ (๑) จำนวน
๒ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนความพอใจเฉลี่ย เท่า
กับ ๓.๐๐.

๑๐.๔ อาหาร

มีผู้ตอบว่า พอใจมาก (๔) จำนวน ๑๖
ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจค่อนข้างมาก (๓)
จำนวน ๑๐ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจ (๒) จำนวน ๗ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า ไม่ใคร่พอใจ (๑) จำนวน
๑ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนความพอใจเฉลี่ย เท่า
กับ ๓.๒๑.

๑๐.๕ บริการของโรงแรม

มีผู้ตอบว่า พอใจมาก (๔) จำนวน ๑๑
ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจค่อนข้างมาก (๓)
จำนวน ๑๓ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า พอใจ (๒) จำนวน ๕ ท่าน.

มีผู้ตอบว่า ไม่ใคร่พอใจ (๑) จำนวน
๑ ท่าน.

คิดเป็นคะแนนความพอใจ เฉลี่ยเท่า
กับ ๓.๐๐.

๑๑. ความรู้สึกของผู้เข้าสัมมนาต่อการ
สัมมนาครั้งนี้ ก่อนที่จะมาเข้า
สัมมนา และ ภายหลังจากการ สัมมนา
แล้วปรากฏว่าความรู้สึกของผู้เข้า
สัมมนาเปลี่ยนแปลงไปที่จะเห็นได้
จากความคิดเห็นของผู้เข้าสัมมนา
ดังต่อไปนี้:—

ความรู้สีก่อนเข้าสัมมนา

- เมื่อได้รับหนังสือเชิญชวน พอมีตำแหน่งบรรณารักษ์ ผู้บังคับบัญชาจึงระบุให้เป็นผู้เข้าร่วมสัมมนาครั้งนี้เพื่อจะได้นำความรู้ในด้านการบริหารใหม่ ๆ รวมทั้งจะได้แลกเปลี่ยนความรู้แล้วนำมาพัฒนาห้องสมุดที่รับผิดชอบให้ดีขึ้น เนื่องจากเป็นทั้งผู้เขียนตำราและเป็นอาจารย์ผู้สอนจึงต้องการมีความรู้เพิ่มเติมให้มากยิ่งขึ้น.
- ผู้เข้าสัมมนามีความคิดเห็นและรู้สึกว่าจะไม่ได้ผลเท่าใด.
- รู้สึกว่าเน้นในเรื่องบริหารงานมากเกินไป.

ความรู้สีกหลังการสัมมนา

- เมื่อเสร็จสิ้นการสัมมนา ทำให้ผลที่ได้รับจากการสัมมนาบรรลุถึงเป้าหมายครบถ้วน แต่พิเศษนอกจากเรื่องห้องสมุด ยังได้รับความรู้เรื่องการบริหารธุรกิจ องค์การต่าง ๆ เพิ่มเติม และมีตำราให้ไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอีก จึงรู้สึกขอบคุณอาจารย์ผู้ดำเนินงานสัมมนาดังนี้จริงใจจริง.
 - ได้รับผลอย่างมากในการรื้อฟื้นทบทวนความรู้เดิมและนำวิทยาการสมัยใหม่ไปใช้ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติอยู่ได้.
 - ที่แท้จริงเรื่องการบริหารงานมีความสำคัญมากรู้สึกที่โชคดีที่ได้มาร่วมสัมมนาครั้งนี้ คิดว่าทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในรูประบบควรรู้อย่างน้อยก็หลักการ ทำงาน ร่วมกัน สำหรับผู้อยู่ในระดับต่ำ เพื่อลดปัญหาเรื่องความไม่ร่วมมือ เรื่องคนไม่รับผิดชอบ ทอดทิ้งงาน ให้น้อยลง เพื่อความมุ่งมั่นมากขึ้น.
- ผู้บริหารงานในระดับสูงทั้งในวงราชการและธุรกิจควรผ่านหลักสูตรสั้น

ความรู้สึกก่อนเข้าสัมมนา	ความรู้สึกหลังการสัมมนา
— อยากจะได้ความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ ในการบริหารงานห้องสมุดและการบริหารงานอื่น ๆ. — ต้องการความรู้ในเรื่องการบริหารงานเพิ่มเติม เพราะชอบอยู่แล้ว ต้องการทราบปัญหาของห้องสมุดอื่น ๆ มีเพื่อนมากขึ้น ได้ร่วมในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม. — เมื่อครั้งแรกที่สมัครเข้าสัมมนานั้นคิดว่าผู้ที่เข้าร่วมสัมมนาคงจะเป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ในระดับธรรมดาเท่านั้น ไม่ใช่ผู้บริหารงานห้องสมุดที่มีประสบการณ์มาและเป็นผู้บริหารที่แท้จริง และเมื่อได้มาพบผู้เข้าร่วมสัมมนาจริง ๆ แล้วก็เกิดความวิตกกังวล เพราะ	ในลักษณะประชุมสัมมนาครั้งนี้ เพื่อความราบรื่นในการดำเนินงานตามเป้าหมาย เพราะผู้บริหารที่เก่งกว่าเราจะสามารถสร้างและใช้พลังในการทำงานด้วยสามัคคีในหมู่คณะให้ยังเกิดผลตามเป้าหมายได้. — ได้รับรู้ตามที่ต้องการในลักษณะต่าง ๆ ได้ดีมาก. — ได้รับรู้เพิ่มเติมในเรื่องการบริหารเป็นอย่างมาก เป็นแนวทางให้นำไปใช้และศึกษาค้นคว้าต่อไป ได้ทราบปัญหาและพูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคติกันกับผู้เข้าสัมมนา ทั้งเรื่องงานที่ปฏิบัติและความรู้ทางด้านบริหาร ได้รู้จัก มีเพื่อนฝูงมากขึ้น ประสบผลสำเร็จในการเสนอความคิดเห็นในเรื่องที่ถนัด. — หลังจากที่ได้ค้นเคยพอควรแล้วความรู้สึกนั้นก็ค่อยหายไปบ้าง แต่ก็ยังมีอยู่

ความรู้สีก่อนเข้าสัมมนา	ความรู้สีกหลังการสัมมนา
ตัวเราเป็นผู้ย่อย ยังไม่มีผลงาน ทั้งคุณวุฒิและวัยวุฒิก็น้อยมาก เมื่อเทียบกับท่านเหล่านั้น ทำให้ไม่ค่อยกล้าออกความคิดเห็น. — ไม่ทราบว่า การสัมมนาจะเป็นในแบบใด และจะได้รับความรู้ตามความต้องการหรือไม่. — คิดว่าจะได้รับความรู้เพิ่มเติมทางด้านการบริหารงาน เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักวิชา. — คิดว่าคงจะมีผู้อภิปรายพูดฝ่ายเดียว อาจมีคนซักถามบ้าง บรรยายภาคคงจะแห้ง ๆ และคงมีคนนั่งหลับ หาวคิวกว่า จะไม่ทราบจะพูดกับใคร. — ภูมิใจที่ได้เข้ามาร่วมสัมมนาในวิชานี้ เพราะเป็นรุ่นแรก. — ไม่แน่ใจว่าตัวเราจะได้ผลจากการสัมมนาเท่าใดนัก เพราะหลังจากหัวข้อการสัมมนาแล้วเห็นเป็นเรื่องยากที่จะเข้าใจ.	— เมื่อเข้าสัมมนาแล้วได้รับความรู้มาก พอควรทำให้ได้ทราบอะไร ๆ ขึ้นอีกมาก ไม่เสียเวลาและเสียเงินเปล่า. — ได้รับความรู้เรื่องการบริหารงานตามหลักวิชาการซึ่งตนเองก็ได้ปฏิบัติอยู่แล้ว บางอย่างในการทำงานทำให้มีความมั่นใจยิ่งขึ้น. — ผู้อภิปรายส่วนมากพูดดี ชักชวนให้ผู้เข้าสัมมนาได้แสดงความคิดเห็นโดยวิธีต่าง ๆ กัน บรรยายภาคสนุก เป็นกันเอง และได้ประโยชน์ ได้แนวความคิดไปปรับปรุงงาน สรุปแล้วการจัดสัมมนาครั้งนี้เป็นประโยชน์อย่างมาก. — ได้รับความรู้ดีมาก และได้รู้จักผู้แทนจากหน่วยอื่นมากขึ้น เพื่อจะได้ประสานงานในโอกาสต่อไป. — พอใจในการสัมมนา รู้สึกว่าตนเองได้ประโยชน์จากการสัมมนาทั้งทางตรงและทางอ้อมจากวิทยากรและผู้ร่วมสัมมนา.

ความรู้สึีก่อนเข้าสัมมนา	ความรู้สึีกหลังการสัมมนา
— กระทบหรือวันที่จะเข้าร่วมสัมมนา — ๑. รู้สึกว่าผู้เข้าสัมมนาส่วนใหญ่เป็นผู้มีอาวุโสและมีคุณวุฒิสูง คงจะมีความลำบากใจในการที่จะแสดงออกซึ่งความคิดเห็น. ๒. มีความสงสัยในการจัดประชุมกลุ่มแบบ ชินกิเกต ว่าจะให้ประโยชน์อะไรแก่เราบ้างและวิธีการต่าง ๆ ทำอย่างไร. ๓. ก่อนเข้าสัมมนามีความรู้สึีกว่าการบริหารงานและการทำงานของตัวเองก็พอสมควร เข้าสัมมนาเพื่อให้มีความรู้ด้านบริหารดีขึ้น. — ๑. รู้สึกลำบากใจที่จะเข้าสัมมนาโดยพิจารณาในแง่ผู้เข้าสัมมนาระดับไม่เท่ากัน. ๒. หนักใจในเรื่องการประชุม ชินกิเกต เพราะสอบถามหลายคนไม่มีใครเข้าใจความหมาย.	— รู้สึกเบื่อในบางครั้ง เนื่องจากระยะเวลา นานเกินไปแต่บรรยากาศดีขึ้นเมื่อไปบางแสน และรู้สึกว่าจะได้ประโยชน์จากที่บางแสนมาก. — ๑. หลังจากเข้าร่วมสัมมนามีความรู้สึีกว่ามีความเป็นกันเองและเข้า กับทุกกลุ่มได้ดี. ๒. เข้าใจการประชุมกลุ่มแบบ ชินกิเกต และเห็นว่าการประชุมแบบนี้มีประโยชน์มาก และควรจัดให้ มีครั้งต่อ ๆ ไปอีกด้วย. ๓. หลังการสัมมนามีความรู้สึีกว่าตัว เองทำงานและบริหารงานที่แล้วมา ไม่ดีเลย เห็นควรปรับปรุง ตัวเอง เสียใหม่. — ๑. สบายใจมากที่ท่านผู้ใหญ่มากท่าน เป็นกันเองดี. ๒. สบายใจขึ้นมากเมื่อได้เรียนรู้ เข้าใจวิธีการ ได้รับประสบการณ์แปลก เปลี่ยนความรู้กันมากขึ้น และผ่อนคลายความตึงเครียดได้ก็เป็นอย่าง ยิ่ง.

ความรู้สีก่อนเข้าสัมมนา	ความรู้สีกหลังการสัมมนา
๓. การเดินทางไกลมาก (ในสถาบัน) — คิดว่าจะได้รับประโยชน์อันเป็นความรู้ทางการบริหารงานบ้าง. — สนใจที่จะเข้าสัมมนาเพื่อเรียนรู้วิชาการบริหาร. — มีความรู้สึกกระตือรือร้นอยากเข้าร่วมสัมมนา เพราะคิดว่าจะได้ประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน สำหรับการเข้าสัมมนาที่บางแสนครั้งแรกไม่อยากจะมา เพราะคิดว่าคงไม่สนุกหรือได้รับประโยชน์มากนัก. — คิดว่าจะจัดแบบคล้าย ๆ กับการประชุมของสมาคมห้องสมุด. — คิดว่าคงไม่ได้อะไรมากนัก.	๓. สะดวกสบายขึ้นเมื่อมีรถบริการ. — ได้รับประโยชน์ และความรู้ที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานโดยเฉพาะ การสั่งงาน การวางแผนงานเป็นอย่างดี — ได้ผลสมความตั้งใจ. — หลัง สัมมนา มีความรู้สึกว่าได้ผลตามที่ได้ออกไว้ แต่ยังไม่ทราบว่าให้นำไปปฏิบัติได้ครบถ้วนหรือไม่ แต่เมื่อมาแล้วได้ผลเกินคาดทั้งได้รับความสนุก และได้ทำความรู้จักและเข้าใจกับผู้เข้าร่วมอื่น ๆ ด้วย พร้อมทั้งได้ประโยชน์ในการประชุมแบบ ชินคิเกด ด้วย. — รู้สึกว่าผู้จัดตารางเวลาได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้เข้าสัมมนาได้รับประโยชน์อย่างมาก และรู้สึกมีความกระตือรือร้นมากขึ้นในการร่วมสัมมนา รวมทั้งได้ข้อคิดหลายประการ อันอาจนำไปปฏิบัติงานให้ได้ผลดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เดิม. — ได้อะไรก็ ๆ เหมือนกัน (ความรู้) ได้แนวคิดในการบริหารงานมาก ได้รู้จักกับเพื่อนใหม่และเป็นกันเอง.

ความรู้สึีก่อนเข้าสัมมนา

— การมาสัมมนาคงนึกคิดว่าคงให้ผลดีต่อการทำงานและบริหารงานห้องสมุดได้บ้างไม่มากนักน้อย.

— คิดว่าเป็นการสัมมนาที่จะมีประโยชน์ต่อการบริหารมาก สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งจัดว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้เป็นผู้จัดวิทยากรนำการสัมมนา.

— ๑. คิดว่าความรู้จากการสัมมนาคงจะนำไปใช้ได้บ้าง.

๒. คิดว่าผู้เข้าร่วมสัมมนาคงจะเป็นผู้มีคุณวุฒิและวัยวุฒิรุ่น ๆ เกียวกัน

๓. คิดว่าคงไม่ต้องทำงานหนัก โดยนั่งฟังการบรรยายอย่างเดียว.

— คิดว่าจะมาฟังบ้างเป็นบางวันที่มีเวลาว่างและฟังเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ หรือ

ความรู้สึีกหลังการสัมมนา

— รู้สึกว่าการสัมมนาคงได้ผลดีกว่าที่คิดไว้ก่อนข้างมากโดยเฉพาะ การ มา สัมมนา ชินกิกเกต ที่บางแสนผลที่ได้สามารถนำไปปฏิบัติได้ และน่าจะนำไปใช้แก้ปัญหาในการบริหารงานของห้องสมุดได้.

— คิดว่าได้ประโยชน์สมดังที่คิดไว้ก่อนแล้ว และมีผลพลอยได้เป็นอย่างดีในการที่จะประสานงานห้องสมุดระดับต่าง ๆ ในระดับที่ไม่เป็นทางการ เห็นว่าทางสมาคมห้องสมุดฯ ควรจัดให้มีการสัมมนาทางวิชาการทำนองนี้ขึ้น คือมีผู้ร่วมการสัมมนาไม่มากนัก เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการสัมมนามีโอกาสแสดงความคิดเห็นมากขึ้น และคุ้นเคยกันขึ้นว่าการสัมมนากลุ่มใหญ่

— ๑. ความคิดเหมือนเดิม.

๒. ไม่เป็นอย่างที่คิด.

๓. ผู้จัดเอาจริงเอาจังและมีประสิทธิภาพมาก.

— เมื่อมาฟังการอภิปรายแล้วน่าสนใจและได้หลักการบริหารไปแก้ไขปรับปรุง

ความรู้สีก่อนเข้าสัมมนา	ความรู้สีกหลังการสัมมนา
ผู้นำอภิปรายที่น่าสนใจเท่านั้น. — มันหมายความว่าเราได้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการบริหารซึ่งจะนำไปปรับปรุงตัวเอง และปรับปรุงวิธีการทำงานในห้องสมุด ทั้งคงจะได้ทราบกลวิธีจากผู้บังคับบัญชาให้สนับสนุนงานห้องสมุดยิ่งขึ้น. — คุณตาราง สัมมนา แล้วรู้สึก ว่า ไม่ค่อย เกี่ยวข้องกับงานห้องสมุด ระยะเวลา สำหรับบางหัวข้อก็ใช้เวลามาก คงน่า จะเร่งด่วน. — ต้องการที่จะได้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎี และวิธีปฏิบัติทางค่านบริหาร เพื่อทดสอบถึงการปฏิบัติงานที่แล้วมาว่าถูกต้องตามหลักวิชาหรือไม่ ต้องการที่จะ	งานได้บ้าง แต่รู้สึกไม่ integrate งาน ห้องสมุดเข้าไปเท่าไร ถ้าจะจัดให้คุณ สอนซึ่งเป็นคนรู้เรื่องเทคโนโลยีและ วิชาการสมัยใหม่ (หรือคนอื่น ๆ ก็ได้) มาพูดบ้างจะมีประโยชน์ยิ่งขึ้น. — ได้ความรู้มากพอสมควร จะสามารถ นำไปใช้ปฏิบัติได้หลายประการ แต่ การสัมมนาครั้งต่อไปจะได้ประโยชน์ ยิ่งขึ้น ถ้าผู้จัดและผู้บรรยายจะได้พบปะ สันทนาปรึกษากันบ้าง เพื่อให้หัวข้อ การบรรยายและเนื้อเรื่องการบรรยาย ตรงตามความต้องการของผู้เข้า สัมมนาในแต่ละอาชีพยิ่งขึ้น. — ได้รับความพอใจอย่างยิ่งจากการ สัมมนาครั้งนี้ ความรู้จากการบรรยาย และอภิปรายสามารถนำไปเป็นแนวทาง ในการทำงานได้ และทำให้สนใจที่จะ ศึกษาต่ออีก ได้เพื่อนเพิ่มขึ้นอีกมาก การประชุม ชินกิเกต ทำให้ได้ข้อมูล หลายอย่างที่จะเป็นแนวทางทำงานได้ — ได้รับความรู้พอสมควร สามารถนำมา ทดสอบกับวิธีการปฏิบัติที่เคยทำอยู่ แล้ว และในขณะเดียวกันก็ทำให้เกิด ความมั่นใจว่าสิ่งที่ได้ทำไปแล้วก็ไม่ได้

ความรู้สึีก่อนเข้าสัมมนา

เรียนรู้ว่าการบริหารที่ดีเพื่อให้งานสำเร็จตรงตามเป้าหมายนั้นควรทำอย่างไร.

- รู้สึกว่าการสัมมนาครั้งนี้คงจะได้ทำให้มีโอกาสนพบและแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์จากบรรณารักษ์ของห้องสมุดในสาขาวิชาเดียวกัน หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกัน และเป็นห้องสมุดขนาดเดียวกัน เท่าที่มีอยู่ในประเทศไทยทั้งหมด.

- คาดหวังไว้สามประการ คือ

๑. เพื่อรับความรู้เกี่ยวกับการบริหารมาปรับปรุงใช้กับการบริหารห้องสมุด.
๒. ได้พบปะและรู้จักบรรณารักษ์จากที่ต่าง ๆ ซึ่งยังไม่เคยรู้จักมาก่อน

ความรู้สึีกหลังการสัมมนา

ผิดไปจากหลักการเท่าใด หัวข้อการสัมมนาตลอดจนเนื้อเรื่องควรจะได้วางให้เหมาะสมกับความต้องการและตรงกับอาชีพของผู้เข้าสัมมนา.

- การสัมมนาครั้งนี้จะได้ประโยชน์มากยิ่งขึ้นถ้าการคัดเลือกผู้เข้าร่วมสัมมนาได้มีหลักการที่จะเลือกบรรณารักษ์จากห้องสมุดในสาขาวิชาเดียวกัน หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกัน จากห้องสมุดขนาดเดียวกันหรือจากห้องสมุดประเภทเดียวกัน ำ ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ให้เข้าร่วมสัมมนาพร้อมกัน รู้สึกมั่นใจว่าตนเองได้ปฏิบัติงานอยู่ในแนวทางที่จะสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อีก และมีแนวทางให้ถือปฏิบัติได้ต่อไปจากการสัมมนา.

- สิ่งทีคาดหวังมีผลดังนี้.

๑. ได้ความรู้ทางการบริหารเพิ่มขึ้นจริงและคิดว่าอาจนำมาใช้ประโยชน์ได้บ้างไม่มากนัก
๒. ได้รู้จักบรรณารักษ์ซึ่งไม่เคยรู้จักมาก่อนอีกหลายคนและทัศนคติที่เคยมีไว้แต่เดิมเปลี่ยนไปในทางดีขึ้นเป็นส่วนมาก สรุปได้ว่ามนุษย-

ความรู้สึกก่อนเข้าสัมมนา	ความรู้สึกหลังการสัมมนา
๓. ได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับเพื่อนร่วมอาชีพและบุคคลอื่น ๆ. — ๑. ไม่แน่ใจว่าจะได้ประโยชน์จากการสัมมนาครั้งนี้เพียงไร. ๒. ท้อถอยในการเดินทาง เพราะสถานที่สัมมนาอยู่ไกลจากที่พักอาศัย ก่อให้เกิดความกังวลในการเดินทาง. ๓. เมื่อไม่แน่ใจว่าจะได้ผลเพียงไรในการสัมมนาจึงทำให้เกิดปัญหาในการออกค่าใช้จ่ายในการมาสัมมนาที่โรงแรม อ.ส.ท. บางแสน. ๔. รู้สึกสบายใจที่จะได้มาสัมมนา เพราะอาจจะได้ฟังได้รู้ถึงปัญหาต่าง ๆ ของห้องสมุด. ๕. อยากทราบถึงปัญหาในการบริหารงานของผู้เข้าร่วมสัมมนาด้วย. ๖. เป็นการศึกษาที่จะได้เปลี่ยนบรรยากาศการทำงานบ้าง.	สัมพันธ์กันมาก. ๓. ได้รับทราบปัญหาประสบการณ์จากบุคคลอื่นไว้มากจนทำให้คิดว่าปัญหาของเราน้อยกว่าผู้อื่น ยกเว้นในเรื่อง status ของบรรณารักษ์. — ๑. การจัดสัมมนาคอนข้างดีและเรียบร้อย ให้ความสะดวกทั้งการเดินทาง อาหาร และค่าใช้จ่าย. ๒. ได้รับทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงและแตกต่างจากของตน. ๓. ได้แนวทางที่จะปรับปรุงการทำงานของตน. ๔. ทำให้ไม่รู้สึกท้อถอยและท้อแท้ในการทำงาน. ๕. ได้เรียนรู้ถึงหลักวิชาการบริหารซึ่งแปลกและใหม่ และบางอย่างเป็นสิ่งที่คาดไม่ถึง. ๖. ระบียบผู้เข้าสัมมนาแตกต่างกัน ทำให้ปัญหาทั้งหลายระบียบแตกต่างกัน

ความรู้สึุก่อนเข้าสัมมนา	ความรู้สึกหลังการสัมมนา
— มีความรู้สึกว่าจะได้รับฟังคำบรรยายและการอภิปรายในเรื่องการบริหารงาน แต่เพียงทฤษฎีซึ่งคงจะนำไปปฏิบัติตามไต่ยาก. — ๑. มีความมุ่งมั่นว่าการสัมมนาจะช่วยในด้านวิทยากร และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ไปช่วยในการพัฒนาห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น และแก้ปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ในงานห้องสมุด ซึ่งตัวเองไม่สามารถจะแก้ไขให้ดีขึ้นเท่าที่ควรได้. ๒. เป็นการพบปะเพื่อนฝูง เพื่อจะติดต่องานด้านบรรณารักษ์ให้ดีขึ้น คือเป็นการสร้าง good relationship ที่กระหว่างบรรณารักษ์ต่อบรรณารักษ์เมื่อ สัก เป็นการส่วนตัวแล้ว	กันด้วย. ๑. ระยะเวลาของการสัมมนาน้อยไป (นิดหน่อย). ๔. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันพอสมควร. — มีความรู้สึกว่ามีโชคที่ได้มีโอกาสมาเข้าร่วมการสัมมนาในครั้งนี้ เพราะไม่เพียงแต่ได้รับความรู้ทางทฤษฎีเท่านั้น แต่ยังได้ข้อคิดและแนวทางที่สามารถจะนำความรู้ทั้งหมดไปปรับใช้กับงานของห้องสมุดอันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น. — ๑. การสัมมนามีประโยชน์มากในการจะนำเอาหลักการที่ผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายตามหัวข้อวิชาต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้นั้นมาช่วยแก้ไขงานห้องสมุดได้เป็นอย่างดี. ๒. เป็นกันเองระหว่างบรรณารักษ์ต่อบรรณารักษ์กัน กว้างขวางในงานบรรณารักษ์มาก.

ความรู้สึกก่อนเข้าสัมมนา	ความรู้สึกหลังการสัมมนา
การคิดทำงานและปัญหาที่เพื่อน ๆ บรรณารักษ์ประสบกันอยู่ช่วยคลี่คลายปัญหาของตัวเองได้.	๓. พบปัญหาต่าง ๆ จากห้องสมุดหลาย ๆ แห่งซึ่งอาจมาประยุกต์ช่วยงานบริหารของห้องสมุดของตนเองได้เป็นอย่างมาก.

๑๒. เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดสัมมนา ผู้เข้าสัมมนาส่วนใหญ่เห็นว่า (๒๓ ท่าน) ถ้าจะมีการจัดเก็บค่าอาหารและน้ำชา เป็นจำนวนเงิน ๒๐๐ บาทต่อคน หรือ (๒๗ ท่าน) ค่าเอกสารและค่าสมนาคุณผู้สอนเป็นจำนวนเงิน ๓๐๐ บาท ต่อคนอย่างหนึ่งอย่างใดเพียงอย่างเดียวยังคงจะมีผู้สมัครเข้าสัมมนา แต่ถ้าเก็บเงินทั้งสองอย่างเป็นเงิน ๕๐๐ บาทต่อคนแล้ว ๑๓ ท่านเห็นว่าจะไม่มีผู้สมัครเข้าสัมมนา แต่ ๑๐ ท่านเห็นว่ายังคงมีผู้สมัคร.

๑๓. ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เข้าสัมมนา เพื่อประโยชน์แก่การปรับ

ปรุงการสัมมนาตามหลักสูตรนี้ มีดังต่อไปนี้:—

— ๑. จำนวนผู้เข้าสัมมนาควรมีไม่เกิน ๒๕ คน เพราะผู้เข้าสัมมนาจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้มากขึ้น.

๒. ระดับของผู้เข้าสัมมนาควรเป็นระดับชั้นทางราชการเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน ตลอดจนอายุการทำงานควรมีจำนวนเท่ากัน เพราะจะเป็นผู้ที่มีการสนทนากันได้.

๓. ควรคัดเลือกผู้เข้าสัมมนาซึ่งปฏิบัติงานในห้องสมุดจริง ๆ.

— ควรเพิ่มเวลาสำหรับประชุมกลุ่ม

ซินคิเกต เป็น ๓ - ๔ วัน เพื่อให้
เพียงพอสำหรับการพิจารณา
สภาพปัญหาอย่างรอบคอบ และ
การพิจารณาหาวิธีแก้ไข.

— ควรขยายเวลาของการสัมมนาที่
บางแสนหรือที่อื่นให้ออกไปอีก
๒-๓ วัน เพื่อประโยชน์ในทาง
มิตรภาพและสันติภาพ และควร
เน้นปัญหาการปฏิบัติงานห้องสมุด
ให้มากกว่านี้.

— ควรมีเอกสารแจกทุกเรื่อง หรือ
หัวข้อนำอภิปรายทุกเรื่อง ควร
ขยายเวลาประชุมซินคิเกต เพราะ
เวลา ๒ วันเครียดมากเกินไป.

— ควรจัดเวลาในการสัมมนาให้
เหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดการเบื่อ
หน่าย เช่นอย่างการสัมมนาวินสัค
ท้าย.

— ควรพิจารณาผู้บรรยายวิชาอิทธิพล
ของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ที่มีต่อการบริหารให้เป็นผู้ที่ม
ความรู้ทั้งทางเทคโนโลยี และที่
เกี่ยวกับทางวิชาบรรณารักษ
ศาสตร์ด้วย เพื่อจะได้นำไปใช้และ
เพิ่มพูนความรู้อย่างแท้จริง.

— การจัดสัมมนาทางวิชาการอย่างนี้

ควรจัดทำเป็นเรื่องให้สามารถ
เบิกค่าใช้จ่ายได้.

— ควรให้ผู้เข้าสัมมนาได้รู้จักกันและ
ใกล้ชิดกันมากขึ้น หน่อย เพื่อจะได้มี
การประสานงานในโอกาสต่อไป.

— ผู้เข้าร่วมสัมมนาควรมีความรู้ทาง
วิชาบรรณารักษศาสตร์พอสมควร
เพื่อจะได้พูดคุยกันเรื่อง โดยไม่ต้อง
มาเสียเวลาให้พื้นฐานกันอย่างยื
ยาว (หรืออย่างน้อยก็ควรเป็นคน
รอบรู้และมีความเข้าใจใน).

— ควรมีการเชิญผู้บังคับบัญชาของ
ผู้เข้าสัมมนามาร่วมสังเกตการณ์
ในบางโอกาสที่จะให้เข้าใจ และ
เห็นความสำคัญของการทำงานใน
ห้องสมุด เช่น วันที่มีการอภิปราย
เรื่องประสิทธิภาพในการบริหาร
งานห้องสมุด.

— ๑. คิดว่าทางสมาคมห้องสมุด ฯ
คงจะได้รับคำแนะนำคราวนี้
จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์อีกในคราวต่อไป
ไป เพราะฉะนั้นเนื่องจากมีผู้
ยืนยันว่าสถานที่อยู่ไกลเกินไป
ทางสถาบัน ฯ น่าจะคิดจัดหาที่
พักรวมให้ผู้เข้าสัมมนาให้อยู่

ในสถานที่เดียวกัน อาจจะ
อยู่ในสถาบันหรือใกล้เคียงกัน
เพื่อความสนิทสนมคุ้นเคย
และเพื่อจะได้ไม่ต้องจัดประชุม
ขึ้นอีกในที่อื่นอีก เพื่อประ-
หยัดค่าใช้จ่ายไปในตัวด้วย.

๒. การขอมุมัติผู้บังคับบัญชา
เข้าร่วมสัมมนา ในคราว
ต่อไปทางสมาคมฯ ควรพูดแต่
เพียงว่า “ขอให้ถือว่าเป็นการ
ไปปฏิบัติราชการ” เท่านั้น ไม่
จำเป็นต้องอธิบายต่อไป เพราะ
การขออนุญาตเพียงแค่นี้ ผู้
เข้าร่วมสัมมนาจะไม่มีปัญหา
เรื่องการเบิกเงินค่าเช่าที่พัก
และเบี้ยเลี้ยงเลย.

— อยากให้การสัมมนาครั้งต่อไปแบ่ง
การสัมมนาออกตามกลุ่มของห้อง
สมุดประเภทอื่นๆ ด้วย ทั้งนี้เพราะ
ในการประชุมกลุ่มขึ้นอีกแต่
ละกลุ่มผู้เข้าประชุมแต่ละคนมี
ประสบการณ์และการทำงานไม่
เหมือนกัน เมื่ออีกคนอ้างปากเสนอ
ข้อคิดเห็นอะไร อีกคนที่ไม่เคย
ประสบมาก่อนก็ค้านหัวชนฝา ทำ
ให้การประชุมช้าลงไปอีกมาก.

— เพิ่มวิชาปฐมนิเทศ.

— ควรเพิ่มเติมหลักสูตรวิชา “การ
แนะนำผู้เข้าทำงานใหม่”.

— หลักสูตรเกี่ยวกับเรื่องมนุษย์
พฤติกรรมในองค์การควรมีเวลา
บรรยายมากกว่านี้ และเรื่องกระ-
บวนการควบคุมงาน ควรจัดทำผู้
บรรยายที่มีประสบการณ์ทางค้ำ
ปฏิบัติมาหลายๆ เป็นผู้บรรยาย จะ
ทำให้ผู้ฟังได้ประโยชน์มาก
ขึ้นกว่าผู้บรรยายที่เก่งทางทฤษฎี
แต่มีประสบการณ์ทางค้ำ
ปฏิบัติน้อย.

— คิดว่าควรที่จะเพิ่มวิทยากรหรือผู้
มีความรู้ทางค้ำบรรณารักษ์มา
เป็นผู้นำอภิปรายให้มากกว่านี้ ถึง
แม้ว่าประโยชน์ในการสัมมนานี้จะ
ได้ประโยชน์ทางอ้อม แต่ทางตรง
ควรจะนำมาวางในหลักสูตรด้วย
ไม่ควรเปลี่ยนวิทยากรและหัวข้อ
บรรยาย.

— หลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารนั้น
ผู้บรรยายควรจะได้ประยุกต์หลัก
การบริหารโดยทั่วไปมาใช้ในการ
บริหารงานห้องสมุด ซึ่งเรื่องนี้
เป็นหน้าที่ของผู้จัดการสัมมนาที่

จะต้องแจ้งให้วิทยากรทราบ
วิทยากรที่เชิญมาบรรยายควรจะได้
มีความรู้หรือหาความรู้เกี่ยวกับ
ห้องสมุดมาพอควร.

— ในการจัดประชุมแบบซินติเกตนัน
ควรจะให้มีความมากกว่าที่เป็นอยู่
และไม่จำเป็นต้องออกไปต่างจังหวัด
ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุม
มีโอกาสหาข้อมูลจากห้องสมุด
หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แทนที่
จะกล่าวจากประสบการณ์หรือ
ความน่าจะเป็นไป และการที่มี
เวลาน้อยจึงทำให้การพิจารณาผล
งานมีผลไม่สู้ดีเท่าที่ควร เพราะว่า
ไม่อาจจะตกลงในรายละเอียด
ปลีกย่อยได้ นอกจากเป็นโครงร่าง
ใหญ่ ๆ เท่านั้น.

— การทำซินติเกตนานจะทำให้มีเวลา
มากกว่านั้น กล่าวคือ เข้าสัมมนา
ย้ายพักผ่อน การประชุมใหญ่ควร
อย่างมากวันละสองกลุ่ม จัดผู้เข้า
สัมมนาให้อยู่ในวัยวุฒิและคุณวุฒิ
พอ ๆ กัน.

— การวางตัววางการอบรม ถ้าจะเพิ่ม
วิชาที่น่าสนใจต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้จะ
ดีมาก โดยอาจจัดให้ผู้บริหารงาน

ห้องสมุดที่ประสบความสำเร็จมา
ชี้แจงวิธีการโดยใช้หลักการบริ-
หารที่ถูกต้องเข้าไปประสานผู้เข้า
สัมมนา ต้อง เป็นบรรณารักษ์ห้อง-
สมุด ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร และมี
ความรู้วิชาบรรณารักษศาสตร์
มิใช่ผู้ที่ทำงานในห้องสมุด หรือ
เป็นผู้ดูแลควบคุมหรือเป็นศึกษา
นิเทศก์ ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่มีความรู้
ทางห้องสมุด ซึ่งทำให้การประชุม
กลุ่มล่าช้า เพราะขาดความรู้
พื้นฐาน ทำให้ไม่เข้าใจบางเรื่อง.

— ๑. การ จัดตารางสัมมนา จัด
เตรียมไว้ล่วงหน้าแล้ว ไม่
น่าจะต้องมีการเปลี่ยนตัวผู้นำ
อภิปราย.

๒. ผู้นำอภิปรายไม่น่าจะมาบอก
เล่าถึงข้อบกพร่องต่าง ๆ ของ
ตน ทำให้เสียศรัทธา.

๓. ถ้าผู้นำอภิปรายจะได้พยายาม
ยกตัวอย่างให้เกี่ยวข้องกับงาน
ห้องสมุดให้มากขึ้น โดยเสีย
เวลาสักเล็กน้อยศึกษางานใน
ห้องสมุดของสถาบัน ๆ จะทำ
ให้การบรรยายหรืออภิปราย
เกิดประโยชน์แก่ผู้เข้า

สัมมนามากกว่าบรรยายไปตามเคยสอนนักศึกษา.

๔. จำนวนผู้เข้าสัมมนาเกินที่กำหนดไว้ ไม่ใช่ความผิดของผู้เข้าสัมมนา ไม่ควรให้เป็นเช่นนั้นอีก.
 ๕. ให้เวลาการประชุมขึ้นทีก่อกเพิ่มขึ้นเป็น ๓ วัน ลดเวลาสำหรับการบรรยายให้น้อยลง เพราะการประชุมขึ้นทีก่อกให้ประโยชน์มากกว่า.
- ๑. ควรเลือกกระต๊อบผู้เข้าสัมมนาที่มีความรู้ในวิชาประเภทเดียวกัน เพื่อที่จะได้ไม่ต้องพูดอธิบายในวิชานั้นอย่างละเอียด.
๒. ตัวอย่างของการปฏิบัติควรเป็นช่องทางห้องสมุด.
 ๓. จำนวนผู้เข้าสัมมนามากเกินไปทำให้ไม่ได้สิ่งที่ต้องการคือความรู้ได้ตามที่อยากจะถามหรืออภิปราย.
- ๑. ถ้าจะได้จัดให้มีผู้ที่ม่ประสบการณ์มากในการบริหารงานห้องสมุดเข้าร่วมบรรยายด้วย จะทำให้การบรรยายได้ดำเนิน

ไปตามเป้าหมายที่วางไว้มากยิ่งขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น.

๒. ถ้าผู้เข้าร่วมสัมมนามีพื้นฐานความรู้และความชำนาญงานอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน จะทำให้การสัมมนาคำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้เวลาน้อย.
 ๓. การประชุมกลุ่ม ควรจะไ้มีการกำหนดหัวข้อในระยะแรก ๆ ของการสัมมนา เพื่อที่กลุ่มจะได้มีโอกาสศึกษาปัญหาที่จะประชุมกันต่อไป.
 ๔. ควรมีการประชุมกลุ่มตามประเภทของห้องสมุด เพื่อที่การแก้ไขปัญหาค่าง ๆ จะได้ไม่มีการขัดแย้งกันเองในระหว่างผู้เข้าสัมมนา ที่มาจากห้องสมุด ประเภทต่าง ๆ.
- ๑. การวางแผนการสัมมนาครั้งต่อไป ควรปรับปรุงให้รอบคอบกว่านี้ โดยให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เช่น สำนักฝึกอบรมร่วมพิจารณาคัดเลือกบุคคลโดยตรง

แล้วตอบรับหรือปฏิเสธให้ชัดเจน.

๒. หนังสือจากสมาคมทุกฉบับควรให้ชัดเจนกว่านี้ เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจแจ่มแจ้งโดยไม่ต้องนำมาคิดตีความหมายเอาเอง.

๓. ควรเลือกบุคคลระดับบริหารงานห้องสมุดจริง ๆ นอกจากนั้นควรเชิญบุคคลผู้บริหารระดับผู้บังคับบัญชาเหนือห้องสมุดด้วยเป็นจำนวนครึ่งต่อครึ่ง.

— ๑. ผู้เข้าสัมมนาควรติดป้ายชื่อและสถานที่ทำงานไว้ที่เสื้อตั้งแต่วันแรก.

๒. ชั่วโมงแรกควรให้ผู้เข้าสัมมนาแนะนำตัวเอง และเจ้าหน้าที่หอสมุดด้วย (กว่าจะรู้ชื่ออาจารย์วันก็สองวัน และเพิ่งรู้จักผู้เข้าสัมมนาในระยะที่ไปบางแสนซึ่งไม่ถูกอย่างยิ่ง).

๓. การสอนควรเริ่มด้วย “มนุษยพฤติกรรมในกลุ่ม” โดยย้อนปัญหาให้ที่ประชุมเข้าใจ “กลุ่ม”.

๔. ควรยกเลิก “การบรรยาย” และก่อนอภิปรายแจกเอกสารประกอบให้อ่านล่วงหน้า.

๕. ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณเมื่อผู้สอนพูดบ่อย ๆ ว่าไม่รู้ทำงานห้องสมุด หรือว่าไม่รู้ว่าคุณสอนไว้อย่างไร ฉะนั้นขอให้ผู้สอนได้ประชุมร่วมกันก่อนมาสอนคงจะดีกว่านี้ อนึ่ง การที่ไม่ได้สอนตามหัวข้อที่ให้ไว้ ทำให้สงสัยว่าการวางแผนล่วงหน้าคงจะไม่สำคัญ.

๖. เห็นว่าผู้แทนจากสมาคมห้องสมุด และผู้แทนจากสำนักฝึกอบรมควรมานั่งร่วมสัมมนาทุกชั่วโมงด้วย รวมประมาณ ๔ ท่าน เพราะรู้สึกว่าเป็นการนำผู้ที่วิทยากรต้องทำหน้าที่ทั้งสอนทั้งนำการสัมมนา และทำให้ต้องใช้วิธีบรรยายในที่สุด.

๗. เรื่องที่ผู้สอนกล่าวซ้ำ ได้แก่ หลักการใหญ่ของการบริหารงาน แทนที่จะสอนเรื่องนั้น ๆ เลย ควรจะแสดงผังหลักบริหารข้อสำคัญ ๆ (อาทิ

เป็นรูปประกอบก็ได้ เป็นต้น) ไว้บนกระดานดำ และเมื่อผู้สอนเข้ามาสอนก็จะได้อ่านไม่ต้องกล่าวถึงหลักทั้งหมดซ้ำอีก.

๘. ควรแจก sheet เกี่ยวกับศัพท์บริหาร ตั้งแต่ก่อนประชุม เพื่อเป็นการปูทางให้เข้าใจศัพท์ที่จะใช้กัน (เพราะบางชั่วโมงมีผู้ฟังกล่าวว่า “หน้าที่และวัตถุประสงค์ก็คล้าย ๆ กัน” ซึ่งทำให้ผู้นำอภิปรายต้องอธิบายเรื่องนี้โดยวกวนถึงหลักการสำคัญ ๆ ขององค์การ).

๙. การประชุมใหญ่ขึ้นก็เกิด ควรย้ำผู้สัมมนาว่าควรเลิกเวลา ๑๖.๓๐ น. ตามที่กำหนดไว้ในตารางสอน เพราะการที่กลุ่มยังไม่ยอมใช้หลัก consensus และยังคงเห็นเรื่องภาษาลำคัญกว่าประเด็นสำคัญ ๆ การประชุมขึ้นก็เกิดน่าจะทำให้รู้สึกเบื่อหน่ายอย่างยิ่งทั้งที่ให้ผลอย่างดีในเวลาเดียวกัน.

๑๐. การสัมมนาควรมีในต่างจังหวัด เพราะทำให้ไม่ต้องห่วงใยในที่ทำงานมาก.

๑๑. การวิจารณ์อาจารย์แต่ละท่านควรให้ทำในตอนท้ายชั่วโมงหรือเริ่มต้นชั่วโมงก็ได้ไป เพราะหากทั้งวันนาน ลืมหมด.

๑๒. ได้เคยคุยกับญาติซึ่งเป็นจิตแพทย์ (เด็กและผู้ใหญ่) และเห็นว่ามีความวิธิการสอนสัมมนาที่น่าสนใจมาก จะติดต่อถามก็ได้ (แพทย์หญิงศรีธรรมฉนระภูมิ หัวหน้าหน่วยจิตเวชโรงพยาบาลรามารักษ์).

— ๑. บางหัวข้อควรเพิ่มชั่วโมงในการอภิปรายมากกว่านี้ เช่น มนุษยพฤติกรรมในองค์การ.

๒. ผู้เข้าอภิปรายควรมีการประสานงานกับผู้ดำเนินการให้ดีกว่านี้ เพราะไม่ควรมาแจ้งให้ผู้เข้าสัมมนาว่าเตรียมตัวมาบรรยายไม่ทัน จึงทำให้บรรยายไม่ดี เป็นการอ่าน sheet.

๓. เรื่องลักษณะผู้นำ เป็นเรื่องสำคัญมากและควรเน้นกว่านี้มาก.

๔. เรื่องประสบการณ์ในการบริหารงานห้องสมุด ควรให้มี

ชั่วโมงการบรรยายมากกว่านี้.
๕. การประชุมกลุ่มชนิดที่
โรงแรมบางแสน ควรจะ
กำหนดสัก ๓ วัน เพื่อจะได้

ไม่เห็นขยับเกินไป ผู้เข้าสัมมนา
จะได้มีเวลาพักผ่อนบ้าง ไม่
เคร่งเครียดกับการประชุม
มากเกินไป.

ร้านแข่งฮง

๑๗๖ ถนนเจริญกรุง สะพานเหล็กบน กรุงเทพมหานคร

๑. รับทำปกหนังสือ เย็บเล่มวารสาร, จดสาร และหนังสือพิมพ์.
๒. จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์, ครุภัณฑ์ และเครื่องประดับเฟอร์นิเจอร์ห้องสมุด
ทุกชนิด ทั้งของที่ทำในประเทศ และ จากต่างประเทศ.
๓. รับซื้อขายและแลกเปลี่ยนหนังสือเก่าและหายากทุกชนิด.

โดยราคาย่อมเยา เป็นกันเอง ฝีมือประณีต บริการรวดเร็วเสมอ

สนใจ โปรดติดต่อ ผู้จัดการ ร้านแข่งฮง โทร. ๒๒๕๗๗๓

โครงการปฐมนิเทศและการสอนการใช้ห้องสมุด

เสริมศรี เจริญผล*

ปัจจุบันนี้โครงการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดและการสอนวิธีใช้ห้องสมุดเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษาให้ความสนใจต่อการให้บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้ได้เข้าถึงเอกสารทุกสาขาวิชาที่จัดรวมไว้ในห้องสมุด สะดวกในการค้นหาสามารถรวบรวมบรรณานุกรมเพื่อเตรียมการสำหรับการค้นคว้าและวิจัยโครงการดังกล่าวแล้วข้างต้นจะสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด ควรจะได้มีการสำรวจแล้วพิจารณาแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมถึงวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ที่นำมาใช้.

สาระสำคัญของบทความที่อ้างถึงนี้^(๑) เป็นเรื่องราวที่บรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของรัฐ Wisconsin ได้ร่วมกันพิจารณาในการจัดปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด และการสอนวิธีใช้ห้อง

สมุดในการประชุมของสมาคมห้องสมุด Wisconsin เมื่อฤดูใบไม้ร่วงปี ๑๙๗๒ มีบรรณารักษ์จากห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (Academic librarians) จำนวนมากกว่า ๕๐ คน ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมประชุมกันที่ University of Wisconsin ได้กำหนด Workshop ระหว่างการประชุมนี้เพื่ออภิปรายวิธีการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด และวิธีสอนหลายแบบแล้วประเมินผลจากประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมประชุมเหล่านั้นจากการอภิปรายและการสรุปรายละเอียดของโครงการปฐมนิเทศและวิธีสอนกำลังดำเนินอยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ Wisconsin มีลักษณะโปรแกรมต่าง ๆ และแนวปฏิบัติดังต่อไปนี้:—

*นางสาวเสริมศรี เจริญผล พ.ม., กศ.บ., อน.บ. ปัจจุบันเป็นครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนนาฏวันบำรุง จังหวัดชลบุรี.

(1) Clara J. Stoffle and Gabriella Bonn, "An Inventory of library Orientation and Instruction Methods," RQ, XIII (Winter, 1973) 129-33.

๑. ความแตกต่างระหว่างการปฐมนิเทศและการสอน

การปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดเป็นลักษณะหนึ่งของการสอนการใช้ห้องสมุดและการดำเนินวิธีการเช่นนั้นก็เพื่อต้องการให้ผู้ใช้ได้คุ้นเคยกับอาคารห้องสมุดและแหล่งสรรพวิทยาการในห้องสมุดที่จะอำนวยความสะดวก แต่การสอนการใช้ห้องสมุด (Library-instruction) เป็นการให้รายละเอียดเฉพาะเรื่องไปจึงถือว่าการปฐมนิเทศและการสอนการใช้ห้องสมุดก็มีลักษณะที่สอดคล้องกันไปได้.

๒. การปฐมนิเทศและการสอนการใช้ห้องสมุดช่วยอะไรให้แก่ นักศึกษาบ้าง

ตามอุดมการณ์แล้วการปฐมนิเทศเป็นการต้อนรับขั้นต้นสำหรับผู้มาใช้ห้องสมุดเป็นคนใหม่เพราะจะช่วยให้ผู้รู้รู้สึกสะดวกสบายและเพลิดเพลินต่อการใช้แหล่งสรรพวิทยาการของห้องสมุด ช่วยให้นักศึกษาคำนึงถึงการใช้แหล่งสรรพวิทยาการมากขึ้น เป็นการนำผู้ที่ไม่เคยใช้ห้องสมุดหรือผู้ที่ไม่เคยชินต่อการใช้เข้ามาในห้องสมุดแห่งใหม่เป็นครั้งแรก.

การช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะในการใช้ห้องสมุดและการเข้าถึงบรรณานุกรมของห้องสมุดนอกเหนือไปจากสาขาวิชาที่ตนศึกษาอยู่ เป็นการลดความไม่สะดวกในการใช้เอกสารต่าง ๆ การเพิ่มคุณภาพในการวิจัยเป็นความเชื่อถือประการสำคัญของการสอนการใช้ห้องสมุด กิจกรรมนี้ช่วยให้นักศึกษาได้ใช้แหล่งสรรพวิทยาการของห้องสมุดได้อย่างเต็มที่ และเป็นการเตรียมตัวสำหรับการศึกษาขั้นต่อไป ยิ่งกว่านั้นการสอนยังทำให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีเวลาเพราะไม่ต้องตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดแผนกบริการตอบคำถามและยังช่วยให้บรรณารักษ์มีเวลาพอที่จะเข้าร่วมในการจัดหาบรรณานุกรมสำหรับปัญหาในการวิจัยของนักศึกษาได้อีก.

๓. การพัฒนาโครงการสอน

เพื่อจะช่วยให้โครงการสอนมีประโยชน์และสัมฤทธิ์ผลอย่างเต็มที่ การวางแผนงานไว้วงหน้าเป็นสิ่งจำเป็น บรรณารักษ์ทุกฝ่ายควรจะได้ปรึกษาหารือและร่วมกันเตรียมโครงการในขั้นต้นเพื่อให้บริการการดำเนินงานควรจะเป็นไปตามลำดับขั้นดังนี้ :—

(๑) ความต้องการในการสอนควรจะกำหนดขึ้นโดยการพิจารณาบทวนจากหลักสูตร คำถามประเภทต่าง ๆ ที่จะได้รับการพิจารณาความต้องการในการใช้ห้องสมุดควรจะร่วมกับคณาจารย์.

(๒) ควรกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการที่จะจัดทำ.

(๓) โครงการที่จะบรรลุผลตามเป้าหมายนั้นควรจะได้อ้างอิงไว้ล่วงหน้า.

(๔) คณาจารย์ซึ่งมีกระบวนวิชารวมอยู่ในโครงการนี้ควรจะได้อภิปรายและเสนอแผนงานในการสอน.

(๕) แผนงานควรจะได้อปรับปรุงตามความเหมาะสมที่คณาจารย์ให้ข้อเสนอแนะไว้.

(๖) ควรจะได้เตรียมอุปกรณ์การสอนตามแผนงานที่วางไว้.

(๗) โครงการที่กำหนดควรจะได้รับการทราบบนโดยทั่วถึง.

(๘) โครงการที่แท้จริงควรจะได้อริเริ่มลงมือปฏิบัติ.

๔. วิธีการจัดทำการศึกษา

แม้ว่าบรรณารักษ์ส่วนมากจะไม่สนับสนุนวิธีการปฐมนิเทศด้วยการพาชมห้อง

สมุดก็ตามการพาเดินชมก็ยังเป็นแนวที่นำมาปฏิบัติกันโดยทั่วไป วิธีการที่นิยมทำกันได้แก่การพาเดินชม (Walk-through tour), การแนะนำให้ช่วยตัวเอง (Self-guided tour). และการพาชมด้วยอุปกรณ์โสต ฯ (Audiovisual tour).

(๑) การพาเดินชม

ผู้ที่เข้ามาช่วยในการพาเดินชมได้แก่นักศึกษาใหม่ แยกผู้มาเยี่ยม คณาจารย์ นักศึกษาที่ย้ายมา หรือคนอื่น ๆ ที่ต้องการจะทราบเกี่ยวกับตัวอาคารและแผนผังของห้องสมุด โดยทั่วไปแล้วการพาชมวิธีนี้จะทำหน้าที่ของบรรณารักษ์ หรือนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด รวมทั้งการชมแผนกต่าง ๆ ของห้องสมุด ซึ่งจะได้รับการอธิบายถึงจุดมุ่งหมาย ลักษณะงานทั่วไป สิ่งที่จะเป็นประโยชน์ในการให้บริการแก่ผู้ใช้ของงานแต่ละแผนก เพื่อให้ผู้ใช้ได้ใช้แหล่งสรรพวิทยาการของห้องสมุดได้อย่างเต็มที่ และจะได้มีโอกาสคุ้นเคยกับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด มีความกล้าและเป็นกันเองเมื่อต้องการความช่วยเหลือ แต่การพาเดินชมก็มีปัญหาเช่นกัน เพราะนักศึกษามักจะเบื่อและไม่สนใจจะกระตือรือร้นเท่าที่ควร กลุ่มนักศึกษา

มักจะใหญ่เกินไปจึงไม่มีใครได้ยินเวลาที่อธิบาย นักศึกษาที่กำลังใช้ห้องสมุดอยู่จะถูกรบกวนจากเสียงการเดินผ่านของกลุ่มและถ้าบรรณารักษ์เป็นผู้พาชมก็จะต้องเสียเวลาทำงานปกติไปกับการพาชมนั้นถ้าจะให้นักศึกษาช่วยงานห้องสมุดเป็นผู้พาชมก็อาจจะให้ข้อเท็จจริงบางอย่างผิดพลาดไปได้

(๒) การแนะนำให้ช่วยตัวเอง

วิธีนี้เป็นวิธีปฏิบัติที่ตรงกันข้ามกับการพาเดินชมซึ่งเป็นการแนะนำเป็นกลุ่ม ๆ การพาไปแนะนำให้ช่วยตัวเองฟังเสียงเป็นรายบุคคลและให้ความรู้ตามความต้องการ วิธีนี้น่าจะแยกเป็น ๒ แบบคือ:-

ก. การชมจากสิ่งพิมพ์หรือจากภาพซึ่งใช้เครื่องหมายแบบแผนที่หรือประกาศ.

ข. คลิปเทป (Cassette tour) ร่วมกับแผนที่หรือการเขียนคำอธิบาย.

วิธีการสองแบบของการพาไปแนะนำให้ช่วยตัวเองให้รายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการของห้องสมุดในขณะที่นักศึกษากำลังมีความสนใจอยู่และให้โอกาสนักศึกษาคำเนินไปด้วยตนเอง การชมแบบนี้สามารถทำให้ห้องสมุดดำเนินกิจกรรมไปได้ตามปกติโดยไม่ต้องรบกวนผู้ใช้คนอื่น ๆ

บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจะเข้ามาช่วยต่อเมื่อผู้ใช้ต้องการคำอธิบายเพิ่มเติมเท่านั้น.

อุปกรณ์สำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินงานก็คือ ความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงและการวางแผนในการจัดโปรแกรมไว้เป็นอย่างดี เนื่องจากนักศึกษาไม่มีผู้นำกลุ่มซึ่งจะให้คำอธิบายได้ โปรแกรมจึงต้องเสนอไว้อย่างชัดเจน มีแบบฟอร์มที่น่าสนใจ ให้รายละเอียดในเรื่องที่นักศึกษาควรทราบเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดโดยทั่วไป ข้อบกพร่องอีกประการหนึ่งก็คือ ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของ Cassette Tour ที่จะเป็นปัญหาในการใช้อุปกรณ์ทางเทคนิค.

(๓) การพาชมด้วยอุปกรณ์ไฮเทคนี้

วิธีการปฐมนิเทศวิธีที่สามคือ การพาชมด้วยอุปกรณ์ไฮเทค ฯ ซึ่งแตกต่างจากสองวิธีดังกล่าวแล้วข้างต้นก็คือไม่ต้องใช้ตัวอาคารห้องสมุดในการอธิบาย การอธิบายเกี่ยวกับตัวอาคารและแผนผังของห้องสมุดกระทำด้วยการฉายสไลด์ภาพยนตร์ การฉายภาพบันทึก (Videotape) ซึ่งนำไปแสดงให้ดูเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลได้ วิธีการนี้

แสดงให้ภาพที่ดึงดูดอาคารและแหล่งสรรพวิทยาของห้องสมุด ข้อดีของวิธีการนี้คือการเรียกร้องความสนใจของนักศึกษาและนำอุปกรณ์ขนาดเล็ก (เช่นบัตรรายการ) ไปแสดงให้เห็นได้ชัดเจน การนำเสนอต้องการศิลปะและเทคนิคจากเจ้าหน้าที่ผู้มีความชำนาญ การใช้เครื่องมือที่ซับซ้อน เวลาในการเตรียมงานภายนอกวิชานั้นเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาและยุ่งยากสำหรับรายบุคคลเมื่ออยู่ในสถานการณ์เช่นชั้นเรียน.

๕. วิธีการสอน

วิธีการสอนการใช้ห้องสมุดแตกต่างกันไปจากวิธีการปฐมนิเทศและอาจจะดำเนินงานไปได้โดยตลอดจากการสอนในชั้นเรียนปกติ ด้วยการใช้อุปกรณ์เพียงเล็กน้อยหรือไม่ใช้เลยไปจนถึงการใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการสอน วิธีการที่ใช้กันอยู่ส่วนมากคือ การสอนในชั้น (Instruction through existing classes), การแยกกระบวนวิชาการใช้ห้องสมุด (Separate library courses) โปรแกรมชี้วิธีการใช้ (Point — of — use program), การพิมพ์คู่มือแจก (Handbooks / Printed guides) และการใช้โปรแกรมหรือคอม-

พิวเตอร์ช่วยในการสอน (Programmed or Computer assisted instruction).

(๑) การสอนใช้ชั้น

การสอนด้วยการบรรยายในชั้นเรียนกระทำกันหลายระดับ ชั้นเรียนอาจจะจัดขึ้นสำหรับการบรรยายโดยตลอด และใช้อุปกรณ์โสต ฯ ช่วยประกอบการสอน เช่น การใช้เทร็นสแพเร็นซี สไลด์ ฟิล์ม หรือภาพยนตร์ โทรทัศน์ เป็นต้น การบรรยายอาจจะใช้ได้ ในชั้นตอนต้น ชั้นที่ต้องมีการวิจัย และในชั้นที่ต้องการการศึกษาอย่างอิสระ (Independent study) การสอนในชั้นตอนต้น เช่น ในชั้นปีที่หนึ่ง ควรแนะนำแหล่งต่าง ๆ ของห้องสมุดและวิธีการค้นหาโดยทั่วไปในระดับวิจัยหรือกระบวนวิชาที่สูงขึ้น บรรณารักษ์ควรจะได้อธิบายถึงเครื่องมือทางบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชาให้ลึกซึ้งลงไป ในชั้นสุดท้ายสำหรับการศึกษ้อย่างอิสระ บรรณารักษ์ต้องทำงานใกล้ชิดทั้งอาจารย์และนักศึกษาในการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะปัญหาไป บรรณารักษ์ (Library Staff) เตรียมงานสอนร่วมกัน และสอนทักษะการใช้ห้องสมุดตามโปรแกรมที่วางไว้ มิฉะนั้นแล้วผู้เรียนจะนึกว่าการใช้ห้องสมุดที่ได้ผลอาจจะเรียนจาก “การบรรยาย” ได้.

ลักษณะสำคัญของการสอนประเภทนี้ก็คือเป็นการนำบรรณารักษ์เข้ามาในชั้นเรียนและได้มีโอกาสแสดงบทบาทในด้านการสอนได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพราะนักศึกษาได้ติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญในชั้นเรียน ยิ่งกว่านั้นบรรณารักษ์และอาจารย์ยังได้มีโอกาสเรียนรู้ในวิชาชีพซึ่งกันและกันโดยทำงานร่วมกัน ข้อควรระวังสำหรับวิธีการสอนแบบนี้คือการเตรียมความรู้ในระดับพื้นฐานในการใช้ห้องสมุดไว้ให้ แต่อย่าบรรจุนโยบายมากเกินไปการเตรียมงานต้องขยายวงกว้างออกไปให้แก่ทุกกระบวนวิชาเท่าที่จะมีเวลาเพียงพอ ลักษณะการบรรยายเช่นนี้ไม่ให้โอกาสนักศึกษาได้ใช้อุปกรณ์ในขณะที่เริ่มแนะนำ ด้วยสาเหตุนี้จึงทำให้ลดความมีประสิทธิภาพของโปรแกรมลงไป

(๒) การแยกกระบวนวิชาการใช้

ห้องสมุด

เพื่อเป็นการรับผิดชอบต่อความต้องการในการวิจัยของนักศึกษาที่มีเพิ่มขึ้นและวิชาการทางการวิจัยที่สับสนเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย ห้องสมุดบางแห่งได้ตัดแยกกระบวนวิชาการใช้ห้องสมุดซึ่งมีบรรณารักษ์เป็นผู้สอน กระบวนวิชาเหล่านี้อาจนำเข้ามารวม

ไว้ในหลักสูตรและนับเป็นหน่วยกิตทางวิชาการให้สถาบันบางแห่งได้จัดให้เป็นวิชาเสริมโดยไม่คิดหน่วยกิตให้แต่เป็นวิชาบังคับ.

เนื้อหาของกระบวนวิชาที่แยกสอนมีลักษณะเหมือนวิชาเบื้องต้นที่โรงเรียนบรรณารักษ์จัดสอนขึ้น โดยทางปฏิบัติจะเน้นในเรื่องการใช้ความจำรายชื่อหนังสืออ้างอิงจำนวนมาก ๆ และศัพท์เทคนิคของห้องสมุด ฉะนั้นขอบข่ายของกระบวนวิชาเหล่านี้โดยปกติจะมีลักษณะกว้าง ๆ.

ประเด็นสำคัญของวิธีการนี้นำไปสู่:-

ก. เพิ่มเกียรติให้แก่ฐานะของบรรณารักษ์ และได้รับความสำเร็จในการยกย่องทางวิชาการ.

ข. นักศึกษามีความกระตือรือร้นเพิ่มขึ้น (โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจเป็นวิชาเลือก).

ค. เป็นการเตรียมกระบวนวิชาได้ดีขึ้น.

ง. มีประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติในการใช้อุปกรณ์ของห้องสมุดเช่นเดียวกับเนื้อหาบางตอนของกระบวนวิชา.

จ. ห้องสมุดได้ควบคุมเนื้อหาของกระบวนวิชา.

กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความสำเร็จของกระบวนการวิชาจะเป็นไปได้เพียงใดขึ้นอยู่กับธรรมชาติของกระบวนการวิชาเอง ขอบเขตกว้างขวางและเน้นที่ “บรรณารักษศาสตร์” แทนการวิจัยโดยใช้ห้องสมุด ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้เหมือนอยู่ในสภาพสูญญากาศ มองไม่เห็นความสัมพันธ์กับความต้องการความรู้เป็นพิเศษ นักศึกษามองเห็นว่างานไม่น่าสนุกและซ้ำซาก ความสำเร็จของกระบวนการวิชาจึงไปสัมพันธ์กับความเชี่ยวชาญในการสอนของบรรณารักษ์ด้วย.

เนื่องจากกระบวนการวิชาเหล่านี้ต้องการเวลาในการเตรียมจึงเป็นวิธีการสอนที่ค่อนข้างแพง ห้องสมุดเสียไปมากกว่าสิ่งที่ได้รับในแง่ของการใช้ทรัพยากร แต่ก็ได้รับการพิจารณาทางค่านิยามการจากสถาบัน.

(๓) การชี้นำการใช้

ในขณะที่วิธีการสอนแบบต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ เครื่องมือและแนวความคิดมากมาย ซึ่งส่วนใหญ่ในขั้นต้นจะทำการกลุ่ม ๆ การชี้นำการใช้จะสอนให้รู้จักวิธีใช้และกลไกของเครื่องมืออย่างชนิด วิธินี้

จะเตรียมคำแนะนำตลอดจนการใช้ส่วนต่าง ๆ ของอุปกรณ์เพื่อจะนำมาใช้ได้โดยรวดเร็วตามความต้องการ.

ห้องสมุดที่ใช้โปรแกรมชีวิตการใช้พบว่าการใช้แรงงานเจ้าหน้าที่และค่าใช้จ่ายลดลง ซึ่งบางส่วนเกี่ยวกับการเพิ่มโปรแกรมทางการค้า และส่วนหนึ่งเกี่ยวกับคำถามที่เป็นมาตรฐาน วิธีการนี้ก็มีปัญหาได้เช่นกัน นักศึกษาบางคนไม่เห็นด้วยที่จะใช้เครื่องมือที่เตรียมไว้เนื่องจากเครื่องอุปกรณ์เหล่านี้ทำให้เขาต้องขอความช่วยเหลือและเกิดความยุ่งยากต่อหน้าเพื่อนฝูง และจำเป็นต้องยอมรับต่อหน้าคนอื่น ๆ ว่าเป็นผู้ขาดความรู้ในการใช้เครื่องมือ.

(๔) การใช้หนังสือคู่มือ

คู่มือการใช้ห้องสมุดและหนังสือแนะนำช่วยให้ นักศึกษาค้นคว้าอาคาร ห้องสมุด และแหล่งสรรพวิทยากร เปรียบเสมือนเป็นการให้บริการทางด้านปฐมนิเทศ คู่มือเหล่านี้ก็ช่วยสอนให้ผู้ใช้รู้จักใช้ห้องสมุด ฉะนั้นก็นับว่าเป็นวิธีการสอนประเภทหนึ่ง.

ห้องสมุดส่วนมากเตรียมเอกสารการพิมพ์ ซึ่งแนะนำคั่นหารายการต่าง ๆ ข้อ

หนังสือแต่ละข้อ และ รายละเอียดเฉพาะเรื่อง เพื่อช่วยนักศึกษาในการตั้งโครงการวิจัย เอกสารเหล่านี้เตรียมไว้ล่วงหน้า และแจกให้เพื่อการสอนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เอกสารคู่มือจะให้ความรู้ทางด้านวิชาการโดยอาศัยการติดต่อและการให้ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองมากนัก การจำกัดเนื้อหาของคู่มือเป็นข้อเสียของวิธีนี้ เพราะไม่สามารถให้รายละเอียดได้ทุกหัวข้อตามที่ต้องการได้.

(๕) การจัดโปรแกรมหรือใช้คอมพิวเตอร์ช่วยการสอน

โครงการสอนการใช้ห้องสมุดเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนอยู่บ้าง เพราะจะต้องเตรียมไว้อย่างกว้างขวาง และมีความชำนาญพิเศษในการแบ่งเนื้อหาความรู้ออกเป็นส่วนๆ อย่างมีเหตุผลและเป็นไปตามลำดับขั้น สิ่งที่ต้องเน้นเป็นพิเศษคือการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา การเตรียมโปรแกรมไว้อย่างดี ช่วยให้นักศึกษามีประสบการณ์ในกระบวนการวิชาที่เป็นมาตรฐาน ตัวโปรแกรมเองไม่สามารถจัดให้เหมาะสมกับกระบวนการวิชาหรือปัญหาในการวิจัยเฉพาะเรื่องได้ ปัจจุบันนี้มี

โปรแกรมทางการค้าเกิดขึ้น มีราคาค่อนข้างแพง และเป็นวิธีการที่สับสนในการเตรียมการสอนการใช้ห้องสมุด.

สิ่งที่ เป็นข้อ บกพร่องของ วิธีนี้ คือการสอนที่มีขอบเขตเป็นแบบ “บรรณารักษศาสตร์” เกินไป และความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีไม่เพียงพอ.

การประเมินผล

ไม่มีวิธีการปฐมนิเทศหรือโปรแกรมสอนการใช้ห้องสมุดวิธีใดที่จะสมบูรณ์จนกว่าจะได้มีการสำรวจและประเมินผล บรรณารักษ์ส่วนมากยังสงสัยเมื่อพูดถึงการประเมินผลเพราะว่าโปรแกรมการสอนไม่เป็นที่ไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การวัดผลความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการสอนแบบใดแบบหนึ่งด้วยปริมาณมักจะไม่มีใครนิยมทำกันมากนัก แต่กลับใช้การประเมินผลที่ไม่เป็นงานเป็นการโดยอาศัยการวิจารณ์ของนักศึกษาและอาจารย์ร่วมกับการสังเกตของเจ้าหน้าที่เป็นเทคนิคที่ใช้กันมากที่สุดขณะนี้ จะอย่างไรก็ตาม บรรณารักษ์ก็ยอมรับวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือการเปลี่ยนแปลงเทคนิคการประเมินผลต้องปรับปรุงเพื่อให้การสอนวิธี

การใช้ห้องสมุด ได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการให้บริการแก่ผู้ใช้.

จากประสบการณ์ของบรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในรัฐ Wisconsin ที่ได้ทำการสำรวจ และแยกแนวทางปฏิบัติทั้งในเรื่องการจัดทำปฐมนิเทศ และโปรแกรมการสอนการใช้ห้องสมุดไว้ มีสาระสำคัญน่าสนใจแม้แต่นองการห้อง-

สมุดของประเทศสหรัฐอเมริกาเองก็มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปตามประสบการณ์จากรัฐ Wisconsin ด้วยเช่นกัน หากจะนำมาพิจารณาเป็นแนวทางปฏิบัติในบ้านเมืองเราบ้าง ก็คงจะช่วยให้การจัดการปฐมนิเทศและการสอนวิธีใช้ห้องสมุดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น.

รายการกระจายเสียงเพื่อความรู

๑. สถานีวิทยุ ๑ ป.ณ.

ทุกวันพุธ เวลา ๑๘.๓๕—๑๘.๕๐ น.
(๑๕ นาที) รายการ แนะนำหนังสือ
“เรื่องน่าอ่าน”

๒. สถานีวิทยุ ท.ท.ท. ภาคปกติ

ทุกวันอาทิตย์ สัปดาห์ที่สามของเดือน
เวลา ๐๘.๐๐—๐๘.๓๐ น. (๓๐ นาที)
รายการ ปาฐกถา, อภิปรายเกี่ยวกับ
หนังสือ — การอ่าน — ห้องสมุด.

การประชุม "สัปดาห์นักเขียน" ณ นครอะดิเลด มลรัฐออสเตรเลียใต้

จน ประภาวิวัฒน์

B.S. & A.M. in Library Science

"สัปดาห์นักเขียน" นี้เป็นกิจกรรมเล็ก ๆ ส่วนหนึ่งของมหกรรมนานาชาติปะมโหฬาร ของนครอะดิเลด ซึ่งมีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Adelaide's Festival of Arts งานมหกรรมประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๗ นี้ นับเป็นครั้งที่ ๘.

งานมหกรรมที่วานี้ เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ คือเมื่อ ๑๔ ปีมาแล้ว และครั้งนี้ นับเป็นครั้งที่ ๘ โดยที่มี ๒ ปีครั้งหนึ่ง สลับกับงานมหกรรมฉลองฤดูกาลเก็บผลของุ่นของพืชมารวมระหว่างเขา ซือ บารอส-สา หรือเป็นภาษาอังกฤษว่า The Barossa Valley Vintage Festival งานที่นครอะดิเลดครั้งที่ ๘ นี้ มีในปีที่เป็นเลขคู่ คือ ๑๙๗๔ ส่วนปีหน้าคือ ๑๙๗๕ อันเป็นเลขคู่ จะเป็นงานที่ Barossa Valley อันเป็นแคว้นแคนปลูกต้นองุ่น และเป็นที่ตั้งของโรงงานทำเหล้าองุ่นต่างๆ ของออสเตรเลีย สลับกันไป.

งานมหกรรมนานาชาติปะของนครอะดิเลดนี้ เริ่มครั้งแรกในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ โดย ๓ บุคคล ซึ่งนับว่าเป็นไตรยางค์ (triumvirate) คือ เซอร์ โรแลนด์ เจค็อบส์, ศาสตราจารย์ จอห์น บีชอป และ เซอร์ ลอยด์ กูมาส์ สองท่านหลังนั้นล่วงลับไปแล้ว ส่วนท่านแรกคือ เซอร์ โรแลนด์ เจค็อบส์ นั้น ยังมีชีวิตอยู่ และมีอายุ ๘๓ ปี เต็ม เมื่อ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ ที่แล้วมา.

งานมหกรรมที่วานี้ เริ่มด้วยทุน ๑,๐๐๐ เหรียญ ซึ่ง เซอร์ โรแลนด์ เจค็อบส์ เป็นผู้เที่ยววิ่งเต็นเรียวไรทวยนาคร นำเอามาเป็นทุนครั้งแรก.

วัตถุประสงค์ของมหกรรมก็คือ การเสนอสมบัติแห่งนานาชาติปะของนานาชาติแก่ประชาชนคนทั่วไป และแก่ชาวโลกทั้งหลายทั้งปวง ซึ่งว่าไปโดยตามธรรมดาสามัญแล้วชุมทรัพย์หรือสมบัติที่ว่า บรร-

กาเจ้าของหรือมิตรสหายของเจ้าของเท่านั้น ที่จะมีโอกาสได้ชื่นชมโฉมหน้า นานาคิลปะดังกล่าว มีประเภทและสาขามากมายหลายอย่างหลายชนิด อาทิ นาฏศิลป์ วรรณคดี วรรณกรรม กวีนิพนธ์ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์ สถาปัตยกรรม วิทยาศาสตร์ ลิขิตศิลป์ ศิลปะสมัยใหม่ นิยายพื้นเมือง นิยายชาวบ้าน การระบำรำฟ้อน ระบายทอผ้า ฯลฯ งานมหกรรมมโหฬารนี้ ได้มีผู้เดินทางมาเข้าชมกันมากมาย ทั้งที่เป็นชนชาวออสเตรเลียเดินทางตามเมืองและมลรัฐต่างๆ ของออสเตรเลียเองหกมลรัฐ และทั้งชาวต่างประเทศ ซึ่งเดินทางมาจากประเทศไกลๆ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส อเมริกา ญี่ปุ่น ฮองกง ชาวสแกนดิเนเวียน นิวซีแลนด์ ฯลฯ ขำพเจ้าทราบได้ เพราะได้สนทนาปราศรัยและถามไถ่บุคคลเหล่านั้น เขาอ้างว่าที่พากันมาก็เพราะว่า ได้โอกาสดูสิ่งที่ตนนิยมชมชอบในโอกาสหนึ่งโอกาสเดียว หากต้องเที่ยวไปเที่ยวชม ณ แหล่งแห่งต่างๆ ไม่ และการแสดงบางอย่าง เช่น มหาอุปรากรและระบำบัลเลต์ นั้น แสดงตามฤดูกาล.

งานมหกรรมเริ่มวันที่ ๕-๓๐ มีนาคม ส่วน “สัปดาห์นักเขียน” อันนับเป็นกิจ

กรรมส่วนหนึ่งของมหกรรม คือระหว่าง ๑๐-๑๗ มีนาคม โดยที่ข้าพเจ้าได้รับการเลือกสรรให้ไปเข้าประชุมเฉพาะใน “สัปดาห์นักเขียน” จึงจำกัวงส่วนใหญ่ “สัปดาห์ของนักเขียน” เป็นประการสำคัญ.

“สัปดาห์นักเขียน”

ในวันเปิดงานมหกรรมนานาคิลปะของนครอะกิเลคครั้งที่ ๘ คือวันเสาร์ ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ มีบุคคลสำคัญๆ ของประเทศได้รับเชิญมาเป็นเกียรติมากหน้าหลายตาด้วยกัน อาทิ ผู้ว่าการมลรัฐออสเตรเลียใต้ (เซอร์ มาร์ก โอลิฟสันต์) และภริยา นายกรัฐมนตรี (กอร์ดอน วิทแลม) และภริยา นายกเทศมนตรีของนครอะกิเลคกับภริยา ชื่อ มิสเตอร์ และมิสซิส แคลล์มเบ็คต์ ฯลฯ แม้งานคือ คณะผู้ว่าการมหกรรมจำนวนหลายท่าน ผู้เป็นประธานได้แก่ มิสเตอร์ บรูซ แม็คลิน และรองประธานคือ มิสเตอร์ อี. เอช. เบอร์เชสส์ การเปิดมหกรรมกระทำกันในโรงละครของมหกรรมซึ่งสร้างขึ้นเป็นพิเศษด้วยการเปิดนำแสดงดนตรีป๊อปปวงใหญ่ นำวงโดย Arthur Fiedler วาทยากรชื่อดังของโลก

การประชุม “สัปดาห์นักเขียน”

๑๕๓

อายุ ๘๐ ซึ่งเวลานี้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการดนตรีวงมโหฬารของนครบอสตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา และการแสดงวันเปิดงานวันนี้ มีเพลงโถงเด่นกระฉ่อนโลกหลายเพลง อาทิ “Festival at Baghdad—The Sea” ของ Rimsky—Korsakov, “Schcharasade”, “Rakoczy march” ของ Liszt, “Les Preludes” ของ Liszt ซึ่งแต่งตามเค้าวันพจน์ของ Lamartine etc.

ส่วน “สัปดาห์นักเขียน” นั้น เริ่มวันที่ ๑๐ มีนาคม หลังจากการเปิดงานมหกรรมวันหนึ่ง และมีที่สนามหญ้าหน้าห้องสมุด Bara Smith ในบริเวณมหาวิทยาลัยอะเคเดมิคโดยมี Geoffrey Blainey คาสตราจารย์อาวุโสสาขาวิชาภาษาอังกฤษและวรรณคดีแห่งมหาวิทยาลัยอะเคเดมิค เป็นผู้เปิดงาน คาสตราจารย์เบลนีย์ผู้นี้ เป็นนักเขียนฝีมืออีกคนหนึ่งเจนจัดสันตติในวรรณคดี และทั้งยังได้ร่ายกย่องว่าเป็นกวีอีกด้วย.

พูดถึงนักเขียนจากแหล่งแห่งต่าง ๆ ก็ที่เป็นชาวออสเตรเลียตามพื้นภาคต่าง ๆ เอง ซึ่งไม่ขอเอ่ยนามเพราะมากจำนวนด้วยกัน รวมทั้งของนิวซีแลนด์เพื่อนบ้านข้างเคียงด้วย และที่เป็นชาวต่าง

ประเทศ คือ นักประพันธ์ชั้นแนวหน้าของอเมริกาสองคน คือ จอห์น อับไดท์ และ ชัมเนอร์ ล็อค เอ็ดเล็ค อังกฤษ ๑ คน ไมเคิล เฟรย์น จากสวีเดน ๑ คน ชื่อ ลาร์ส กุสตาฟสัน จากแอฟริกาใต้ ๒ คน เป็นผู้หญิงนักประพันธ์ชาวผิวขาว ชื่อ นาकिन กอร์กิเมอร์ คนหนึ่ง กับ ออสวาลด์ มตซาลี นักเขียนชาวผิวดำอีกคนหนึ่ง จากอินเดีย ๑ คน ชื่อ R.K. Narayan จากประเทศไทย ๑ คน จากมาเลเซีย ๑ คน นอกจากนั้นยังมีนักเขียนมีชื่อ ซึ่งคงเดิมเป็นชาวออสเตรเลียแล้วอพยพไปอยู่ต่างประเทศ และไปมีชื่อเสียงขึ้นอีก ๔ คน เป็นอเมริกันคนหนึ่ง กล่าวนามมาแล้ว ชื่อ ชัมเนอร์ ล็อค เอ็ดเล็ค กับอีก ๓ คน คือ ปีเตอร์ ปอร์เตอร์ แรนคอล์ฟ สโตว์ กับ เซอร์รี ชัชซาร์ค.

อนึ่ง บรรดานักเขียนมีชื่อที่ได้รับเชิญให้มาเข้าร่วมประชุม “Writers’ Week” ที่นครอะเคเดมิคครั้งนี้ ได้รับเชิญฐานผู้มีเกียรติ เพื่อพบปะสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดความอ่าน และประสบการณ์ อันนับว่าเป็นของที่มีค่ายิ่ง เพราะจะเที่ยวหาอ่านความรู้เรื่องจากแห่งหนึ่งแห่งใดมิได้ และทุกคนได้รับการขอร้องให้ออกค่ากินอยู่

และค่าเดินทางเองทั้งสิ้น เพราะคณะกรรมการจัดงานมหกรรมมโหฬารยานี้
อ้างว่า ทั้ง ๆ ที่คณะกรรมการอยากเป็น
อย่างยิ่งที่จะให้ความช่วยเหลือเจือจาน แต่
จนใจที่ขัสนด้วยเรื่องงบประมาณ ฉะนั้น
นักเขียนทั้งหลายจึงจำต้องหาทาง ออกค่า
ใช้จ่ายเอง อาทิ จากการพูดจาถามไถ่ใน
การคุยสนทนากัน ได้ความว่า นักเขียน
ชาวอเมริกันได้รับทุนช่วยเหลือจากสมาคม
ภาษาและหนังสือของเขา นักเขียนชาว
อังกฤษนั้น สถาบันวัฒนธรรมของอังกฤษ
ที่ชื่อว่า The British Council เป็นผู้ออก
เงินให้ นักเขียนชาวมาเลเซีย ซึ่งมีอาชีพ
เป็นครู และมิงานกวีเป็นอาทิแรก ได้รับเงิน
ช่วยส่วนหนึ่งจากรัฐบาลของเขาเองส่วน
หนึ่ง และอีกส่วนหนึ่ง จากสำนักแถลง
ข่าวออสเตรเลียประจำประเทศมาเลเซีย.

ส่วนการเชิญนักเขียนจากประเทศไทย
นั้น กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่าง-
ประเทศเป็นเจ้าของเรื่อง โดยทางการเชิญ
ผ่านมาทางนั้น และกรมสารนิเทศมองไม่
เห็นการติดขัดเพื่อทำการเลือกสรรนัก-
เขียนไทยที่จะส่งไปตามคำเชิญ ได้จาก
ทางอื่น จึงมอบให้สมาคมภาษาและหนังสือ
แห่งประเทศไทย เป็นผู้ทำการคัดเลือก
หาตัวผู้ที่จะไปเข้าประชุมและสมาคม

ภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยส่งนาม
ข้าพเจ้าไปยังกระทรวงการต่างประเทศ
โดยที่ไม่มีนักเขียนอื่น ๆ ที่เป็นสมาชิกของ
สมาคมแสดงความสนใจ ใคร่ไปเข้าร่วม
ประชุมครั้งนี้.

เมื่อข้าพเจ้าส่งประวัติและแจ้งไปว่า
ข้าพเจ้าจะขอพูดเรื่อง "Thai Poetry : Its
Structure and Salient Features" เป็น
contribution แก่ที่ประชุม คุณประสา คุณ
เกษม อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการ
ต่างประเทศ แสดงความยินดีที่คนไทยมี
อะไรจะให้ เป็น contribution แก่ที่ประชุม
ระหว่างประเทศ และทั้งยังเป็นการโฆษณา
เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทย
แก่โลกเป็นอย่างดีอีกสักหนึ่งด้วย.

ข้าพเจ้าต้องขอบพระคุณท่านอธิบดีที่
แสดงความเห็นใจต่อข้าพเจ้า โดยนัยที่ว่า
ข้าพเจ้านั้นเวลานี้เป็นข้าราชการบำนาญ
อยู่ยังชีพด้วยเบี้ยบำนาญอย่างเดียว หา
มีรายได้อื่นอย่างอื่นด้วยไม่ จึงช่วยเป็นธุระ
ประยังทำการติดต่อยัง พล.อ.ท. ส่วน สุข-
เสริม กรรมการผู้จัดการของบริษัทการ
บินไทย Thai International ซึ่งคุ้นเคยกับ
ท่าน แจ้งว่าข้าพเจ้าได้รับการเลือกสรร
ให้เป็นผู้แทนไทยไปเข้าประชุม "Writers"

Week” ของ Adelaide’s Festival of Arts และโดยที่ข้าพเจ้ามีความประสงค์จำนงหมายในการโฆษณาเผยแพร่สมบัติทางวัฒนธรรมของไทย ให้กว้างไกลไปในโลก จึงใคร่ขอความช่วยเหลือให้ข้าพเจ้าได้เดินทางโดยสายการบินของบริษัท “ไทย—อินเตอร์” จากกรุงเทพถึงซิดนีย์และกลับเป็นที่น่าซาบซึ้งใจยิ่งนักที่ พล.อ.ท. สอน สุขเสริม กรุณาตอบสนองด้วยดี และด้วยความเต็มใจ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาปรานี มีใจกว้าง และมองเห็นการณ์ไกลของท่านในอันที่จะช่วยกันรื้อโลงฝังเสริมสนับสนุนสมบัติทางวัฒนธรรมของไทยให้กว้างและไกลไปในต่างประเทศ.

ครั้งวันเอง เป็นโอกาสให้ข้าพเจ้าเดินทางโดยสายการบินของไทย ซึ่งมี “บริการเองหลวง” ที่เลื่องชือลือชาและกระฉ่อนโลก ทำให้ข้าพเจ้าชื่นชมด้วยความยินดีและพอใจในบริการต้อนรับ ด้วยอาหารโอภาปราศรัย พุดจาตักทายสนทนา ด้วยดวงหน้าอันยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นที่ประทับใจยิ่งนัก และถ้าจะว่ากันถึงเรื่องอาหารบนเครื่องบินกันแล้วบริการของ Thai International นับว่าเป็นยอด นำมาให้รับประทานแทบว่าจะไม่มีการสะดุดหยุด

หย่อนมือแล้วมืออีก จนแทบจะรับประทานไม่ไหว และทั้งแอร์คอร์ทอวยอย่างมากมาย อีกด้วย เครื่องดื่มทั้งแข็งและอ่อน มีบริการอย่างบรรจบครบครัน.

พูดถึงบรรดาคุณผู้หญิงที่คอยให้บริการแก่ผู้โดยสารบนเครื่องบิน ก็ล้วนแต่มีรูปร่างสวย ๆ ทั้งสิ้น และทั้งยังยิ้มแย้มอยู่เสมอด้วย จริงแล้วหนอ คุณสาว ๆ สวย ๆ เหล่านี้ช่วยยืนยันได้อย่างดีมีน้ำหนักว่า “Thailand is the Land of Smiles” ข้าพเจ้าจำต้องเล่าแถมพกหน้อยว่า ตอนข้ากลับเด็กหนุ่มชาวออสเตรเลีย ซึ่งเป็นผู้โดยสารนั่งร่วมกับข้าพเจ้า และเขาจะไปเปลี่ยนเครื่องบินที่คอนเมือง เพื่อดูตรงไปยังนคร เทล—อิวฟ์ ต่อไปถึงกับออกปากกับข้าพเจ้าถึง ๆ ว่า “ผมว่าผู้หญิงไทยนั้นมีแต่สวย ๆ ทั้งนั้น” ข้าพเจ้าไม่กล้ายืนยันรับคำอย่างเต็มปากเต็มคอ ได้แต่่อมยิ้มด้วยความยินดีและภาคภูมิใจอย่างเคียวเท่านั้น ฐานที่ข้าพเจ้าเกิดมาเป็นคนไทย แต่ข้าพเจ้าได้เฝ้าปากขอ “ไอ้ของไทย” จากคุณสาวสวยผู้หนึ่ง ให้เขาออกหนังสือเป็นที่ระลึกในการซาบซึ้งตรึงใจของคุณสาว ๆ ของเราบนเครื่องบิน โดยปกติแล้วข้ออธิษฐานที่ฉัน แจกแต่เฉพาะผู้โดยสารที่เป็นสตรีเท่านั้น.

โดยเหตุผลรูปร่างอย่างเดียวกัน หลังจากได้อ่านประวัติของข้าพเจ้า สถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียในประเทศไทย ได้ให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยกรุณาเป็นธุระจัดให้รัฐบาลของออสเตรเลีย ณ กรุงแคนเบอร์รา นครหลวง ให้การต้อนรับแก่ข้าพเจ้า ด้วยการให้ความสะดวกในการเดินทางไปกลับภายในประเทศ ระหว่างนครซิดนีย์ กับนครอะดิเลด และจัดให้มีผู้มารับ ณ สนามบินแล้วพาไปอยู่โรงแรมพร้อมด้วยการกินอยู่อย่างสมบูรณ์ และตอนขากลับ ก็มีผู้คอยให้ความสะดวกไปส่งยังสนามบินอีกด้วย ทั้งนี้ว่า เป็นการแสดงน้ำใจไมตรีของสถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย อย่างสูง ข้าพเจ้าจำต้องขอแสดงความซาบซึ้งตรึงใจไว้ในที่นี้ด้วย.

งานมหรหรรมนานาศิลปะอันมโหฬาร โอฬาริกของนครอะดิเลด ครั้งที่ ๘ นี้ มีสมเด็จพระราชชนนีเอลิซาเบธของอังกฤษเป็นองค์อุปถัมภ์ ประธานของงานคือ ฯพณฯ ร.ว. เคสล์เบ็คต์ นายกเทศมนตรีของนครอะดิเลด ประธานคณะกรรมการดำเนินการคือ บัญช ร. แม็คลิน.

การแสดงต่าง ๆ มีทั้งกลางวันและกลางคืน งานกลางวันส่วนมากเริ่ม ๑๔.๐๐ น. แต่บางวันก็เริ่มแต่ ๑๑.๐๐ น. ส่วนกลางคืนเริ่มเวลา ๒๐.๐๐ น. เป็นประจำ และใช้ที่แสดงมากมายหลายแห่งด้วยกัน อาทิ โรงละครของมหรหรรเมอซึ่งสร้างขึ้นเป็นพิเศษสำหรับงานมหรหรรเมอประชุมใหญ่ของศาลาว่าการเทศบาลนครอะดิเลด โรงละครที่ถนนนิมรอก โรงละครสก็อตต์ สนามกีฬาของมลรัฐออสเตรเลียตอนใต้ โรงละครหลวง เอลิซพระนามของพระบรมราชินีนาถ หอศิลปะบางแห่ง และโรงละคร เล็ก ๆ อื่น ๆ อีกหลายแห่ง ส่วนละครสัตว์ใหญ่ของกรุงมอสโคว์นั้นเปิดแสดงที่อุทยานหย่อนใจอันมีชื่อว่า West Parklands ของนครอะดิเลด การแสดงประเภทต่าง ๆ แบ่งออกได้ดังนี้ (๑) คนตรี มีทั้ง Symphony Orchestra, การแสดงเดี่ยวด้วยการใช้เครื่องดนตรีต่าง ๆ และคนตรีโยธวาทิต และอย่างอื่น ๆ อีก (๒) มหาอุปรากรและระบำปลายเท้าบัลเลต์ (๓) ละครพูด ซึ่งมีมากมายหลายเรื่องหลายรายการด้วยกัน (๔) การระบำรำฟ้อน ก็คือ คนตรีและการเต้นรำแบบพื้นเมืองอันมีพื้นฐานมาจากนิทานชาวบ้านของคณะที่มาจากประเทศโปแลนด์

การประชุม “สัปดาห์นักเขียน”

๑๕๗

(๕) ละครสัตว์คณะใหญ่จากนครมอสโคว์ ผู้ที่เข้าชมต้องไปซื้อตั๋วราคาตั้งแต่ ๒ ถึง ๕ เหรียญ สุดแต่ประเภทของการแสดง.

ส่วนการประชุม กลุ่มของ “Writers' Week” นั้น มีที่หอประชุมหอสมุดของ มลรัฐ เริ่มตั้งแต่ ๙.๓๐ น. เป็นประจำ พัก รับประทานอาหารกลางวัน เริ่มตอนบ่าย ๑๔.๐๐ น. ไปเลิกเอาตอนเย็น ไม่มีการประชุมตอนกลางคืน เพราะเปิดโอกาสให้นักเขียนทั้งหลายไปเข้าชมการแสดง รายการต่าง ๆ ตอน ๒๐.๐๐ น.

อนึ่ง มีการนิพนธ์อยู่ ๓ รายการ ซึ่งนักเขียนที่ได้รับเชิญให้มาในงานสัปดาห์นักเขียน ๔ ท่านด้วยกัน ได้โอกาสเข้าแสดงปาฐกถาในโรงละครใหญ่ของงานมหกรรม คือ.

๑. John Updike นักประพันธ์นวนิยาย และเรื่องสั้นชาวอเมริกัน ซึ่งผู้อ่านมีทั้งที่ชมเชยและชิงชัง เพราะบริบทหรือ theme ในนวนิยายของเขา แม้จะไม่แสดงความเลื่อมใสในคริสตศาสนา แต่วาระแห่งสงสัยสงกาในองค์พระผู้เป็นเจ้า.

๒. Nadine Gordimer ประพันธ์กา-
วีณีชาวแอฟริกาใต้ มีชื่อเขียนนวนิยาย
ขึ้นมา ๕ เล่ม และประมวลเรื่องสั้น ๆ อีก

หลายเล่ม และหนังสือบางเล่มมีลักษณะ
ต่อต้านการเมืองและสังคมร่วมสมัยเข้า
จึงถูกเซ็นเซอร์ ห้ามผู้อ่าน.

๓. Oswald Mbuyenzi Mtshali นัก
เขียนหนุ่มชนเผ่าซูลู ในแอฟริกาใต้
วรรณกรรมเล่มแรกของเขา คือ กวินิพนธ์
เขามักเขียนเกี่ยวกับชีวิตคนบ้านนอกคอก
นาใน Zululand อันเป็นถิ่นกำเนิดของเขา
เขาแสดงความรู้สึกออกในวรรณกรรม
ของเขาว่าถูกอึดอัดบีบด้วยโลก ๒ โลก
กล่าวคือ โลกหนึ่งถูกทำลายมลายลงไป
แล้ว และอีกโลกหนึ่งนั้นเขามุ่งไปถึง.

๔. R.K. Narayan นักประพันธ์ชั้น
แนวหน้าของอินเดียซึ่งเขียนเป็นภาษา
อังกฤษ มีผลงานคือ นวนิยาย ๑๐ เล่ม
และเรื่องสั้นอีกมากมาย และในข้อเขียน
ของเขาล้ำแกลงถึงการเปลี่ยนแปลงอย่าง
ไม่มีการสะดุดหยุดยั้งของประวัติศาสตร์
ต่างๆ นานาสารพันของอินเดีย ใน
เมืองแห่งจินตนาการเล็กๆ ชื่อ มัลลาคู.

เจ้าของข้อเขียนนี้มีโอกาสได้ร่วมอภิ-
ปรายในรายการ วันที่ ๑๕ มีนาคม เวลา
๙.๓๐ น. ซึ่งเขากำหนดไว้ว่า “Liter-
ature and Politics” อันเป็นรายการกวี
นิพนธ์ เพราะข้าพเจ้าเสนอไปล่วงหน้าจะ

ขอพูดเกี่ยวกับกวีนิพนธ์ไทย แต่บังเอิญ
เขาไม่มีโอกาสให้ข้าพเจ้าพูด แต่เชิญให้
ร่วมอภิปรายในหัวข้อที่ main speakers ๓
คน นำเสนอ คือ (๑) Poetry and Poetry's
Sake (๒) Poetry and Politics และ (๓)
Poetry and Society เขาบอกล่วงหน้าว่า
ให้เวลาข้าพเจ้าเพียง ๑๐ นาที เท่านั้น และ
คอยเตือนเรื่องเวลาอยู่เรื่อยด้วย.

ข้าพเจ้าจึงนำเสนอได้แต่เพียงสั้น ๆ
เกี่ยวกับ **Poetry and Poetry's Sake**
ข้าพเจ้ายกตัวอย่างเพลงเกี่ยวข้าว ซึ่งร้อง
และรำกันเล่นเวลาลงแขกเกี่ยวข้าว
ระหว่างชายกับหญิง คึกคัก คนพวกนี้เป็น
ชาวนา หาได้ร่ำเรียน^{อยู่}วิชาการแต่งกวี

“ ๔๔๕
ธรณีนถ

เราก็คืออาจารย์

เรผลิตท่านประหาร

เรผลิตท่านมล้าง

ผลในที่สุด สมเด็จพระนารายณ์
มหาราช มีพระบรมราชโองการโปรด-
เกล้าให้ประหารเจ้าเมืองนครด้วยดาบเล่ม
เกี่ยวกันนั่นเอง.

นิพนธ์อันใดไม่ แต่เขาก็ร้องกันออกมา
สัมผัสคล้องจอง เป็นการเกี้ยวพาราสีของ
ชาย และการปัดรักของหญิงด้วยการ
กระตั้นกระแทกแตกกัน เหยียดหยามของ
ฝ่ายผู้หญิง ที่หาว่าผู้ชายล่ออำนาจเข้ามา
เกี้ยวโดยยกกลอนตอนหนึ่ง เป็นการสาธก
คือ “ไต่ย็นเสียงคนมาปนเสียงหมา ไม้^{อยู่}
จะจำเสียงไหน?”.

เกี่ยวกับ **Poetry and Politics** ได้
ยกกรณีของศรีปราชญ์ ซึ่งถูกเจ้าเมือง
นครพิฆาตฆ่าด้วยดาบ ที่ชุกชุม^{อยู่}เพียง
กลอนไปเกี่ยวเมียเจ้าเมืองนครเข้า ศรี-
ปราชญ์เอาเท้าเขียนบนทรายแทนปากไก่อ
ว่า.

เป็นพยาน

หนึ่งบ้าง

เราชอบ

๔๕
ดาบนคนสนอง”

และส่วนที่เกี่ยวกับ **Poetry and
Society** นั้นข้าพเจ้ารวบรัดสาธิตเพลง
แมวไทย เพราะเวลาไม่อำนวยให้ข้าพเจ้า
พูดกล่าว ตามประสงค์จำนงหมาย

การประชุม “สัปดาหฺนักรเขียน”

๑๕๕

ข้าพเจ้าว่า เจ้าของแมวไทยมีตาดำ แต่
แมวไทยโพล่ไปมีตาเป็นสีน้ำเงินเข้า พวก
หม่อมๆ จึงรักใคร่และสนใจเลี้ยงไว้กัน
มาก เพราะกลมกลืนและเข้ากันกับดวงตา
สีน้ำเงินของพวกเธอ และแมวไทยนี้มี

ลักษณะพิเศษ คือ รักเจ้าของ พัวพัน
กตัญญู และจับหนูเก่ง คนไทยจึงมักถนอม
สรรเสริญแมวไทยไว้ให้เป็นขบถเรียนแก่
สังคม คือ.

แมวเอ๋ยแมวเหมียว
ร้องเรียกเหมียวเหมียวเดี๋ยวก็มา
รู้จักเอารักเข้าต่อตัง
ควรนับว่ามันกตัญญู

รูปร่างประเปรี้ยวเป็นนักรหนา
เคล้าแข้งเคล้าขาน่าเอ็นดู
ค่าค่าชานั่งระวังหนู
ควรดูเยี่ยงไว้ใส่ใจเอ๋ย

ซึ่งข้าพเจ้าแปลเป็นภาษาอังกฤษ ให้ฟังว่า.

“Oh cat! you wonderful, wonderful cat!
Obediently you answered when I called.
Gently you nestled and caressed me;
And how lovely you were to look upon!
And how fondly you showed you loved me.
Gratitude and devotion were the keynotes of your life.
It was to protect me you chased mice at night.
Man could well remember and copy your many virtues.”

และข้าพเจ้าเปรียบเทียบกับให้เห็นว่า เพลงแมวของฝรั่ง หามีความหมายเทียบได้กับเพลง
ของไทยอย่างใดไม่เลย เพลงแมวของฝรั่ง มีดังนี้.

“Ding, dong, bells
Pussy's in the wells.
Who put her in?
Little Tommy Green.
Who pulled her out?
Little Tommy Trout.
What a naughty boy was that
Thus to drown poor pussy cat.”

และตอนสุดท้ายปลายขบวน ใต้ธง เพลงแม่วไทย ทำนองแขกบรเทศของเก่า จากบทออกสร้อยสุภาวิศของกระทรวง- ธรรมการครั้งเก่าให้เป็นของขวัญแก่งาน มหกรรมครั้งนี้

หลังจากนั้น มีผู้คนต้อนรับ ยิ้มแย้ม แจ่มใสทักทายซ้ำพเจ้า ชายคนหนึ่งว่า แปลกแต่ไพเราะ อีกคนหนึ่งว่า ภรรยา เขารักแม่วไทยเสียเป็นที่สุดแล้ว สุภาพ สตรีหลายคนแสดงทอຍขอบอกขอบใจ ซ้ำพเจ้า.

ข้อสรุป

ปัญหาที่ว่า การไปร่วมประชุมครั้งนี้ ได้ประโยชน์อะไรแก่ประเทศไทยบ้าง?

ไ้ : (๑) เป็นการโฆษณาเผยแพร่ สมบัติทางศิลปวัฒนธรรมของไทย.

(๒) ในบทเรียนแต่ตะวันตก ซึ่ง เพิ่งเล็งเห็นกันหน่วงไปทางวัตถุนิยม ว่ามี อะไรหลายอย่างที่ตะวันตกจะสามารถเรียน ได้จากตะวันออก ซึ่งยึด จิตนิยม ดัง ทั่วอย่าง เพลงแม่วไทย นั้นมีความหมาย และเป็นปรัชญาชีวิตแก่สังคมกว่าเพลง แมวของฝรั่งมากมาย.

(๓) ตะวันตกกับตะวันออก จะ ต้องมีสัมพันธ์อันดีต่อกัน และช่วยสร้าง สันติให้แก่โลก เพราะ technology ของ ตะวันตก หาใช้ที่มาแห่งความสุขสงบ อย่างใดไม่.

ของดี ๆ ที่ประสบพบเห็นในออสเตรเลีย

(๑) บรรดาคณขับริด มีมารยาทที่ เห็นอกเห็นใจคนอื่น และเชื่อฟังกฎจราจร.

(๒) คนเดินก็เชื่อฟังและปฏิบัติตาม- กฎจราจรดีมาก ข้ามถนนเฉพาะเมื่อเวลา ไฟเขียว.

(๓) ผู้คนขยันขันแข็งทำงาน ไม่ เกียจคร้าน ในโรงแรมที่พักมีนักเรียน มาทำงานเสิร์ฟอาหารกันคับคั่ง เป็นการหา ลำไ้ช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่.

(๔) เอาใจใส่สนใจทั้งทางสักรรรม และอุตสาหกรรม แสดงความมั่งคั่งมาก เพราะเงินดอลลาร์ของออสเตรเลีย สูงกว่า ดอลลาร์อเมริกันครึ่งเท่าตัว.

(๕) สวนหย่อนใจ หรือ parks มี จำนวนมาก และมีชื่อหมกไม่ว่าจะเล็กน้อย แค่ไหนเป็นการแสดงการซาบซึ้งในกุศล จิตของบุคคลผู้มอบที่ทางให้.

การประชุม “สัปดาหฺ์นักเขียน”

๑๖๑

(๖) เอาใจใส่ในวิชาวิทยาศาสตร์ และทางวิชาการมากดังตัวอย่าง คิดจะทำ โทรทัศน์สีให้มีเสียง Hi-Fi คือ ใ้ยินออกมารอบทิศ.

(๗) รัฐและสภายันหลายแห่งให้เงินอุดหนุนทุนเจอนักเขียนนักประพันธ์ ให้มีโอกาสดึ่มตาอาปาก เวลามีจำนวนนักเขียนที่ไ้รับการอุดหนุนถึง ๑,๓๐๐ คน.

(๘) จากการสนทนาปราศรัยกัน ได้ข้อประจักษ์ว่า ชาวออสเตรเลียเอาใจใส่สนใจในการเขียนกันมาก อาทิ กวีคนหนึ่งมีอาชีพประจำเป็นชาวไร่ เลี้ยงแกะ และรีดนมวัว แต่เขาได้มีผลงานพิมพ์ออกมา ๑ เล่ม แม้บ้านคนหนึ่งเป็นนักเขียนเรื่องเท็ก สภามุสตริชาวนิวซีแลนด์คนหนึ่งบอกว่าสามีทำการค้า แต่ตนเองเป็นนักวิจารณ์หนังสืออยู่บ้าน.

Writers' Week

The Adelaide's Festival of Arts

Chun Prabhavi-vadhana

Thailand's Representative Attending the Affair

Writers' Week is an activity of Adelaide's Festival of Arts of South Australia which is its 8th biennial endeavour in 1974.

The Adelaide's Festival of Arts of South Australia was conceived in 1960 by the triumvirate Sir Roland Jacobs, the late Professor John Bishop and the late Sir Lloyd Dumas; and the survivor of the group is Sir Roland Jacobs who was 83 on February 28 last, with a fund of \$ 1,000 to start the ball rolling from the city's contributors.

Mindful of the fact that, as a rule, art treasures, e.g. painting, objects d'art, antiques are exclusively enjoyed and appreciated by its owners, etc. none others. One aim of the Festival is therefore to assemble, as many as possible, art treasures from local and faraway sources for the public to have a fair chance to view and to enjoy in one single occasion; and another intention is to present arts of Australia in an international context—a feast of music, opera, theatre, ballet, art, literature and light entertainment. It is naturally exhilarating fare and the city is decorated for the occasion.

The Adelaide's Festival of Arts is a biennial affair which is held every two years of even numbers for about 5 weeks March 9–30, while the Barossa Valley Vintage Festival, where the vineyards of South Australia are located, is alternately held in years of odd number, over the

weekend in March or April, at its locale: the Barossa Valley.

As for "Writers' Week" which is only a partial affair to the Festival lasts just about a week, March 10–17.

The Festival broke the ice with the grand performance of the "Boston Pops", conducted by the famed 80-year-old Arthur Fiedler with variety of exciting scores from Rimsky-Korsakov's glowing "Scheherazade" to Liszt's arrangement of the Hungarian tune "Rakoczy March." Then a serious note was introduced with Liszt's "Les Prelude, a symphonic poem based on a poem by Lamartine, etc.

The Governor (Sir Mark Oliphant), the Prime Minister (Mr. Gough Whitlam), Lord Mayor (Mr. R.W. Clampett) were among official guests, along with their dignified wives. The chairman of the Festival Board of Governors (Mr. Bruce Macklin) was on hand to bid official welcome. And the Festival was presided by Lord May who was President of the 8th Biennial Adelaide Festival of Arts; it took place in the Festival Theatre which was still uncompletely constructed for the affair.

As for Writers' Week, Professor Geoffrey Blainey of Adelaide University did the opening, a day after, on the Barr Smith Library Lawn of the University, entailing stimulating and diversified programmes of discussions, seminars, lectures and poetry readings provided by

distinguisshed overseas and Australian writers, including expatriates Sumner Locke Elliot, Shirley Hazzard, Peter Porter and Randolph Stow.

During the Festival period, a large number of companies and individuals presented programmes of concerts, musicals, play, operas, ballets, circus, exotic dances, lectures, poetry reading, arts and crafts exhibitions, lunch hour revues, music and children's entertainments in halls and theatres through the city and its environs, starting from 11.00 a.m. until evening; and evening programme began at 8.00 p.m.

As for Writers' Week, the activity was held at State Library Lecture Theatre; and the topics of discussions including poetry, fiction, nonfiction, children's books and writers' personal views; Beginning from 9.30-12.00, 2.00-5.00 and again at 8.30 p.m.

Among the writers' group, only 4 personalities were shifted form State Library Theatre to present their deliberations in the form of lectures in the grand Festival Theatre; They were John Updike, controversial American short story writer and novelist; who analysed the claustrophobia of middle-class marriage and small town life; Nadine Gordimer who was born in Transwaal mining town in 1923, blazed onto the world literary scene when still in her twenties. She has published 5 novels as well as numerous volumes of short stories; Oswald Mbuseni Mtshali, a young Zulu writer who writes of the life of peasants in his native Zululand, caught, between two worlds, feeling the old has been destroyed and the new one always beyond reach; and R.K. Narayan who lives in Mysore, South India is widely regarded as India's leading novelist writing

in English, Narayan localizes "the kaleidoscope diversity of Indian experience in semi-imaginary town of **Malgudi**."

As for myself, I was invites on Thursday, the 14th, 9.30-11.00 a.m. at State Library Lecture Theatre in the discussion on Literature and Politics, Poetry for Poetry's Sake as well as Poetry and Society. For my part, I was given exactly 10 minutes for the delivery, even I requested for half an hour. Inasmuch as I was short of needed time, I went straight to the core, no beating around the bush. As for poetry for poetry's sake, I pointed out of the pastime of rhyme-making and singing contest which prevails in the central rural region of Thailand, in which there is a contest, at the time of harvest, esp. paddy thrashing bec, of extemporaneous rhyming between parties of men and women.

In this rhyme making and singing contest, it is not unusual for one to enjoy wit and humour the farming folks of Thailand impart in their spontaneous and unrehearsed singing which is เพลงเกี่ยวข้าว or the harvest song.

In one instance, as a demonstration, a man sang that he came to the girl's front gate and, lover-like, had pleaded for admission; while the girl, who did not desire the young man's address, sang this in reply:

ไต่ย็นเสียงคนมาปนเสียงหมา ไม่ว
จะจำเสียงไหน

which is translated as-

"I heard the voice of a man mingled with that of dogs, and I do not know which to respond to."

The subtle humor, and insult intended and conveyed in this extemporaneous and unrehearsed rhyming and singing, can only be appreciated to the full by those who know these merry and poetic farmers well, for they really are uneducated and they know nothing about poetry composition.

For **Poetry and Politics**, I only cited our historical account of yesteryears when Ayudhya was still the capital under the reign of King Narai of the 17th Century. King Narai had a young poet laureate

Be ye my witness,
God's image, though I stand
If wrong I gave, land
If wrong here I take,

And on being informed of the execution for minor misdemeanour of praising in verse the Governor's mistress; resultantly, King Narai ordered the Governor beheaded by the same sword.

For **Poetry and Society**, I surprised the audience by singing the Siamese cat
The Westerner's reads:

Ding, dong bell.
Pussy's in the well.
Who put her in?
Little Tommy Green

Ending in a lighter vein:

Who pulled her out?
Little Tommy Trout.
What a naughty boy was that
Thus to drown poor pussycat.

Our Siamese cat song was not only the most popular school song one time, but it teaches many virtues that should be cultivated, lessons that are sugar-coated

by the name of Sri prajna; because of his penchant for committing poetic indiscretions with the court ladies he was sent away to the city of Nagara in the South.

While not long in exile Sri Prajna sang a song in praise of the Governor's mistress. Perhaps the Governor, having neither appreciation of poetry nor a sense of humor, ordered Sri Prajna beheaded; and before the sword fell, he wrote these immortal lines, which is Seni Pramoj's translation in Thai rhyme scheme:

oh sand !
at stake.
through this sword.
strike back the striker.

song, to fit in with the festive mood of the Festival.

My penultimate act was to show the contrast between the favorite nursery song of the Westerners about a cat and the Siamese song on the same subject.

by their application to each child's cat: This is certainly one of the creative thinkings the West may learn from the ageold East.

The following is my own translation of the song which I sang in classic style of Thai tune called "Boradesa":

Oh cat! You wonderful, beautiful cat!

Obediently you answered when I called.

Gently you nestled and caressed me.

And how lovely you were to look upon!

And how fondly you showed you loved me.

Gratitude and devotion were the keynotes of your life.

It was to protect me you chased mice at night.

Man could well remember and copy your many virtues.

I think I should mention about a few performances, besides that of the Boston Symphony Orchestra, which interested me during my presence in Australia's Festival City. One was the music theatre of "The Fires of London," conducted by leading young British composer Peter Maxwell Davies. It was acclaimed as the world's leading exponents of music theatre, consisting of a group of London's finest instrumentalists who took a semi-acting role in their highly

stylised and entertaining music theatre pieces. The other was "The Polish National Song and Dance Company-Slask," which had been seen by millions of spectators on four continents. Slask's role in Polish folklore was carried out by 100 performers in a huge spectacle of Poland's best-loved and original dances. Some 25 changes of costume were a feature of the company's presentation, all with wealth of magnificent color and rich embroidery.

Last but not least, my humble contribution to "Writers' Week" would not come to reality, unless with high thinking, broader view and farsightedness of Air Marshal Suan Sukserm, Manager. Director of Thai International Company Ltd. who, in consonance to all intents and purposes, with the will of Mr. Praja Gunakasem, D.G. of Information Dept. of Foreign Ministry to promote beautiful Thai culture to be known and appreciated outside Thailand, by providing flights to Sydney and back by Thai International Royal Orchid Service of world fame. And I cannot pass by without being most appreciative of the kind countesy of the Australian Government at Canberra in according me transportation and accommodation facilities while in Australia.

บทบรรณาธิการ

โรงอุปรากรชิตินัย

เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๑๖ สมเด็จพระบรมราชินีนาถอลิซาเบธที่ ๒ แห่งจักรภพอังกฤษ โดยเสด็จโดยเจ้าชายฟิลิปพระสวามี ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบรัฐพิธีเปิด “โรงอุปรากรชิตินัย” ท่ามกลางแขกรับเชิญที่มาร่วมในพิธีนี้กว่า ๑๕,๐๐๐ คน ตามข่าวของสำนักแถลงข่าวออสเตรเลียประจำกรุงเทพมหานคร กล่าวว่า อาคารคอนกรีตของโรงอุปรากรชิตินัยนี้มีมูลค่าประมาณสามพันล้านบาทหรือ ๑,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย ใช้เวลาก่อสร้างนานถึง ๑๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๑๖) สถาปนิกวิศวกร นักคำนวณ และนักวิชาการได้ใช้เวลาสำหรับการเตรียมโครงการก่อนการก่อสร้างด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ชั่วโมงทำงาน ซึ่งมีประสิทธิภาพเท่ากับการทำงานของนักคณิตศาสตร์จำนวน ๑,๐๐๐ คนและทำงานถึง ๑๐๐ ปีทีเดียว.

“โรงอุปรากรชิตินัย” เป็นสถาปัตยกรรมอาคารสาธารณะแบบใหม่แบบหนึ่งที่ไม่มีความคล้ายคลึงกันใดในโลกเสมอเหมือนด้วยรูปทรงที่เด่นไม่เหมือนอาคารอื่นใด นับเป็นความสามารถอันมหัศจรรย์ในการผสมผสานความชำนาญชำนาญที่เกื้อหนุนเรียกได้ว่าเห็นอมนุษย์ของสถาปนิกวิศวกร นักคำนวณ และนักวิชาการ ซึ่งได้ร่วมกันฟันฝ่าอุปสรรคนานาประการมาจนสำเร็จนี้ ได้พัฒนาการมาจากเค้าโครงจินตนาการของโจเอิน อุตซัน (Joern Utzon) สถาปนิกชาวเดนมาร์ก โครงสร้างดั้งเดิมเป็นรูปเปลือกหอยที่โค้งไปโค้งมาหลายแบบ ใน พ.ศ. ๒๕๐๐ บริษัท โอว์ อารูป และหุ้นส่วน (Ove Arup and Partners) แห่งประเทศอังกฤษจึงได้รับงานเป็นผู้คำนวณโครงสร้างน้ำหนักแบบหลังคา จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๔ อารูป และอุตซัน จึงได้ตกลงร่วมกันเลือกเอาโครงสร้างแบบ “เอลลิปติกอล พาราโบลอยด์” (Elliptical

Paraboloids) ซึ่งไม่เป็นโครงสร้างแบบเปลือกหอยอีกต่อไป แต่เป็นแบบไข่มุกชีกตามแนวยาว และมีหลังคารูปคล้ายใบเรือที่มีลักษณะโค้งทางโครงสร้างขนาดใหญ่ที่ประกอบขึ้นด้วยแนวคอนกรีตโค้ง ๆ หลายตอน การก่อสร้างด้วยวิธีให้ด้านหลังของโครงสร้างแบบเปลือกหอยชนกันเป็นคู่ ๆ แล้วเชื่อมต่อกันด้วยโครงสร้างแบบเปลือกหอยทางด้านข้างหรือด้านขอบริม พร้อมกับมีที่ยึดอยู่ตรงกลางอีกที่หนึ่งทำให้เกิดความมั่นคงแข็งแรงทางโครงสร้าง.

“โรงอุปรากรชิตินัย” ประกอบด้วยโครงสร้างของอาคารคอนกรีตแบบเปลือกหอยใหญ่ ๆ ๓ คู่ คือ โรงแสดงดนตรีคอนเสิร์ต, โรงอุปรากร และภัตตาคาร หลังคาอาคารมุงด้วยกระเบื้องเคลือบสีวีนเป็นเงาสีขาวในตอนกลาง และไม่เป็นเงาสีเหลืองในตอนรอบนอก ใช้แผ่นตะกั่วหุ้มยึดรอยต่อระหว่างแนวชีกคอนกรีตและยึดกักรอยต่อของแผ่นกระเบื้องอีกที่หนึ่งซึ่งทำให้หลังคาของโรงอุปรากรชิตินัยสามารถกันน้ำได้ถึง ๒ ชั้น สำหรับกระเจกที่นำมาติดตั้งเป็นกระเจกที่ผลิตในประเทศฝรั่งเศส สักระเจกชั้นนอกเป็นสีเหลือง

บุษราคัมหนา ๖ มิลลิเมตร และสักระเจกชั้นในเป็นสีโลหะหนา ๑๒ มิลลิเมตรชั้นกันอยู่และยึดไว้ด้วย Polyvinyl Butyle ระหว่างกลางกระเจกนั้น กระเจกแผ่นที่ใหญ่ที่สุดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด ๑๔ ฟุต ๕ นิ้ว คูณด้วย ๘ ฟุต และมีน้ำหนักถึง ๑,๒๐๐ ปอนด์ ต้องติดตั้งด้วยรอยกพิเศษใช้โลหะปรอนซ์เชื่อมระหว่างแผ่นกระเจกและยึดแผ่นกระเจกด้วยหมุดเหล็กและยึดกันรอยรั่วที่หมุดเหล็กด้วยซีลคอน ภายในโรงแสดงดนตรีคอนเสิร์ต มียอดตรงกลางซึ่งกว้างประมาณ ๕๐ ฟุต ทำเป็นรูปโค้งวงกลม และจุดศูนย์กลางของความโค้งแบ่งออกเป็นสี่ด้าน ซึ่งประกอบขึ้นด้วยแผ่นกระเจกวางห่างกันจำนวน ๘๐ แผ่นให้เข้ากับส่วนโค้งที่มารวมกันในรัศมีที่แตกต่างกัน ๖ รัศมี จากยอดตรงกลางนี้มีแผ่นไม้ฉัตรวางทางแนวนอนหลายระดับแผ่ขยายเป็นรัศมีโยงไปจกขอบเพดานและย้อยลงเป็นเส้นตั้งตรง แล้ววกไปตามแนวนอนเหนือที่นั่งรอบบริเวณกลางของโรงแสดงดนตรีคอนเสิร์ต เพื่อที่จะให้ไม้ที่ไม้เปลี่ยนแปลงและเป็นลายไม้แท้ ๆ ของไม้เบิร์ช ห้องกว้างใหญ่โตมโหฬารนี้ก่อสร้างอย่างวิจิตรและระมัดระวังเป็นพิเศษ.

โรงแสดงดนตรีคอนเสิร์ต ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ๑๓ ส่วนดังนี้ คือ (๑) ห้องแสดงดนตรีคอนเสิร์ต, (๒) ห้องซ้อมดนตรีและบันทึกเสียง, (๓) ห้องแสดงละคร, (๔) เวทีแสดงละคร, (๕) ห้องบรรยาย, (๖) ห้องนั่งเล่นของประชาชน, (๗) ห้องทำงานของเจ้าหน้าที่บริหาร, (๘) ห้องทำงานของเจ้าหน้าที่บริหาร, (๙) ห้องควบคุมการซ้อมดนตรีและบันทึกเสียง, (๑๐) ห้องพักในโรงละคร, (๑๑) ห้องนิทรรศการ, ห้องแสดงดนตรีแจ๊สและห้องพักภาพยนตร์, (๑๒) ที่จอดรถยนต์, และ (๑๓) ภัตตาคาร ส่วนโรงอุปรากรประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ๑๑ ส่วนดังนี้คือ (๑) ห้องแสดงอุปรากร, (๒) เวที, (๓) ห้องพัก, (๔) ห้องนั่งเล่นสำหรับประชาชน, (๕) ภัตตาคารทางบ้านตะวันออกเฉียงเหนือ, (๖) ห้องซ้อมระบำบัลเลต์, (๗) ห้องซ้อมอุปรากร, (๘) ห้องซ้อมร้องเพลงประสานเสียง, (๙) ห้องเครื่องจักรควบคุมเวที, (๑๐) ห้องเก็บฉาก, และ (๑๑) ที่จอดรถยนต์ ทั้งนี้ ภายใต้งานที่แปลกประหลาดมหัศจรรย์ และใช้เวลาสร้างนาน ๑๔ ปีและเสียค่าใช้จ่ายถึง ๓,๐๐๐ ล้านบาทเอง ที่ไม่มีผู้กล่าวถึง

“โรงอุปรากรชนิดนี้” ไว้อย่างน่าฟังว่าเป็นการเริ่มต้นเหมือนมหากาพย์เรื่องใหญ่ ๆ บางเรื่องทีเดียว เป็นศูนย์กลางแห่งการโต้แย้งมากกว่าการก่อสร้างอื่นใดในยุคสมัยเดียวกัน ใ้รับทั้งการสรรเสริญอย่างสูง และการวิพากษ์วิจารณ์คำหิติดุเดือดอย่างกว้างขวาง อดีตอันไ้เปิดเผยจินตนาการอันยิ่งใหญ่ในการก่อสร้างโรงอุปรากรของเขาพร้อม ๆ กันที่รัฐบาลก็ให้การสนับสนุนในความพยายามระหว่างการก่อสร้างที่ยากลำบาก โรงอุปรากรแห่งนี้จึงเกิดขึ้น และดำรงอยู่อย่างในปัจจุบันสำหรับชาวเมืองและผู้มาเยือน ที่จะพบความสลับซับซ้อนเหนือธรรมดาสามัญและได้เข้าร่วมในกิจกรรมแห่งความรื่นเริงบันเทิงใจ ณ ที่นี้.

นครชนิดนี้เป็นนครหลวงอย่างเป็นทางการสมัยอาณาจักรของอังกฤษของมลรัฐนิวเซาท์เวลส์ ออสเตรเลีย มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๒๐ ตั้งอยู่บนฝั่งด้านใต้ของอ่าวแจ๊คสัน เป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาของประชาชนที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยชนิดนี้ (พ.ศ. ๒๓๕๕), หอศิลป์แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๔๔๗) และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๔๗๓) เป็นต้น

แต่ก็ยังเป็นเครื่องแสดงว่า สถาบันการศึกษาเหล่านี้ยังไม่ใช่การเพียงพอที่จะให้การศึกษาระดับความเข้มแข็งแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ผู้บริหารประเทศจึงได้ส่งเสริมให้มี “โรงอุปรากรชินนีย์” สิ่งประหลาดมหัศจรรย์สิ่งใหม่ที่สุดของโลก

ขึ้นมา, พฤติกรรมเช่นนั้นน่าจะได้นำมาเป็นตัวอย่างสำหรับผู้บริหารประเทศไทยในอนาคตเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่าการศึกษาประชาชน หรือการศึกษาผู้ใหญ่ผู้นั้นประชาชนจะต้องศึกษาคิดต่อกันไปจนตลอดชีวิต.

สมาชิกวารสาร ฯ โปรดทราบ

๑. ถ้าท่านเปลี่ยนยศ ชื่อ นามสกุล
๒. ถ้าท่านย้ายที่อยู่
๓. ถ้าท่านประสงค์จะบอกรับวารสาร ฯ ปีต่อไป

โปรดแจ้งให้สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยทราบ,

แผนกข่าว

พิธีมอบรางวัล รามอน แม็กไซไซ ประจำปี ๒๕๑๖

เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๑๖ ได้มีข่าวประชาสัมพันธ์จากนครมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ความว่า ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๑๖ เวลา ๑๗.๓๐ น. ณ ศูนย์รามอน แม็กไซไซ ถนนโรซาส นครมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ประธานศาลฎีกาแห่งฟิลิปปินส์ จะเป็นประธานในพิธีมอบรางวัลรามอน แม็กไซไซ ประจำปี ๒๕๑๖ แก่ชาวเอเชียผู้ทำคุณงามความดีของมูลนิธิรามอน แม็กไซไซ (Ramon Magsaysay Foundation) พิจารณาตัดสินว่าเป็นบุคคลผู้ที่ได้ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมอย่างแท้จริง มูลนิธิรามอน แม็กไซไซ ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๐๐ ภายหลังจากที่อดีตประธานาธิบดีรามอน แม็กไซไซ ถึงแก่อสัญกรรมจากอุบัติเหตุเครื่องบินตกได้ไม่นาน พันธสกลุรอกกเฟลเลอร์ ได้บริจาคเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์อเมริกัน เพื่อก่อตั้งมูลนิธิรามอน แม็กไซไซ ขึ้นเป็น

อนุสรณ์แด่อดีตประธานาธิบดีรามอน แม็กไซไซ พิธีมอบรางวัลนี้ได้กระทำกันในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเกิดของอดีตประธานาธิบดีรามอน แม็กไซไซ เป็นประจำทุกปี เป็นปีที่ ๑๖ แล้ว รางวัลรามอน แม็กไซไซ ประกอบด้วยประกาศนียบัตร, เหรียญทอง และเงินสดประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท (หรือ ๑๐,๐๐๐ ดอลลาร์อเมริกัน) สำหรับบุคคลผู้มีความดีได้รับรางวัลรามอน แม็กไซไซ ประจำปี ๒๕๑๖ คือ (๑) สาขาบริการสาธารณะ ได้แก่ สาธุคุณ อันโตนิโอ วาย. ฟอรัคซ บิชอปแห่งบาโคล็อก ในฟิลิปปินส์ภาคกลาง และนายเป็นจามิน ซี. แกสตัน เจ้าของไร่อ้อย ในฐานะที่ได้ทำงานอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาชนบทอันเป็นการช่วยส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น และเป็นการเพิ่มพูนความหวังของชาวนาที่มีหนี้สินในจังหวัดนิกรอส, (๒) สาขาการหนังสือพิมพ์ ศิลปการประพันธ์และศิลปการสื่อสาร ได้แก่ นางมิชิโกะ อิชิมุระ แม่บ้านชาวญี่ปุ่นผู้เป็นทั้งนักทอผ้าและนักเขียนบทความ

เรื่อง “พิษุนสาเหตุและผลของการถูกพิษสารปรอท” เป็นบทความที่ทำให้ได้รับรางวัล มุณิฉิรามอน แม็กไซไซ กล่าวว่า กว๊านผลงานเกี่ยวกับโรคมีนามาตะนางอิชิบูระ ได้รับการยอมรับว่าเป็น “เสียงของประชาชนของเธอ” ในการต่อสู้กับภาวะสกปรกจากอุตสาหกรรม ซึ่งทำลายชีวิตและทำให้ชีวิตของเขาเปลี่ยนไป โรคมีนามาตะ เป็นโรคที่มักทำให้เสียชีวิต ซึ่งเกิดจากการถูกพิษสารปรอทในปลาปู หอยและกุ้ง บางครั้งโรคนี้ทำให้ถึงตายและทำให้เป็นอัมพาตที่อวัยวะแขนขาและกล้ามเนื้อ ทว่าการประสานกันของกล้ามเนื้อและก่อให้เกิดความผิดปกติในการพูด การมองเห็น และการได้ยิน ส่วนใหญ่ของผู้ป่วยเป็นโรคนี้มักจะหมดหนทางที่จะรักษาให้หายได้ และมีความเจ็บปวดมาก โรคนี้พบกันเป็นครั้งแรกทางญี่ปุ่นตอนใต้ โรงงานเคมีภัณฑ์แห่งหนึ่งได้ปล่อยน้ำทิ้งที่มีสารปรอทลงไปในอ่าวมีนามาตะ ทำให้เป็นพิษในปลาที่จับจากอ่าวนี้, (๓) สาขาบริการรัฐบาล ได้แก่ ดร. เอนเงะ บาลาจินทรา จากิงกาลเซคาร์ ชาวมาเลย์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยยางแห่งมาเลเซีย ในฐานะที่เป็น

ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ที่เด่น มุณิฉิรามอน แม็กไซไซ กล่าวว่า ดร. เซคาร์ เป็นผู้ก่อให้เกิดความก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งจะนำอนาคตอันรุ่งเรืองและมั่นคงมาสู่ชาวสวนยางพาราทั้งหลายในเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดร. เซคาร์ เป็นผู้นำกลุ่มนักวิจัยที่ใหญ่ที่สุดในโลกซึ่งทำการวิจัยพืชผลเพียงชนิดเดียว คณะนักวิจัยปรับปรุงคุณภาพยางพาราด้วยวิธีที่มีประสิทธิภาพ เช่น ให้กรักยางลงในถุงพลาสติก เพื่อมิให้ยางสกปรก และมีการพยายามบำรุงที่ดินยางเพื่อให้ได้น้ำยางเพิ่มขึ้นเป็น ๒-๓ เท่า, (๔) สาขาส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันในระหว่างชาติ ได้แก่ สถาบันฤดูร้อนแห่งภาษาศาสตร์ซานตาแอนา แคลิฟอร์เนีย ในฐานะส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ และ (๕) สาขาความเป็นผู้นำชุมชน ได้แก่ นายแพทย์กระแสรุ ชนวงศ์ ชาวไทยวัย ๓๕ ปี ในฐานะเป็นผู้นำชุมชนประจำปี ๒๕๑๖ มุณิฉิรามอน แม็กไซไซ กล่าวว่า นายแพทย์กระแสรุ ชนวงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุขและสถานบริการแม่และเด็กในอำเภอเมืองพล

จังหวัดขอนแก่น อันเป็นอำเภอที่อยู่ห่างไกลกันการอำเภอหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย เป็นนายแพทย์ตัวอย่างที่ออกไปทำงานในต่างจังหวัด แม้จะมีอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนความไม่สะดวกนานาประการก็มีได้ตลอด นายแพทย์กระแสร์ ชนะวงศ์ มาจากครอบครัวที่ค่อนข้างยากจนในจังหวัดขอนแก่น มีพี่น้องด้วยกัน ๘ คน ต้องออกจากโรงเรียนเมื่ออายุ ๑๓ ปี เพื่อทำงานในร้านเครื่องหนังโดยไม่ได้รับค่าจ้าง จากนั้นก็เริ่มอาชีพด้วยการขายน้ำให้ผู้อื่นโดยสารตามสถานีรถไฟ ต่อมาได้รู้จักกับครูใหญ่โรงเรียนแห่งหนึ่งจึงได้เข้าเรียนต่อจนจบการศึกษาระดับมัธยม ต่อจากนั้นก็ได้รับการอุปการะจากพี่ชาย ส่งเสียให้ได้เรียนต่อในกรุงเทพฯ จนสามารถได้ปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตรศิริราชพยาบาล ใน พ.ศ. ๒๕๐๓ เมื่ออายุได้ ๒๔ ปี หลังจากสำเร็จการศึกษา เขาได้สมัครเข้ารับราชการและเลือกไปทำงาน ณ สถานีอนามัยเล็ก ๆ ประจำอำเภอเมืองพล เขาได้ลงมือทำความสะอาดอาคารด้วยตนเอง พร้อมก็เริ่มงานอย่างจริงจัง เขาได้ปฏิบัติ

งานช่วยเหลือประชาชน และได้ปลูกปล้ำปรับปรุงงานด้วยการเรียกรายเงินจากผู้มีอิสระทั้งหลาย เพื่อเก็บเงินไว้สร้างตึกใหม่สำหรับใช้เป็นตึกโรงพยาบาล ซึ่งปรากฏว่าประชาชนในเขตนั้นให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ ในปัจจุบันอำเภอเมืองพลสามารถมีศูนย์บริการสาธารณสุขขึ้นหนึ่ง ซึ่งมีสภาพเป็นโรงพยาบาลเล็ก ๆ ที่ทันสมัย ที่มีเครื่องมือเครื่องใช้อย่างครบครัน มีผู้อาสาสมัครเข้ารับการอบรมหน้าที่ให้บริการแก่คนไข้โดยไม่รับค่าจ้างใด ๆ เขาได้แนะนำให้ชาวบ้านที่ยากจนรู้จักปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควรด้วย เรียนรู้ถึงวิธีการวางแผนครอบครัวที่ทันสมัยที่สุด ตลอดเวลา ๑๒ ปี นายแพทย์กระแสร์ ชนะวงศ์ ได้ฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อนำความเจริญก้าวหน้าทั้งด้านการแพทย์และความรู้รอบตัวต่าง ๆ มาสู่ประชาชนอำเภอเมืองพลได้เป็นผลสำเร็จ ทำให้ชาวบ้านยกย่องนับถือและรักใคร่ นายแพทย์กระแสร์ ชนะวงศ์ เป็นคนไทยคนที่ ๖ ที่ได้รับรางวัลรามอน แม็กไซไซ สำหรับคนไทยผู้ที่เคยได้รับรางวัลนี้มาก่อน คือ (๑) นางสาวนิลวรรณ บันทอง สาขาบริการสาธารณะ หรือสังคมสงเคราะห์

ใน พ.ศ. ๒๕๐๔, (๒) นายป๋วย อึ๊งภากรณ์
 สาขางานของรัฐบาล ใน พ.ศ. ๒๕๐๘,
 (๓) นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว สาขางาน
 ของรัฐบาล ใน พ.ศ. ๒๕๐๘, (๔)
 ม.จ. สิทธิพร กฤดากร สาขาบริการ
 สาธารณะ ใน พ.ศ. ๒๕๑๐, และ (๕)
 นายประยูร จรรยาวงษ์ สาขาหนังสือพิมพ์
 ศิลปการประพันธ์และศิลปการสื่อสาร ใน
 พ.ศ. ๒๕๑๔ ก่อนออกเดินทางไปยัง
 มณิลา นายแพทย์กระแสร ชนระวงศ์
 ได้ตอบคำถามของผู้สื่อข่าวว่าจะนำเงิน
 รางวัลทั้งหมดที่ได้รับนี้มาช่วยเด็กนักเรียน
 ที่ยากจนในภาคอีสาน “วารสารห้องสมุด”
 ขอแสดงความยินดีต่อ นายแพทย์กระแสร
 ชนระวงศ์ ในฐานะที่เป็นผู้ได้เกียรติสูง และ
 ต่อเด็กนักเรียนผู้ยากจนในภาคตะวันออกเฉียง
 เหนือของไทย ในฐานะผู้ที่จะได้รับ
 การอุปการะส่งเสริม.

นโยบายเยาวชนแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๖ ได้
 มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง
 นโยบายเยาวชนแห่งชาติ ความว่า
 “... โดยที่เยาวชนเป็นทรัพยากรและ
 พลังที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สมควร
 ที่จะส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนของชาติ
 ให้กว้างขวางและเป็นพิเศษควบคู่ไปกับ
 การส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรด้าน
 อื่นๆ โดยกำหนดลำดับความสำคัญให้กระ-
 จ่ายผลการดำเนินงานไปสู่กลุ่มเยาวชน
 ที่เป็นกำลังส่วนใหญ่ โดยเฉพาะเยาวชน
 ที่อยู่โรงเรียนเป็นเบื้องต้น เพื่อประโยชน์
 อันสมบูรณ์ของประเทศ ทั้งไม่ละเลยที่จะ
 ข้างกันและแก้ไขปัญหาพิเศษเฉพาะเรื่อง
 ของเยาวชนที่สำคัญ ๆ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้
 เยาวชนไทยเป็นพลเมืองดี สามารถช่วย
 ตนเองและครอบครัว มีประโยชน์ต่อสังคม
 และเป็นกำลังสำคัญอันจะก่อให้เกิดความ
 ปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ ฉะนั้น
 ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึง
 กำหนดนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนา
 เยาวชนของชาติ ซึ่งถือเอาผู้มีอายุตั้งแต่
 แรกเกิดจนถึงอายุ ๒๕ ปีบริบูรณ์ เป็น
 เกณฑ์ขึ้นไว้เพื่อเป็นหลักปฏิบัติดังต่อไปนี้
 เป้าหมายในการพัฒนาเยาวชน เป้าหมาย
 ในการพัฒนาเยาวชนไทยนั้น คือ เพื่อปลูก
 ฝังและส่งเสริมให้เยาวชนได้มีคุณลักษณะ
 ดังต่อไปนี้ (๑) เป็นผู้ที่ศรัทธาและยึดมั่น
 ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมี

พระมหากษัตริย์เป็นพระประมุข, (๒) เป็นผู้มีระเบียบวินัย รู้จักสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบ ออกทน เสียสละ และขยันหมั่นเพียร, (๓) เป็นผู้ยึดมั่นในความสามัคคี และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา, (๔) เป็นผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม รู้จักรักษายौงกันทรพยากรธรรมชาติ และสาธารณสมบัติ, (๕) เป็นผู้ที่พร้อมที่จะแสดงความคิดเห็น อีกทั้งรู้จักเคารพในความคิดเห็นและเหตุผลของผู้อื่น และสามารถแก้ปัญหาคำได้อย่างถูกต้อง, (๖) เป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริต มีศีลธรรมอันดี ยึดมั่นในสัมมาชีพ และมียัสต์, (๗) เป็นผู้นิยมและภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความรักถิ่นฐาน รักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ, (๘) เป็นผู้ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ และมีความคิดริเริ่มในทางสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม, (๙) เป็นผู้มีความสุขอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งทางกายและทางใจ, แนวทางการดำเนินงาน (๑) ส่งเสริมให้เยาวชนได้รับการอุปการะเลี้ยงดูตามควรแก่สภาพให้ได้รับการบริการต่าง ๆ ที่รัฐจัดไว้ และได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายโดยเสมอภาค, (๒) ส่งเสริมเยาวชนที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมให้ได้รับการทางสังคม

อย่างเหมาะสม, (๓) บัองกันและรักษาการศึกษาเสพคติของเยาวชน, (๔) ส่งเสริมให้เยาวชนที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง, (๕) จัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอันเหมาะสมในท้องถิ่นที่อยู่อย่างพอเพียง, (๖) ส่งเสริมการกีฬาของเยาวชน, (๗) ส่งเสริมให้เยาวชนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ, (๘) ส่งเสริมให้เยาวชนได้รับการศึกษาและการฝึกอบรมทั้งในและนอกโรงเรียน ให้มีความรู้พอที่จะนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้, (๙) ช่วยเหลือให้เยาวชนที่มีสติปัญญาที่ได้รับการศึกษาจนเต็มความสามารถ, (๑๐) ส่งเสริมการจัดหนังสือสำหรับเยาวชนให้ทั่วถึง, (๑๑) ส่งเสริมให้มีการวิจัยปัญหาเยาวชน เพื่อใช้เป็นมาตรการในการดำเนินกิจกรรมเยาวชน, (๑๒) ปรับปรุงส่งเสริมศูนย์เยาวชน และแหล่งประกอบกิจกรรมเยาวชนอย่างอื่น ๆ ทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในทุกท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ, (๑๓) ส่งเสริมให้เยาวชนมีความรู้ และปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา รู้จักนำหลักธรรมและวัฒนธรรมมาใช้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน,

(๑๔) เร่งรัดการแก้ไขปัญหาคา
ประพจน์ไม่เหมาะสมของเยาวชน, (๑๕)
ส่งเสริมให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อเป็น
ตัวอย่างแก่เยาวชน, (๑๖) ส่งเสริมให้
เยาวชนในแต่ละท้องถิ่น ประกอบอาชีพใน
ท้องถิ่นของตน, (๑๗) จัดให้เยาวชนได้
รับบริการอาชีพ ตามความรู้ความสามารถ
ของตน, (๑๘) เร่งรัดในด้านการฝึกอาชีพ
ให้สอดคล้องกับความต้องการด้านกำลัง
คน, (๑๙) ส่งเสริมงานอาสาพัฒนาของ
เยาวชน, (๒๐) สนับสนุนให้เยาวชนได้มี
โอกาสรวมกลุ่ม เพื่อร่วมทำกิจกรรมที่เป็น
ประโยชน์, (๒๑) ส่งเสริมให้เยาวชนได้
คิดและกระทำในสิ่งที่เป็นการสร้างสรรค์
และพัฒนาบ้านเมือง, (๒๒) ส่งเสริมให้
เยาวชนที่ศึกษาในชั้นอุดมศึกษา มีโอกาส
ไปฝึกปฏิบัติงานในท้องถิ่นตามสาขาวิชาที่
ที่เรียน, (๒๓) ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรม
ผู้ทำงานเกี่ยวกับเยาวชนให้มีความรู้ความ
เข้าใจในหลักการและวิธีการ และมีความ
เสียสละอย่างจริงจัง, (๒๔) ใช้ประโยชน์
จากสื่อสารมวลชนทุกอย่าง เพื่อส่งเสริม
การศึกษาและกิจกรรมของเยาวชน,
หน้าที่ความรับผิดชอบ คณะกรรมการ
บริหารและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ
มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับ ดูแล และ

ประสานงานในการดำเนินงานส่งเสริมและ
พัฒนาเยาวชนของกระทรวง ทบวง กรม
และองค์การเอกชนที่เกี่ยวข้อง ให้บรรลุผล
ตามแนวนโยบายนี้...” (ราชกิจจานุเบก
ษา เล่ม ๙๐ ตอนที่ ๑๕๖ (๑ ธันวาคม
๒๕๑๖) ฉบับพิเศษ หน้า ๓-๘) “แผนก
ข่าว” รู้สึกตื่นเต้นและภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่
ทางราชการเริ่มมองเห็นความสำคัญของ
เยาวชนไทยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติอย่างเป็นทางการเป็นงาน.

ห้องสมุดคือดวงตาของนักเรียนและ

ชาวบ้าน

เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗
วารสารรายสัปดาห์ “ฟ้าเมืองไทย” ใน
คอลัมน์ “หนังสือ” ชื่นชมความว่า “ชวน
สร้างห้องสมุด” ไกลงพิมพ์จดหมายของ
ครูทุเรียน การอก ครูโรงเรียนวัดมาบ
มะขาม ตำบลบางตาหงาย อำเภอบรรพต
พิสัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อขอบริจาค
หนังสือบำรุงห้องสมุดโรงเรียนวัดมาบมะ
ขาม ขอความที่น่าสนใจในจดหมายมีดังนี้
คือ “... เนื่องจากคณะครูโรงเรียน
วัดมาบมะขามมีมติที่จะจัดตั้งห้องสมุดของ
โรงเรียนขึ้น โดยมีนโยบายที่จะเผยแพร่

ความรู้ทุกสาขา ตลอดจนความบันเทิงอันพึงมีแก่นักเรียนและประชาชนซึ่งอยู่ท่ามกลางความเจริญ ทั้งนี้ เขาเหล่านั้นจะได้รับประโยชน์จากห้องสมุดของโรงเรียนเป็นอย่างดี คิดฉันมีความเชื่อมั่นว่า “ห้องสมุดคือดวงตาของนักเรียนและชาวบ้าน” ซึ่งอาจจะมองได้อย่างกว้างไกลหรือใกล้ก็ต่อแล้วแต่คุณภาพและปริมาณของหนังสือที่มีอยู่ คิดฉันมีหน้าที่จัดหาหนังสือทุก ๆ อย่างมาบรรจุเข้าอยู่ในห้องสมุด ก่อปรกัษอยู่ในระยะที่ห้องสมุดเพิ่งจัดตั้งขึ้นใหม่ และทางโรงเรียนมีเงินอุดหนุนห้องสมุดเพียงเล็กน้อย คิดฉันจึงใคร่ขอความกรุณาจากคุณ ช่วยประกาศขอหนังสือทุกประเภทจากท่านผู้มีเมตตาจิตต่อนักเรียนในท้องถิ่นชนบท นับตั้งแต่หนังสือการ์ตูน พ็อคเก็ตบุ๊ก นวนิยาย สารคดีต่าง ๆ ตลอดจนหนังสือที่ให้ความรู้อื่น ๆ ทางโรงเรียนยินดีสนับสนุนด้วยความขอบพระคุณ คิดฉันหวังว่าคงจะได้รับความช่วยเหลือจากคุณ จึงขอขอบคุณล่วงหน้า..” พร้อมกันนี้ให้สถานที่ที่ติดต่อ ดังนี้ ทูเรียน การออก ๓๖๑/๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าม่วง อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ นอกจากนั้น คอลัมน์ “หนังสือ”

ยังได้กล่าวถึงความสำเร็จในการเป็นสื่อกลางให้ห้องสมุดอื่น ๆ อีก เช่น (๑) ห้องสมุดโรงเรียนบ้านไร่ อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (๒) ห้องสมุดประชาชนอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม และ (๓) ห้องสมุดโรงเรียนวัดบางเสาธง อำเภอปากเกร็ด จังหวัดปทุมธานี “แผนกข่าว” เห็นว่า คอลัมน์ “หนังสือ” ของนายเฉลิมศักดิ์ ศิลพร แห่ง “ฟ้าเมืองไทย” จะเป็นประโยชน์แก่ห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชนในชนบทที่ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอนจะได้ใช้เป็นสื่อกลางติดต่อขอรับบริจาคจากผู้ใจบุญทั้งหลาย และขออนุโมทนาในกุศลกรรมของท่านผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไว้ในที่นี้ด้วย.

ห้องสมุดพ็อคเก็ตบุ๊กแห่งแรกของ

ประเทศไทย

เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ วารสารรายสัปดาห์ “ฟ้าเมืองไทย” คอลัมน์ “หนังสือ” ซึ่งควบคุมโดย “เฉลิมศักดิ์” ได้เสนอเรื่อง “ห้องสมุดพ็อคเก็ตบุ๊ก” ความว่า “เฉลิมศักดิ์” และกรรมการชุมนุมวรรณศิลป์ องค์การ

นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๖ ได้ปรึกษาหารือกันถึงโครงการจัดตั้งห้องสมุดเพื่อแก้ปัญหา ข้นในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งก็คือ (๑) เพื่อสนองความต้องการอ่านหนังสือของนักศึกษา, (๒) เพื่อแบ่งเบาภาระของห้องสมุดมหาวิทยาลัย, และ (๓) เพื่อส่งเสริมการอ่านหนังสือในหมู่นักศึกษา และได้กำหนดวิธีการดำเนินงานไว้ดังนี้ คือ (๑) จะจัดหาเพื่อแก้ปัญหาทุกชนิดทุกประเภท โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพและให้ได้ปริมาณมากที่สุด, (๒) จะเปิดบริการบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาทางหนึ่งและติดต่อขอซื้อจากผู้ผลิตในราคาที่ขอตกเป็นพิเศษอีกทางหนึ่ง, (๓) เมื่อได้ปริมาณหนังสือมากพอสมควรแล้ว จึงจะทำการคัดเลือกเอาแต่เล่มที่เข้ามาตรฐานคุณภาพตามที่กำหนดไว้ “ชุมนุมวรรณศิลป์” เป็นผู้ดำเนินงานตามโครงการ “เฉลิมศักดิ์” เป็นที่ปรึกษา ได้ให้คำพจน์ไว้ว่า “การสร้างนักอ่าน ก็คือ การลงทุนเพื่อความเติบโตของวงการหนังสือ และคนเขียนหนังสือนั่นเอง” ขวอนันันัย เป็นข่าวที่น่ายินดีและน่าสนใจอย่างยิ่ง

เพราะเป็นข่าวของการสร้างสรรค์เพื่อปัญญาโดยแท้ “แผนกข่าว” จึงขอแสดงความยินดีต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และขออนุโมทนาต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการห้องสมุดเพื่อแก้ปัญหาไว้ในโอกาสนี้ด้วย.

วิชัยมอยหนังสือห้องสมุด

เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ วารสารรายสัปดาห์ “ฟ้าเมืองไทย” ได้เสนอบทความเรื่อง “วิชัยมอยหนังสือห้องสมุด” โดย วิทยา วิชัยพงษ์ แห่งโรงเรียนพิชัยรัตนาคาร จังหวัดระนอง มีรายละเอียดพิสดารอันควรแก่การสนใจเป็นอย่างยิ่ง จึงขออนุญาตคัดลอกมาเสนอไว้ใน “แผนกข่าว” นี้ ดังนี้คือ “... หนังสือหายเป็นเรื่องที่บรรณารักษ์ห้องสมุดเกือบทุกแห่งหนักใจที่สุด จากการสำรวจแต่ละครั้งปรากฏว่าจำนวนหนังสือหายของบางห้องสมุดมีตัวเลขถึงสี่หลัก เหววราคาหนังสือโดยเฉลี่ยคูณเข้าไป ผลลัพธ์ออกมาบรรณารักษ์แทบช็อค โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดในสถาบันการศึกษา เพราะมีผู้ใช้เป็นร้อยเป็นพัน แต่มีบรรณารักษ์เพียงคนเดียวและยังเดือดร้อนที่บรรณารักษ์

เหล่านั้นไม่ได้เป็นทัศนวิสัยเลยด้วย หนังสือของห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่บางเล่มก็ไม่มีขายในตลาดจึงเป็นสิ่งล่อตาล่อใจ ชวนให้เป็นเจ้าของยิ่งนัก ครั้นจะเข้าไปขอยืมจากบรรณารักษ์ก็... นั้น ถ้าบรรณารักษ์เกิดให้ขุ่นมากก็จะเป็นมหัศจรรย์ที่เหลือเชื่อกว่าเรื่องใดๆ ดังนั้น จึงใช้วิธีลัดคือ ขโมยทั้ง ๆ ที่รู้ดีว่าโทษที่จะได้รับเมื่อเขาจับได้นั้นหนักเอาการ ถ้าเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาก็ถึงขั้นพักการเรียน ให้ออก หรือไล่ออก ปกติแล้วห้องสมุดจะมีคนเฝ้าคนหนึ่ง ลือตรงประตูทางออก แต่เท่าที่ผมพบเห็นมาปรากฏว่ามีห้องสมุดน้อยแห่งที่ใช้วิธีการนี้ มักจะปล่อยปละละเลยเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบรรณารักษ์ไว้นิ่งเชื่อใจผู้ใช้ห้องสมุดมากเกินไปก็ได้ จึงทำให้หนังสือในห้องสมุดค่อยๆ หวอดลงทุกวัน ๆ จะเชื่อหรือไม่ก็ตาม เพื่อนผมคนหนึ่ง ขโมยหนังสือห้องสมุดจนเกือบจะเป็นอาชีพ ใครอยากได้หนังสือเล่มไหนก็ให้มายกยาค้นหานั่น โดยตกลงราคากันเสร็จสรรพ เช่นบอกว่า “เอาจิตวิทยาสังคมของอาจารย์เตโชให้ทีละ ๑๐ บาท” ไม่นานเราก็มีหนังสือเล่มนั้น บางทีมันจนกรอขายจริงๆ มันก็จะมาเสนอขายเอง ยิ่งกว่าห้องสมุด

นั้นเป็นของมัน เช่น มักจะเสนอว่า “จากหมายจากเมืองไทยเอาใหม่ กันเองก็เอาชุดละ ๒๕ บาทเท่านั้น กระดาษปอนด์นะ แล้วก็... ส.ป.อ. เขียวมะม่วง” คือโฆษณาไปทั่วในหัว จำได้ว่าครั้งหนึ่งมีหนังสือชื่อ เพชรพลอย หรืออะไรจำได้ไม่แม่น แต่เกี่ยวกับเรื่องเพชรๆ เขียนโดยปราโมทย์ ครั้นที่ พิมพ์สอคดีสวยงามมาก รูปเล่มกะทัดรัด ราคาก็แพง ห้องสมุดก็ซื้อไว้หลายเล่ม ผู้สันตติกรรม (ทางขโมย) เห็นเข้าก็ตาลุกวาว ใคร ๆ ก็อยากได้ ดังนั้นจึงมีการจองไว้ก่อน ว่าเล่มนี้เป็นของฉัน เล่มนี้เป็นของนาย ทำนองนั้น คือแบ่งสันปันส่วนกันเสร็จ เมื่อได้โอกาสหนังสือชุดนั้นก็หายไปทีละเล่ม ๆ จนไม่มีเหลือให้บรรณารักษ์ได้เห็นเลย แม้แต่ซาก. ผมมีวิธีขโมยหนังสือห้องสมุดมาเสนอแนะให้เลือกหลายวิธี เริ่มแต่วิธีง่าย ๆ ใช้กันภายใน จนถึงวิธีที่ต้องใช้กลเม็ด หรือกลโกง ขอบอย่างไหนก็เลือกเอาตามความเหมาะสมก็แล้วกัน. ใส่เอกสาร เป็นวิธีของเด็กๆ เป็นการขโมยชั้นเบสิคที่เสี่ยงเงินกันไป แต่ก็ได้ผลไม่เลว หยิบรวมกับรายงาน ค่อนข้างล่อแหลม วิธีนี้ใช้ในกรณีที่เขาไปทำรายงานค้นคว้า

ในห้องสมุดเราก็ชอบกระต่ายเขียนรายงาน
เข้าไปกองโต (หนังสือห้ามนำเข้าห้อง
สมุด) เวลาออกมาก็แกลังหีบรวม ๆ มา
กับหนังสือที่ต้องการ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น
หนังสือประเภทวารสาร หรือหนังสือ
เล่มบาง ๆ คงไม่น่าเกลียดจนเกินไป.
ถ่อออกมาเฉย ๆ อาศัยใจกล้าหน้าค่าน
และใช้หลักจิตวิทยานิดหน่อย เค้นวางท่า
ให้ก็ักพอตลอดหูลอดตาบรรณารักษ์ได้บ้าง
เพราะผู้ใช้ห้องสมุดมีจำนวนมาก เค้นเข้า
เค้นออกกันขวักไขว่ ใครยืมแล้วใครไม่
ยืมบรรณารักษ์เทวดาก็จำไม่ได้ แต่อย่า
ใช้วิธีนี้หลายครั้งกันนะเธอ ยืมหลาย ๆ
เล่ม ห้องสมุดบางแห่งไม่กำหนดจำนวน
หนังสือที่จะยืม คนหนึ่ง ๆ จะยืมครั้งละกี่
เล่มก็ได้ ผมยังเคยยืมครั้งละถึง ๑๐ เล่ม
เพราะต้องรีบค้นคว้าทำรายงานส่งอาจารย์
เมื่อยืมหลาย ๆ เล่มเจ้าหน้าที่ห้องสมุดก็จำ
ไม่ได้ว่าเรายืมหนังสืออะไรบ้าง พอยืมที่
เคาน์เตอร์เสร็จก็ชอบหนังสือที่ยืมแล้วไป
ตั้งบนโต๊ะอ่านหนังสือ ทำทิวาจะจิตหนังสือ
ให้เรียบร้อยหรือไม่ก็ทำโกลต์โต๊ะนั้นโต๊ะ
นั้น ถึงตอนนั้นใครอยากได้หนังสือเล่มไหน
เป็นกรรมสิทธิ์ก็หีบใส่กล่องที่ยืมแล้วปน ๆ
กันไป ถึงเวลาที่หอบออกจากห้องสมุดอย่าง
สบาย เพื่อแสดงความรู้สึกดี ๆ ของเรา

ไปยืมกับบรรณารักษ์สักหน่อยก็จะดีแล้ว
ก็รับจำได้เลย ลอดช่องเล็ก ๆ ในห้อง
สมุด วิธีนี้ต้องมีพาร์ตเนอร์คู่ขาอยู่นอก
ห้องสมุด ไว้คอยรับหนังสือที่เราจะส่งไป
ตามช่องแถวๆ ขอบประตูที่ปิดไม่เรียบร้อยสนิท
ช่องที่ว่ามีขนาดกว้างสัก ๑ เซนติเมตร ก็
พอถนัด ในห้องสมุดจะมีชั้นวางหนังสือ
เป็นม่านบังการกระทำชั่วได้อย่างดี จะ
ขโมยหนังสือเล่มไหนก็ไล่ส่งทางช่องนี้ ข้อ
สำคัญต้องตกลงสัญญากันให้ดี เคารก
ครึ่งปลอดภัย เคารกครึ่งอันตราย ถ้าหนังสือ
ไหนยาก เช่นประเภท เอนไซโคลปีเดีย
ก็ใช้วิธีทางหนังสือออก แแบ่งหน้าให้เท่า ๆ
กัน ก็สามารถลอดช่องได้โดยไม่ยากนัก
ขโมยบัตรยืม กล่าวคือ ขโมยได้หนังสือ
เล่มไหนก็ยืมให้ถูกต้องเสียก่อน พอยืม
เสร็จ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดก็จะกึ่งบัตรยืม
หลังหนังสือออก เก็บไว้ในกล่องเก็บบัตร
กล่องนี้เขาจะแยกเก็บวัน ๆ เช่น พวกส่ง
วันที่ ๒๕ ก็จะเก็บไว้ช่องหนึ่ง เราก็หามา
ตาไว้ให้ แล้วหาโอกาสและชั้นเชิงมา
ขโมยบัตรนั้นไปทำลายให้ได้ เพื่อทำลาย
หลักฐานการยืม เราขโมยบัตรได้เมื่อไร
หนังสือที่เรายืมก็เป็นกรรมสิทธิ์ของเรา
ทันที แล้วอย่าถามว่าจะขโมยบัตรได้

อย่างไร เพราะช่างทั้งตัวเขายังขโมยกัน
ไต่กันครบ ทั้งสี่ตัวสำคัญที่ค่อนข้างแนบ
เนียน และมีผู้ใช้ไต่ผลมาแล้ว วิถีที่ว่ามี
ทั้งนี้ครบ สมมุติว่าเราจะขโมยหนังสือ
เรื่อง “ผู้” ของคอกไม้สด ให้เราหา
หนังสืออีกเล่มหนึ่งที่รูปเล่มขนาดสีสัน
เหมือนหรือคล้ายหนังสือผู้ที่สุด อาจเป็น
หนังสือในเครือเดียวกัน เช่น นิจ พุกกลิ่น
เป็นต้น ในที่นี้ สมมุติว่าเราพุกกลิ่นก็แล้ว
กัน ให้เขาเรื่องพุกกลิ่นมายืม เพื่อให้เจ้า
หน้าที่เห็นว่าเราไต่ยืมแล้ว อาจจะถูก
หยอกล้อกับเจ้าหน้าที่เสียนิดหน่อยเพื่อให้
เขาจำได้ว่าเรายืมแล้ว ยืมเสร็จให้ไกล
ในห้องสมุดสักครู่ พอไต่ให้เขาเรื่อง “พุก
กลิ่น” ไปซ่อนไว้ ให้ไต่แล้วหยิบ “ผู้” ที่
จะขโมยมาถือแทนแล้วก็เดินหนีออกจาก
ห้องสมุดได้เลย เจ้าหน้าที่เขาก็เห็นแล้ว
รู้ว่าเรายืมแล้ว รุ่งขึ้นก็ให้เขาเรื่อง “พุก
กลิ่น” ที่ซ่อนไว้มาคืนห้องสมุด พอคืน
“พุกกลิ่น” พันธะระหว่างเรากับห้องสมุด
ก็หมดกัน. “ผู้” จึงเป็นของเราอย่าง
สมบูรณ์ แต่เราไม่ใช่ “ผู้” เสียแล้ว.
ข้อควรระวัง หนังสือเล่มที่เรายืมต้องซ่อน
ให้มิดจริงๆ เพราะถ้าใครเห็นแล้วหยิบไป
ยืมซ้อน... พังขอรับกระผม ถ้าหนังสือที่

เราจะขโมยเป็นหนังสือประเภทสองเล่มจบ
แล้วยังสะดวกใหญ่ ยืมเล่มสองขโมยเล่ม
หนึ่ง พอตาจะขโมยเล่มสองก็ให้หาหนังสือ
อื่นมาเทียบเคียงเพราะหนังสือประเภทนี้
เล่มหนึ่งเล่มสองจะมีรูปเล่มเหมือนกัน
เปียบ ประเหมาะเพราะหุ้ยถูกจับได้ ยัง
อ้างว่าหุ้ยผิดไต่นี้ แล้วจะสะดวกยิ่งขึ้น
ถ้าขโมยหนังสือห้องสมุดมีหลายก๊อปปี้
เช่น พวกหนังสือแปลชุดเสรีภาพ จะขโมย
“ลัทธิ” ของ ผนวดี อุตตโมทย์ ก็ยืม
เสียเล่มหนึ่ง แล้วไปหยิบเล่มที่ไม่ไต่ยืม
ออกมาก็สะดวกโยธิน อ่านเรื่องนั้นแล้ว
บรรณารักษ์จะทำผมหรือขบใจผม เล่า
แต่ถ้าบรรณารักษ์คนไหนไม่อ่าน “ฟ้า
เมืองไทย” เล่มนี้ เรอนั้น ผมก็ช่วยไม่ได้..”
ผู้อ่านท่านใดมีความคิดเห็นอย่างไร กรุณา
ส่งมายัง “แผนกข่าว” เพื่อแลกเปลี่ยน
กันด้วย.

รายการที่น่าสนใจของสถานีวิทยุ

กระจายเสียง ปชส. ๑๐

เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๑๗ ประชา
สัมพันธ์ของสถานีวิทยุกระจายเสียงมหา
วิทยาลัยธรรมศาสตร์หรือปชส.๑๐ ได้เปิด
เผยว่าในปัจจุบัน สถานีวิทยุกระจายเสียง

ปชส. ๑๐ ซึ่งส่งกระจายเสียงระหว่างเวลา ๑๘.๐๐—๒๒.๐๐ น. ตั้งแต่วันจันทร์—ศุกร์ ในระบบ เอ.เอ็ม. ด้วยความถี่ ๕๘๐ กิโลเฮิรตซ์ หรือความยาวคลื่น ๓๐๖.๑๒ เมตร ได้จัดรายการเพื่อการศึกษาค้นเป็นประจำวัน ประกอบด้วยรายการบันเทิงโดยปราศจากการโฆษณาสินค้า ทั้งนี้คือ (๑) รายการสอนภาษาญี่ปุ่น (จันทร์, พุธ ๑๘.๒๐—๑๘.๓๕ น.) เหมาะสำหรับผู้ที่สนใจในกิจการสนทนาภาษาญี่ปุ่น โดยมีคู่มือประกอบการฟัง, (๒) โลกปริทัศน์ (จันทร์, พุธ, ศุกร์ ๒๐.๒๐—๒๒.๐๐ น.) จัดโดย ดร.เกษม ศิริสัมพันธ์ เสนอข่าวสารสถานการณ์ของโลกปัจจุบันในเชิงวิเคราะห์วิจารณ์, (๓) สุขภาพ (จันทร์ ๒๑.๒๕—๒๑.๔๐ น.) สถานี ฯ ได้เชิญนายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในต่าง ๆ มาสนทนากับผู้ฟังเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ (๔) รายการสอนภาษาฝรั่งเศส (อังคาร พฤหัสบดี ๑๘.๒๐—๑๘.๓๕ น.) จัดโดย คณะศิลปศาสตร์และ L'office Dela Radio et Télévision Français เหมาะสำหรับผู้ที่สนใจในกิจการสนทนาภาษาฝรั่งเศส โดยมีคู่มือประกอบการฟัง, (๕) ธรรมศาสตร์วิทยา (อังคาร, พฤหัสบดี ๒๑.๐๐—๒๑.๒๐ น.) เสนอหัวข้อบรรยายที่น่าสนใจ

เรื่องวิธีปฏิบัติตัวกับเลขของข้าราชการไทยตั้งแต่การสอบพลเอกจนไปถึงการฉ้อราษฎร์บังหลวง, (๖) กฎหมายสำหรับชาวบ้าน (อังคาร ๒๑.๒๕—๒๑.๔๐ น.) จัดขึ้นโดยความร่วมมือของชมรมนิติ ม.ธ. เสนอเรื่องกฎหมายที่จำเป็นต่อผู้รู้ในการดำรงชีวิตในสังคมในรูปละครวิทยุ, (๗) สุภาพสตรี (๒๑.๒๕—๒๑.๔๐ น.) นางผกาภิ อุตตโมทย์ นักเขียนคอลัมนิสต์สตรีที่มีชื่อเสียงของนิตยสารรายักษ์และรายเดือนหลายฉบับ เป็นผู้นำเรื่องความสวยงามทั้งกิริยามารยาทและรูปร่างลักษณะมาคุยให้ฟังเป็นประจำ, เป็นต้น นอกจากรายการประจำดังกล่าวแล้ว ยังมีรายการบันเทิงต่าง ๆ เช่น เพลงสากล, เพลงลูกทุ่ง, เพลงพื้นเมือง, เพลงนานาชาติ และเพลงไ้เงาโคม ตลอดจนละครต่อต้านยาเสพติดและอธิบายมุข ชุติ “ตายทั้งเป็น” เป็นต้น สำหรับผู้ที่สนใจรับฟังอีก ด้วยสำหรับผู้สนใจอยากได้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ขอให้ติดต่อกับนายบำรุง สุขพรรณ อาจารย์แผนกนิสรวรรณศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โทร. ๒๑๖๑๑๑ ต่อ ๑๒๘.

แขวงไปรษณีย์โทรเลขนครหลวง

ใน “วารสาร ทราไปรษณียากร” ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๗ ได้มีบทความเรื่อง “แขวงไปรษณีย์นครหลวง” โดยฉัตรพงษ์ สุกจินนัท ได้เขียนถึงอาณาเขตและท้องที่ของแขวงไปรษณีย์นครหลวง และประโยชน์ของแขวงไปรษณีย์ไว้อย่างน่าสนใจ ผู้เขียนได้สรุปประโยชน์ไว้ ๓ ประการ คือ (๑) ช่วยให้เจ้าหน้าที่คัดเลือกทำงานโดยสะดวกขึ้น เพราะสามารถคัดเลือกได้ตามเลขหมายประจำแขวงไปรษณีย์เลยที่เดียว ไม่ต้องทบทวนว่า ชื่อถนน ซอย ตรอก ตามเจ้าหน้าที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของที่ทำการใด ทำให้ประหยัดเวลาทำงานลงได้มาก ทั้งยังทำให้สามารถใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญน้อยมาทำงานทดแทนเจ้าหน้าที่ชำนาญงานในกรณีที่เขาขาดหรือลาออกไป หรือปริมาณงานมากเป็นพิเศษ ซึ่งจะยังผลให้งานดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอไม่ขาดตอน, (๒) ช่วยให้ไปรษณีย์ภัณฑ์ พัสดุไปรษณีย์ และโทรเลขถึงมือผู้รับได้รวดเร็วขึ้น เพราะการคัดเลือกทำได้เร็วขึ้นตามข้อ ๑ และเพราะช่วยลดระยะเวลาการเดินทางของบุรุษไปรษณีย์โทรเลขจากที่ทำการไปถึง

จุดที่เริ่มต้นนำจ่ายลงได้มาก (๓) การที่ประชาชนใช้เลขหมายแขวงไปรษณีย์นครหลวงบนเจ้าหน้าที่ จะช่วยให้ประชาชนมีความคุ้นเคยต่อระบบการใช้เลขหมายหรือเลขรหัส สามารถเข้าใจวิธีการใช้รหัสไปรษณีย์ (Postcode) ซึ่งจะนำมาใช้ในอนาคต, และแบ่งแขวงไปรษณีย์นครหลวง ซึ่งมีจังหวัดกรุงเทพมหานคร, สมุทรปราการและนนทบุรี ออกเป็น ๒๕ แขวง คือ (๑) กรุงเทพฯ ๑ (ปท. พลับพลาไชย) ท้องที่อำเภอป้อมปราบ และอำเภอสัมพันธวงศ์, (๒) กรุงเทพฯ ๒ (ปท. ราชดำเนิน) ท้องที่อำเภอพระนคร, (๓) กรุงเทพฯ ๓ (ปท. กุสิต) ท้องที่อำเภอกุสิตฝั่งใต้คลองบางซื่อลงมา, (๔) กรุงเทพฯ ๔ (ปท. สามเสนใน) ท้องที่อำเภอพญาไท (ยกเว้นตำบลห้วยขวางและตำบลบางกะปิ), (๕) กรุงเทพฯ ๕ (ปท. รongเมือง) ท้องที่อำเภอปทุมวัน และอำเภอบางรัก, (๖) กรุงเทพฯ ๖ (ปท. สำเหร่) ท้องที่อำเภอธนบุรี อำเภอบางกอกใหญ่ และอำเภอคลองสาน, (๗) กรุงเทพฯ ๗ (ปท. บางกอกน้อย) ท้องที่อำเภอบางกอกน้อย, (๘) กรุงเทพฯ ๘ (ปท. บางซื่อ) ท้องที่อำเภอกุสิตฝั่ง

เหนือคลองบางซอขึ้นไป, (๙) กรุงเทพฯ ๙ (ปท. บางเขน) ท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขนตำบลเคี้ยว, (๑๐) กรุงเทพฯ ๑๐ (ปท. ลาดพร้าว) ท้องที่อำเภอ บางกะปิ เฉพาะตำบลสามเสนนอก ตำบล บางกะปิ และตำบลห้วยขวาง, (๑๑) กรุงเทพฯ ๑๑ (ปท. พระโขนง) ท้องที่ อำเภอพระโขนงเฉพาะตำบลคลองเตย ตำบลคลองตัน และตำบลพระโขนงบางส่วน โดยถือคลองพระโขนงเป็นเส้นแบ่ง, (๑๒) กรุงเทพฯ ๑๒ (ปท. ยานนาวา) ท้องที่อำเภอยานนาวา, (๑๓) กรุงเทพฯ ๑๓ (ปท. พระประแดง) ท้องที่อำเภอ พระประแดง, (๑๔) กรุงเทพฯ ๑๔ (ปท. ราษฎร์บูรณะ) ท้องที่อำเภอราษฎรบูรณะ, (๑๕) กรุงเทพฯ ๑๕ (ปท. บางขุนเทียน) ท้องที่อำเภอบางขุนเทียน เฉพาะ ๕ ตำบล คือ ตำบลบางขุนเทียน ตำบลบางค้อ ตำบลบางมก ตำบลสามตำบล และ ตำบลบางบอนบางส่วน, (๑๖) กรุงเทพฯ ๑๖ (ปท. ภาษีเจริญ) ท้องที่อำเภอภาษี เจริญ เฉพาะ ๙ ตำบล คือ ตำบลคูหา สวรรค์ ตำบลปากคลอง ตำบลบางแวก ตำบลบางจาก ตำบลภาษีเจริญ ตำบล บางบัวน ตำบลคลองขวาง ตำบลบางแค

เหนือ และตำบลบางแคใต้, (๑๗) กรุงเทพฯ ๑๗ (ปท. คลิ่งชัน) ท้องที่อำเภอ คลิ่งชัน เฉพาะ ๔ ตำบล คือ ตำบล ชักพระ ตำบลคลิ่งชัน ตำบลบางระมาด และตำบลบางเขือกหนึ่ง, (๑๘) กรุงเทพฯ ๑๘ (ปท. บางกรวย) ท้องที่อำเภอ บางกรวย เฉพาะ ๗ ตำบล คือ ตำบลบางกรวย ตำบลบางสีทอง ตำบลวัดชลอ ตำบล บางขุนกอง ตำบลบางขุนน ตำบลบางคู เวียง ตำบลมหาสวัสดิ์ และท้องที่อำเภอ เมืองนนทบุรี เฉพาะ ๓ ตำบล คือ ตำบล บางไผ่ ตำบลบางศรีเมือง และตำบล บางกร่าง, (๑๙) กรุงเทพฯ ๑๙ (ปท. นนทบุรี) ท้องที่อำเภอเมืองนนทบุรี เฉพาะ ๗ ตำบล คือ ตำบลบางกระสอ ตำบล ส่วนใหญ่ ตำบลตลาดขวัญ ตำบลบางเขน ตำบลท่าทราย ตำบลไทรมา และตำบล บางรักน้อย, (๒๐) กรุงเทพฯ ๒๐ (ปท. ปากเกร็ด) ท้องที่อำเภอปากเกร็ด เฉพาะ ๔ ตำบล คือ ตำบล ปากเกร็ด ตำบลบาง พุค ตำบลบ้านใหม่ และตำบลบางตลาด, (๒๑) กรุงเทพฯ ๒๑ (ปท. ดอนเมือง) ท้องที่อำเภอบางเขน เฉพาะ ๔ ตำบล คือ ตำบลตลาดบางเขน ตำบลทุ่งสองห้อง ตำบลสีกัน และตำบลสายไหมบางส่วน,

(๒๒) กรุงเทพฯ ๒๒ (ปท. รามอินทรา) ท้องที่อำเภอบางเขน เฉพาะ ๔ ตำบล คือ ตำบลอนุสาวรีย์ ตำบลคลองถนน ตำบลออเงิน และตำบลสายไหมบางส่วน, (๒๓) กรุงเทพฯ ๒๓ (ปท. จรเขี้ยว) ท้องที่อำเภอบางกะปิ เฉพาะ ๔ ตำบล คือ ตำบลลาดพร้าว ตำบลจรเขี้ยว ตำบลคลองกุ่มบางส่วน และตำบลคันนายาวบางส่วน, (๒๔) กรุงเทพฯ ๒๔ (ปท. คลองจั่น) ท้องที่อำเภอบางกะปิ เฉพาะ ๕ ตำบล คือ ตำบลคลองกุ่มบางส่วน ตำบลคันนายาวบางส่วน ตำบลคลองจั่น ตำบลหัวหมาก และตำบลสะพานสูง, (๒๕) กรุงเทพฯ ๒๕ (ปท. อ่อนนุช) ท้องที่อำเภอพระโขนง เฉพาะ ๔ ตำบล คือ ตำบลพระโขนงบางส่วน ตำบลสวนหลวง ตำบลประเวศน์ และตำบลบางจากบางส่วน, (๒๖) กรุงเทพฯ ๒๖ (ปท. บางนา) ท้องที่อำเภอพระโขนง เฉพาะ ๔ ตำบล คือ ตำบลบางนา ตำบลคอกไม้ ตำบลบางจากบางส่วน และตำบลหนองบอน, (๒๗) กรุงเทพฯ ๒๗ (ปท. สมุทรปราการ) ท้องที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ เฉพาะ ๖ ตำบล คือ ตำบลบางโปรง ตำบลบางกวน ตำบลสำโรงเหนือ ตำบลบางเมือง ตำบลปากน้ำบางส่วน และ

ตำบลแพรกกระสาบางส่วน, (๒๘) กรุงเทพฯ ๒๘ (ปท. บางปู) ท้องที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ เฉพาะ ๔ ตำบล คือ ตำบลปากน้ำบางส่วน ตำบลแพรกกระสาบางส่วน ตำบลท้ายบ้าน และตำบลบางปูใหม่, (๒๙) กรุงเทพฯ ๒๙ (ปท. บ่อผุด) ท้องที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ เฉพาะ ๓ ตำบล คือ ตำบลปากคลองบางปลากก ตำบลในคลองบางปลากก และตำบลแหลมฟ้าผ่าบางส่วน, การส่งจดหมาย พัสดุภัณฑ์ หรือโทรเลขไปยังผู้รับที่อยู่ในแขวงใดถ้าได้บอกแขวงนั้นไว้ให้ชัดเจน เช่น สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย หน่วักยวรรณวิเศวทการ บางลำพู กรุงเทพฯ ๒ เป็นต้น เช่นนี้จะทำให้สิ่งของที่ส่งไปนั้นไปถึงผู้รับเร็วขึ้น ถ้าส่งในอาณาเขตนครหลวง สิ่งของที่ส่งจะไปถึงมือผู้รับไ้ภายใน ๒๔ ชั่วโมงเท่านั้น “แผนกข่าว” เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการสื่อสารคมนาคมของบรรณารักษ์ จึงได้จัดทำพิมพ์ไว้.

หม่อมราชวงศ์จรัสวัฒน์ จักรพันธ์ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ

ราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ

เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๑๗ ได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่ง

ตั้งข้าราชการพลเรือน ความว่า มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้หม่อมราชวงศ์จิรวุฒน์ จักรพันธ์ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ ดำรงตำแหน่งอาจารย์ชั้นพิเศษ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ สำนักนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๗ เป็นต้นไป “วารสารห้องสมุด” ขอแสดงความยินดีต่อหม่อมราชวงศ์จิรวุฒน์ จักรพันธ์ ไว้ในโอกาสนี้ด้วย หม่อมราชวงศ์จิรวุฒน์

จักรพันธ์ เคยเป็นเลขานุการและกรรมการบริหารของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยมาหลายสมัย เคยเป็นวิทยากรและนักเขียนบทความในวารสารห้องสมุดอยู่นาน แต่เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่ในระยะหลังๆ นี้ท่านไม่ได้เข้ามาช่วยเหลือกิจกรรมของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยอีกเลย ทั้งๆ ที่ยังมีสมาชิกเรียกร้องและต้องการอยู่. (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๗๕ (๗ พฤษภาคม ๒๕๑๗) หน้า ๑๑๓๐).

ห้องภาพนิพนธ์ศิลป์

๑๓๓ ข้างปิ่นนํ้ามนเอสโซ่ สี่แยกอรุณพงษ์ ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพมหานคร

โทร. ๘๒๑๗๙๗

- ช่างภาพที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย บรรณารักษ์ เรียกใช้เป็นประจำทุกงาน
 - บริการถ่ายภาพทั้งในและนอกสถานที่ มีครุฑปริญญาและเครื่องแบบข้าราชการ
 - บริการถ่ายภาพหมู่คณะด้วยกล้องหมุนโดยช่างผู้ชำนาญ
 - บริการล้างฟิล์มอัดและขยายภาพสี และภาพขาวดำทุกชนิด
 - บริการถ่ายเอกสารด้วยเครื่องอิเล็กทรอนิกส์
 - รวดเร็ว ถูกใจ ราคาเบา สนใจเรียกใช้ นายนิพนธ์ สุขศิริสันต์
- โทร. ๘๒๑๗๙๗

๑๔ คู่มือบรรณารักษ์

๑. การสอนให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุด, โดย ลมุล รัตตากร และคนอื่น ๆ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ ฯ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๔. ๑๒๐ หน้า. ราคา ๑๕ บาท.
๒. การใช้ห้องสมุด, โดย ลมุล รัตตากร. พิมพ์ครั้งที่ ๔ แก้ไขและเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ ฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๔. ๑๕๖ หน้า. ราคา ๑๕ บาท.
๓. การระวังกษาและซ่อมหนังสือ, โดย แม้นมาส ขวลิต. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ ฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๑. ๘๐ หน้า. ราคา ๕ บาท.
๔. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย, รวบรวมโดย แม้นมาส ขวลิต และคนอื่น ๆ. พิมพ์แก้ไขและปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ ฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๒๔๘ หน้า. ราคา ๔๐ บาท.
๕. วิธีคิดเลขหมู่ที่อาจแบ่งได้ตามแบบเลขหมู่บางหมู่ในแผนการจัดหมู่แบบ
ทศนิยม, โดย ลมุล รัตตากร. กรุงเทพฯ ฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๕๓ หน้า. ราคา ๕ บาท.
๖. Dewey Decimal Classification and Relative Index, Divised by Melvil Dewey. 17th. ed. New York, Lake Placid Club Education Foundation, 1965. 2 vols. (2153 p.).
๗. Sears List of Subject Headings, ed. by Babara Marietta West by. 9th. ed. New York, H.W. Wilson Company, 1965. 641 p.

บรรณารักษ์ และห้องสมุด สนใจในเรื่องคู่มือบรรณารักษ์ทั้ง ๑ เล่มนี้ หรือเรื่องอื่น ๆ หรือหนังสือสำหรับเด็ก ตลอดจนอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด เชิญขอรายละเอียดได้ที่ เลขาณการ
บริหาร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ถนนใต้สง่า ๒. ๒. ๒. บางลำพู, กรุงเทพฯ ๑๒.

ศูนย์สื่อสัมพันธ์บรรณารักษ์

คอลัมน์นี้จัดขึ้นเพื่อความมุ่งหมายเบื้องต้น ๔ ประการ คือ:-

๑. ให้เป็นศูนย์กลางกระชับความสัมพันธ์ระหว่าง “วารสารห้องสมุด” และสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย กับสมาชิก ผู้มีอุปการคุณ และผู้อ่านทุก ๆ ท่าน.
๒. ให้เป็นศูนย์กลางแห่งการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนทัศนะซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้ที่มีความคิดก้าวหน้า มีเหตุผลดี และประสงค์ที่จะให้มีการพัฒนากิจการห้องสมุดของไทย.
๓. ให้เป็นศูนย์กลางที่บรรณารักษ์, ผู้มีส่วนรับผิดชอบในการดำเนินงานห้องสมุด และผู้ใช้บริการห้องสมุด ใช้เป็นที่ระบายออกซึ่งสิ่งที่อดทนทนใจ และเสนออุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงานห้องสมุด เพื่อขอความคิดเห็น การเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น.
๔. ให้เป็นศูนย์กลางรับฟังความคิดเห็น การติชม และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำ “วารสารห้องสมุด” จากบุคคลผู้หวังดี ซึ่งจะเป็นผู้ใดก็ได้ เพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้น.

ชลัษ ลียะวณิช ผู้ควบคุม.

บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนเป็นชนชั้น ตรีไม่ได้

ถาม

๑. เนื่องด้วยข้าพเจ้าเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอหางดงศรี มีความประสงค์อยากทราบว่า ทำไมบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนทั้งอำเภอและจังหวัด สอนเป็นชนชั้นตรีไม่ได้ มีอะไรเป็นอุปสรรค ทั้ง ๆ ที่ท่านอธิบดีกรมสามัญศึกษาได้กล่าวเปิดประชุมบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนทั่วประเทศเมื่อปี ๒๕๑๕ นั้นก็

ได้ปรารภว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมีสิทธิสอบชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก หรือสูงกว่านั้นก็ได้ และทำไมเวลาที่ท่านพูดก็เลยมาทางขบถ ก็ยังไม่เห็นมีว่แวแห่งความหวังอันนี้เลย ทั้ง ๆ ที่หน่วยงานอื่น เขามีสิทธิสอบกันได้ เช่น เสมียนที่ดิน (ม.ศ. ๓ หรือ ม. ๖) ก็ยังสอบเป็นชั้นตรีได้ แล้วทำไมบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอย่างเรา ซึ่งต้องรับภาระหน้าที่ บริการอาหารสมองแก่ประชาชนจึงไม่มีสิทธิสอบ ผมอยากทราบถึงอุปสรรคที่ขวางกั้น ความก้าวหน้าของพวกผมหรือ

ว่ามาตรฐานห้องสมุด ๑ ไม่เข้าชั้น ๒๑ ทางที่ยุติธรรมแล้วผมขอเสนอมาตรฐานห้องสมุดที่มีสิทธิ์สอบได้เป็นชั้นตรีได้ อาจจะเป็นด้านอาคาร การบริการ สถิติ สมาชิกผู้ใช้ และอื่น ๆ ให้กำหนดแน่นอนเสียที.

๒. ถ้าหากยังมีอุปสรรคอันนี้อยู่ ข้าพเจ้าคิดว่า คงจะทำให้งานห้องสมุดประชาชนไม่ก้าวหน้า มีหน้าซ้ำจะถอยหลังเสียอีก เพราะทำไปก็ยั้งบนทอนกำลังใจไปทุกวัน หน่วยงานอื่นเขาคิดยก ขอความดีความชอบกัน เราย่ำต๊อกอยู่กับที่.

๓. ที่ผมเขียนมานี้ ก็เพื่อความเจริญของงานห้องสมุด เพื่อประชาชนจะได้เห็นความสำคัญ และบรรณารักษ์ ๑ ก็จะได้มีกำลังใจ อันจะส่งผลดีแก่ประเทศชาติในอนาคตส่วนหนึ่งด้วย เพื่อมิให้เราคิดว่ารัฐบาลไม่ส่งเสริมความรู้หนังสือของประชาชน.

๔. ทุกข้อความที่ผมกล้าเขียนถามมานี้ ก็เพื่อเพื่อนบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน มิได้หวังแต่ข้าพเจ้าเพียงผู้เดียว.

๕. ขอขอบคุณท่านที่ได้ให้จดหมายผมมีโอกาสดูสัปดาห์ท่านผู้เกี่ยวข้อง และขอได้โปรดเป็นสื่อกลางเพื่อความเจริญของห้องสมุดประชาชนด้วย.

นายประเสริฐ สีนเมืองมูล
ห้องสมุดประชาชนอำเภอหางฉัตร
จังหวัดลำปาง.

ตอบ

๑. จดหมายฉบับนี้ของคุณประเสริฐ สีนเมืองมูล บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอหางฉัตร จังหวัดลำปาง อาจารย์สุข พงษ์สถิตย์ ประธานแผนกชมรมห้องสมุด เป็นผู้นำมามอบให้แก่ผม และขอให้ผมนำมาตอบลงใน “วารสารห้องสมุด” ซึ่งผมต้องขอขอบคุณบุคคลทั้งสองท่านไว้ในที่นี้ด้วย ผมขอขอบคุณอาจารย์สุข พงษ์สถิตย์ ในฐานะที่ท่านเอางานเป็นธุระโดยมิได้รังเกียจเจียนทั้งในการทำหน้าที่เป็น “บุรุษไปรษณีย์กิตติมศักดิ์” เชื่อมโยงให้คอลัมน์ “ศูนย์สื่อสัมพันธ์บรรณารักษ์” กับ “บรรณารักษ์” ได้ติดต่อกันอย่างใกล้ชิด และผมขอขอบคุณคุณประเสริฐ สีนเมืองมูล ก็ด้วยสำนึกในความกรุณา ความเชื่อถือและ

เกียรติยศที่คุณประเสริฐ สีนเมืองมูล ได้มอบให้แก่ผม และให้ผมได้มีโอกาสได้ทำประโยชน์รับใช้ต่อสมาชิกของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยด้วย.

๒. ความจริง ปัญหาข้อใจของคุณประเสริฐ มีเพียงปัญหาเดียว คือ ทำไมบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนสอบเป็นชั้นตรีไม่ได้ แต่ที่ผมใส่หัวข้อไว้เป็นข้อหนึ่งข้อสองข้อสามตามลำดับนั้นก็เพื่อให้เป็นที่สังเกตได้ง่ายเท่านั้น และในการตอบปัญหานี้ก็ยกหลักเดียวกัน.

๓. เกี่ยวกับอนาคตของบรรณารักษ์ จัตุรัสอบขึ้นเป็นชั้นตรีนี้ ผมมีความเห็นใจและร่วมเสียใจด้วยเป็นอย่างยิ่ง เพราะผมเชื่อว่า บุคคลที่ทำงานอาชีพทุกอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาชีพบรรณารักษ์ย่อมหวังความเจริญก้าวหน้าในอาชีพนั้น ๆ อาชีพบรรณารักษ์เป็นอาชีพที่สามารถวัดความเจริญก้าวหน้าได้ง่ายกว่าอาชีพชนิดอื่น ๆ หนึ่ง เพราะว่า อาชีพบรรณารักษะนั้น นอกจากจะมีการกำหนดตำแหน่งและระดับอัตราเงินเดือนสูงต่ำเป็นขั้นพิเศษ—เอก—โท—ตรี—จัตวา และอันดับ และขึ้นเงินเดือนไว้แล้ว ยังมีเครื่องหมายบอกชั้นยศเป็นเครื่องแบบอีกด้วย คนที่มีความ

รู้เท่ากันและเริ่มเข้ารับราชการพร้อมกันจึงสามารถวัดความเจริญก้าวหน้าทางอาชีพราชการของตนกับผู้อื่นได้ง่ายมาก ข้าราชการส่วนมากที่เข้าใจว่าตนได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตลอดมาด้วยความขยันหมั่นเพียรอุทิศเวลาและสติปัญญาความสามารถและความรับผิดชอบ จึงมักจะมีความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจในสิ่งตอบแทนอันเป็นลาภยศที่ตนได้รับจากทางราชการว่าไม่ใกล้เคียงกับที่ข้าราชการคนอื่น ๆ ที่มีฐานะและสภาพเดียวกันกับตนมาก่อนได้รับ และผมเข้าใจว่า ในปัจจุบัน คุณประเสริฐ สีนเมืองมูล ตกอยู่ในฐานะและสภาพที่ผมกล่าวมานี้ด้วย และในโอกาสนี้ ผมต้องขออภัยที่ใคร่ถือโอกาสแสดงความเสียใจและความอาลัยต่อการตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยวลาออกจากบรรณารักษ์จัตวาอันดับพิเศษเต็มขั้นที่ครองอยู่หลายปีเพื่อไปเป็นครูตรีของคุณพิน ศรียาแห่งห้องสมุดประชาชนจังหวัดสงขลา ทำให้วงการห้องสมุดประชาชนสูญเสียบรรณารักษ์ฝีมือดีไปอย่างน่าเสียดาย.

๔. คำปรารภของอธิบดีกรมสามัญศึกษาว่า “บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมีสิทธิสอบชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก หรือ

สูงกว่านี้” นั้น เป็นความจริงที่สุด
ผมเห็นด้วย ผมว่าท่านถูกต้องที่สุด
ทั้งนี้ ก็เพราะว่า บรรณารักษ์ห้องสมุด
ประชาชนสังกัดกรมสามัญศึกษาที่เป็น
ข้าราชการพลเรือนสามัญ และตามพระ-
ราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๔๘๗ มีอยู่หลายมาตรา และ
กฎ ก.พ. ของสำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ซึ่ง
ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ได้เปิดทางให้
ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาที่มีวุฒิ
การศึกษา, มีเงินเดือน, มีอายุราชการ
นานพอสมควร และไม่มีความผิดทางวินัย
เลย ในปีที่สมัครสอบแข่งขันและสอบ
คัดเลือกตามกฎหมายที่กำหนดไว้เป็นผู้มี
คุณสมบัติครบถ้วน ก็เป็นผู้มีสิทธิที่จะ
สมัครสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเป็น
ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีได้เสมอ
เมื่อหน่วยราชการแห่งใดแห่งหนึ่งเปิดรับ
สมัครสอบ และในทำนองเดียวกัน เมื่อ
เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี และชั้นโท
ในหน่วยราชการแห่งใดก็มีสิทธิสอบคัก-
เลือกขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้น
โท และชั้นเอกตามลำดับในหน่วยราชการ
แห่งนั้นได้เช่นเดียวกัน เมื่อข้าราชการ

พลเรือนผู้นั้นเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน
ตามพระราชบัญญัติและกฎ ก.พ. เกี่ยวกับ
เรื่องนี้ถ้าคุณประเสริฐได้ศึกษาพระราช-
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๔๘๗ และกฎ ก.พ. โดยละเอียดแล้ว
คุณประเสริฐจะเห็นได้ว่าอธิบดีกรมสามัญ-
ศึกษาท่านถูกต้องที่สุด แต่สาเหตุใหญ่หรือ
อุปสรรคสำคัญที่ทำให้บรรณารักษ์จัตวา
ไม่มีโอกาสสอบเป็นบรรณารักษ์ตรี-โท-
เอก ตามลำดับได้นั้น ผมเข้าใจว่า คือ
กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา
ไม่มีตำแหน่งบรรณารักษ์ตรี และอัตรา
เงินเดือนชั้นตรีว่างพอที่จะเปิดรับสมัคร
สอบคัดเลือกบรรณารักษ์จัตวาขึ้นเป็น
บรรณารักษ์ตรี หรืออาจจะเป็นอย่างนี้ สำนักงาน
ก.พ. (คณะกรรมการข้าราชการ
พลเรือน), สำนักงานประมาณ, คณะ-
กรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ยัง
ไม่เห็นถึงความสำคัญของบรรณารักษ์ตรี
ในการบริหารงานห้องสมุดประชาชน.

๕. แต่อย่างไรก็ตาม “มาตรฐานของ
ห้องสมุด” ก็ยังนับว่าเป็นองค์ประกอบที่
สำคัญประการหนึ่งในการกำหนดตำแหน่ง
“บรรณารักษ์ตรี” ของห้องสมุดประชาชน
ในสังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญ

ศึกษา คำว่า “มาตรฐานของห้องสมุด” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Library Standard” ซึ่งหมายถึง “การกำหนดความต้องการเบื้องต้นของห้องสมุดแต่ละประเภทขึ้นไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานห้องสมุด และในการปรับปรุงงานห้องสมุดให้บรรลุผลตามระดับกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้นั้น” ตามปกติสิ่งที่ใช้เป็นปัจจัยหรือองค์ประกอบในการกำหนดมาตรฐานของห้องสมุดมีด้วยกันหลายอย่าง แต่ที่สำคัญที่สุดมีอยู่ ๕ อย่าง คือ (๑) อาคารสถานที่, (๒) หนังสือและวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุด, (๓) งบประมาณประจำปี, (๔) บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่, และ (๕) งานบริการ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ กองการศึกษายุ่งใหญ่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมมือกับคณะกรรมการวางแผนและพัฒนางานห้องสมุด กรมวิเทศสหการ ได้จัดทำ “มาตรฐานของห้องสมุดประชาชน” ขึ้น และได้ไว้ใน “โครงการพัฒนาห้องสมุดของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๔” แต่เป็นที่น่าเสียดายและเสียใจเป็นอย่างยิ่งยวด ที่โครงการพัฒนาห้องสมุดประชาชนของประเทศไทย ไม่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอย่างเป็นทางการจาก “คณะ-

กรรมการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” มาตรฐานของห้องสมุดประชาชนที่คณะกรรมการได้เขียนขึ้นไว้ อย่างที่กล่าวถึง จึงเป็นได้เพียงความหวังของวงการห้องสมุดเท่านั้น เพราะว่าการที่จะให้ห้องสมุดประชาชนทุกแห่งได้มาตรฐานนั้น จะต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากทางราชการอย่างจริงจังและจริงจังเสียก่อน ต่อไปนี้เป็นองค์ประกอบบางอย่างของห้องสมุดประชาชนที่กองการศึกษายุ่งใหญ่ กรมสามัญศึกษา เคยกำหนดไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ คือ (๑) สถานที่และขนาดของห้องสมุด แบ่งออกเป็น ๓ ขนาด คือ ห้องสมุดขนาดใหญ่ คือห้องสมุดที่ตั้งอยู่ในจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของภาคการศึกษาคือหรือเป็นจังหวัดใหญ่ที่มีประชากรในเขตที่ตั้งหรือในเขตเทศบาลตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ คนขึ้นไป รวมเนื้อที่ของห้องสมุด ๔๐๐ ตารางเมตร, ห้องสมุดขนาดกลาง คือห้องสมุดที่ตั้งอยู่ในจังหวัดหรืออำเภอซึ่งมีประชากรในเขตที่ตั้งหรือในเขตเทศบาลตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ คนขึ้นไป รวมเนื้อที่ของห้องสมุด ๓๐๐ ตารางเมตร, ห้องสมุดขนาดเล็ก คือห้องสมุดที่ตั้งอยู่ในจังหวัดอำเภอ หรือตำบลซึ่งมีประชากรในเขตที่ตั้งหรือในเขตเทศบาลน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐

คนลงมา, (๒) หนังสือและวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุด เฉพาะจำนวนหนังสือควรมีประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของจำนวนประชากรในเขตนั้น ดังนั้น ห้องสมุดขนาดใหญ่จึงควรมีไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ เล่ม เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๖๐๐ เล่ม, ห้องสมุดขนาดกลางจึงควรมีไม่น้อยกว่า ๔,๐๐๐ เล่ม เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๔๐๐ เล่ม, ห้องสมุดขนาดเล็กจึงควรมีไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ เล่ม เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๒๐๐ เล่ม, (๓) งบประมาณประจำปีประมาณค่าใช้จ่ายในการดำรงห้องสมุดแต่ละปี ห้องสมุดขนาดใหญ่ ๕๖,๘๐๐ บาท, ห้องสมุดขนาดกลาง ๓๗,๗๐๐ บาท, ห้องสมุดขนาดเล็ก ๒๓,๔๐๐ บาท, (๔) บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ ห้องสมุดขนาดใหญ่ บรรณารักษ์วุฒิปริญญาอย่างใดอย่างหนึ่งและอนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์ ๑ คน, บรรณารักษ์ผู้ช่วยวุฒิชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประถม (ป.ป.) หรือ ป.กศ. สูง และได้วิชาชุดบรรณารักษศาสตร์ หรือวุฒิบัตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ๑ คน, เสมียนวุฒิชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ พิมพ์ดีดไทย—อังกฤษได้ ๑ คน, และภารโรง ๑ คน และอาจเพิ่มเจ้าหน้าที่ได้อีกตามความ

เหมาะสม, ห้องสมุดขนาดกลาง บรรณารักษ์วุฒิชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และ ป.ม. หรือ ป.กศ. สูง และได้วิชาชุดบรรณารักษศาสตร์ หรือวุฒิบัตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ๑ คน, บรรณารักษ์ผู้ช่วย วุฒิชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และ ป.ป. หรือ ป.กศ. และได้วิชาชุดบรรณารักษศาสตร์หรือวุฒิบัตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ๑ คน, เสมียนวุฒิชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ พิมพ์ดีดไทย—อังกฤษได้ ๑ คน, และภารโรง ๑ คน, ห้องสมุดขนาดเล็ก บรรณารักษ์วุฒิชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และ ป.ป. หรือ ป.กศ. และได้วิชาชุดบรรณารักษศาสตร์ หรือวุฒิบัตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ๑ คน, เสมียนวุฒิชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ พิมพ์ดีดไทย—อังกฤษได้ ๑ คน, และภารโรง ๑ คน, และ (๕) งานบริการ ให้ยืมหนังสือ แนะนำการใช้หนังสือและห้องสมุด บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และส่งเสริมการอ่าน เช่น นิทรรศการ ปาฐกถา อภิปรายฉายภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป สไลด์ เล่านิทาน คนตรี เป็นต้น และร่วมมือกับสถาบันอื่น เช่น จัดหาหนังสือ สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ให้ตามความต้องการหรือให้ยืม

ศูนย์สื่อสัมพันธ์บรรณารักษ์

๑๕๓

สถานที่เพื่อการชุมนุมที่เกี่ยวกับประโยชน์
ของสังคม คุณประเสริฐทองทนต์
เถิดว่าห้องสมุดของคุณประเสริฐมีองค์-
ประกอบครบถ้วนตามมาตรฐานที่ผมลอก
มาลงพิมพ์ไว้แล้วหรือยัง ถ้ามีอยู่อย่าง
พร้อมมูลแล้ว การที่จะยกฐานะบรรณา-
รักษ์ขึ้นเป็นชนตริภักดิ์ไม่มีปัญหา.

๖. คำตอบทั้งหลายที่ผมตอบมานี้ ขอ
ได้โปรดเข้าใจว่าเป็นเพียงความเข้าใจตาม
ระดับสติปัญญาของผมคนเดียว จะผิดหรือ
ถูกอย่างไรก็ขอได้โปรดถือว่าเกิดมาจาก

ความโง่เขลาเบาปัญญาของผมก็แล้วกัน
แต่ที่ผมพยายามตอบมาเสียอย่างนี้ก็ยาก
ที่จะประสงค์จะให้เป็นการแสดงออกซึ่ง
ความเห็นอกเห็นใจร่วมสุขร่วมทุกข์ของผู้มี
อาชีพพากันในห้องสมุดอย่างเดียวกันเป็น
สำคัญ และถ้าหากว่าคุณประเสริฐ
สามารถเปลี่ยนไปเลือกอาชีพอื่นที่มี
อนาคตดีกว่านี้ ผมก็ไม่ขอทักท้วงคัดค้าน
แต่อย่างใด เพราะในปัจจุบัน อนาคตของ
บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนของไทย
เรายังมืดมนมาก.

ชลัท ลีชะวนิช

รายการกระจายเสียงเพื่อความรู

๑. สถานีวิทยุ ๑ ป.ณ.

ทุกวันพุธ เวลา ๑๘.๓๕—๑๘.๕๐ น.
(๑๕ นาที) รายการแนะนำหนังสือ
“เรื่องน่าอ่าน”

๒. สถานีวิทยุ ท.ท.ท. ภาคปกติ

ทุกวันอาทิตย์ สัปดาห์ที่สามของเดือน
เวลา ๐๕.๐๐—๐๕.๓๐ น. (๓๐ นาที)
รายการปาฐกถา, อภิปรายเกี่ยวกับ
หนังสือ—การอ่าน—ห้องสมุด.

“ข้าวนอกนา” โดย “สี่ฟ้า”

นวนิยายที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม

จากคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

ประจำปี ๒๕๑๗

ข้าวนอกนา ข้าวที่ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ข้าวที่ถูกทอดทิ้ง ถูก
หมางเมินจาก เจ้าของนา เพราะเป็นข้าวที่อยู่ในอกนา.

ชีวิตของดำตัวเอกของเรื่องนึกเหมือนข้าวนอกนา ดำกับเดือนเกิดจากแม่
คนเดียวกัน แต่คนละพ่อ ดำมีพ่อเป็นอเมริกันผิวดำ เดือนมีพ่อเป็นอเมริกัน
ผิวขาว การมีพ่อแตกต่างกัน ทำให้ชีวิตของเดือนเหมือนข้าวในนา ชีวิตของ
ดำเหมือนข้าวนอกนา.

ปัจจุบันเราอาจจะยังไม่เห็นบุคคลที่ชะตาชีวิตกำหนดมาให้เหมือนอย่างดำ
แต่ต่อไปข้างหน้าเราจะพบเห็นบุคคลเช่นดำมาก และเขาเหล่านั้นจะเป็นส่วน
หนึ่งของปัญหาสังคม.

“สี่ฟ้า” ผู้เขียนเรื่องนี้ได้วาดภาพชีวิตของดำและเดือนได้อย่างแจ่มชัด
ด้วยสำนวนกินใจและละเอียดละไม “สี่ฟ้า” ได้พยายามเน้นให้เห็นว่า ความ
จริงแล้วเด็กอย่างดำจะไม่ใช่ปัญหาเลย ถ้าดำเป็นเด็กที่มีพ่อแม่หรือมีใครเอา
ใจใส่พยายามแก้ไขนิสัยไม่ดีไม่งาม จัดเกล้าให้ดีขึ้น และสังคมยอมรับ ผู้ที่
เกิดมามีสภาพอย่างดำ ดำก็คงจะไม่กลายเป็นเศษสังคม ที่มีส่วนทำให้สังคม
บูดเน่าเมื่อดำเติบโตเป็นสาวขึ้นมา.

ชุดละ ๒ เล่ม กระดาษปอนด์ ราคาชุดละ ๑๒๐ บาท

กระดาษปรู๊ฟ ราคาชุดละ ๑๐๐ บาท

สำนักพิมพ์ บรรณกิจเทรดดิ้ง

๓๔ ถนนนครสวรรค์ ผ่านฟ้า กรุงเทพมหานคร

โทร. ๘๒๕๕๒๐

เป็นสมาชิก “สโมสรนักอ่าน” เสียวันนี้

ในฐานะที่ “แพร่พิทยา” เป็นสำนักพิมพ์มาตรฐาน มีผลงานด้านภาษาและหนังสืออันเป็นที่เชื่อถือตลอดมาเป็นเวลาช้านาน ในกิจกรรมด้านหนังสือ “แพร่พิทยา” ก็ได้ให้การสนับสนุนทุกโอกาส ในขณะเดียวกัน สำนักพิมพ์ก็ได้สำนึกในพระคุณของท่านผู้อ่านทั้งหลายที่มีอุปการะต่อ “แพร่พิทยา” เสมอมา

“แพร่พิทยา” จึงได้จัดให้มี “สโมสรนักอ่าน” ขึ้น เพื่อดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๑๕ เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางให้นักอ่านทุกท่านได้รับทราบความเคลื่อนไหวในการหนังสือและแลกเปลี่ยนทัศนระหว่างสมาชิกด้วยกัน ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้อ่านโดยการสมัครเข้าเป็นสมาชิกด้วยกันเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้โดยยึดถือแนวนโยบายเพื่อผลประโยชน์ของผู้อ่านเป็นสำคัญ

สโมสรนักอ่านมีระเบียบการดังนี้ :-

๑. สโมสรจะจัดจำหน่ายหนังสือต่าง ๆ ให้แก่ท่านสมาชิกในราคาถูกที่สุดเท่าที่จะทำได้ และนอกเหนือไปจากหนังสือที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์แพร่พิทยาแล้ว ทางสโมสรก็จะพยายามจัดหาหนังสือที่มีสาระจากสำนักพิมพ์อื่นและจากต่างประเทศมาเสนอแก่ท่านด้วยในราคาถูกที่สุดอีกเช่นกัน
๒. ท่านผู้สนใจการอ่านหนังสือทุกท่าน ทุกวัย ทุกอาชีพ มีสิทธิ์เป็นสมาชิก โดยเสียค่าสมาชิกเพียงปีละ ๒๐ บาท ซึ่งทางสโมสรจะได้ใช้เงินค่าสมาชิกเป็นค่าไปรษณีย์ ค่ากระดาษ และค่าพิมพ์หนังสือเวียนสำหรับสมาชิก
๓. สมาชิกทุกท่านมีสิทธิ์ส่งคำวิจารณ์หนังสือที่ท่านได้อ่านแล้วเพื่อสมาชิกท่านอื่น ๆ จะได้รับประโยชน์จากการอ่านและความคิดเห็นนั้น โดยทางสโมสรจะนำจัดพิมพ์ลงในหนังสือเวียน
๔. ในรอบปีของสมาชิกภาพ ท่านสมาชิกจะต้องขอหนังสืออย่างน้อยปีละสามเรื่อง
๕. สมาชิกแต่ละท่าน จะขอหนังสือคราวละกี่เรื่องก็ได้ แต่มิได้ขอได้เรื่องละหนึ่งเล่มเท่านั้น

ใบสมัครเป็นสมาชิก “สโมสรนักอ่าน”

ชื่อ..... โทรศัพท์.....

ที่อยู่.....

ประเภทของหนังสือที่ท่านสนใจ.....

นักประพันธ์ที่ท่านชอบ.....

รูปเล่มและคุณภาพของหนังสือที่ท่านชอบ.....

ปกแข็ง

ปกอ่อน

กระดาษปอนด์

กระดาษปรีฟ

ลงชื่อ.....

วันที่.....

สำหรับเจ้าหน้าที่

หมายเลขสมาชิก..... วันที่รับ.....